

MELOS-ÉTOS

13. medzinárodný festival súčasnej hudby
Bratislava, 7. – 13. november 2015

Člen asociácie European Conference of Promoters of New Music

Festivalový výbor

Petra Bachratá

Ivan Buffa

Robert Kolář

Robert Rudolf

Olga Smetanová

Riaditeľka festivalu

Olga Smetanová

Sekretariát festivalu

Eva Planková

Ivana Macaríková

Roman Laščiak,

zvukový majster

Organizátori festivalu vyslovujú všetkým zúčastneným inštitúciám a jednotlivcom svoju úprimnú vďaku za poskytnutú pomoc a podporu.

MELOS-ÉTOS

13. medzinárodný festival súčasnej hudby
Bratislava, 7. – 13. november 2015

SOBOTA 7. NOV. | 17.00

Malá sála Slovenskej filharmónie
Zender, Saunders, Srnka, Djordjević, Chuťková
Teodoro Anzellotti

SOBOTA 7. NOV. | 19.00

Hlavné námestie
Laubier, Zavarský, Kladivo, Wiedermann, Burlas, Malovcová
Serge de Laubier & Electronic Joystick Orchestra

NEDEĽA 8. 11. | 17.00

Malá sála Slovenskej filharmónie
Jartim, Machajdík, Adès, Gordon
Mucha Quartet

NEDEĽA 8. NOV. | 19.00

Moyzesova sieň
Hosokawa, Emmert, Vasks
**Sinfonietta Bratislava, Milan Paľa, Kristaps Bergs,
Konstantin Dobroykov**

PONDELOK 9. NOV. | 19.00

Moyzesova sieň
Lejava, J. Kim, Kobayashi, Soh, M. Kim, Lee
Ensemble TIME, Chungki Min

UTOROK 10. NOV. | 19.00

Moyzesova sieň

Widmann, Eötvös, Staud

Melos Ethos Ensemble, Enikő Ginzery, Cédric Thiollet,
Členovia Slovenského filharmonického zboru,
Zsolt Nagy

STREDA 11. NOV. | 19.00

Štúdio SND

Hosokawa

Quasars Ensemble, Eva Šušková, Ivan Buffa,
Maja Hriešik, Reona Sato, Zuzu Hudek

ŠTVRTOK 12. NOV. | 19.00

Pálffyho palác, Zámocká ul.

Camp, Tulve, Janárčeková, Baltakas

Het Collectief

ŠTVRTOK 12. NOV. | 21.00

a4 - nultý priestor

Pastirčák / Šicko, Lizée

Jonatán Pastirčák, Ján Šicko, Nicole Lizée

PIATOK 13. NOV. | 17.00

Dvorana VŠMU

Sojak Subotić, Temnov, Sloboda, Novosedlíková, Javorka

Ensemble Spectrum, Matej Sloboda

PIATOK 13. NOV. | 19.00

Veľký evanjelický kostol

Pärt, Bázlik, Bernáth, Paľko, Zagar, Hořínka

Solamente naturali, Vocale ensemble SoLa,

Miloš Valent

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

PIATOK 6. NOV. | 10:00

Malá koncertná sála VŠMU

Workshop: Teodoro Anzellotti

PONDELOK 9. NOV. | 17.00

Pálffyho palác, Zámocká ul.

Roman Berger – vokálna tvorba

Denisa Šlepkovská, Xénia Jarová

Albrechtina

UTOROK 10. NOV. | 17.00

Kino Film Europe, Štefánikova 25

Melos-Étos 2013 – premiéra dokumentu
o návšteve skladateľky Kaije Saariaho

ŠTVRTOK 12. NOV. | 13.00

Malá koncertná sála VŠMU

Workshop: Vykintas Baltakas, Bram Van Camp,
Helena Tulve

* slovenská premiéra

** premiéra

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená.

SOBOTA 7. NOV. | 17.00

Mimoriadny koncert

Malá sála Slovenskej filharmónie

TEODORO ANZELLOTTI,
AKORDEÓN

Milica Djordjević

...mislio bi čovek: zvezde (2015)*

.....

Miroslav Srnka

Origami (2015)*

.....

Hans Zender

Ein Wandersmann... zornig... (2012)*

.....

.....

Rebecca Saunders

...of waters making moan (2013)*

.....

Lucia Chutková

Bajajan Trance (2015)**

objednávka festivalu Melos-Étos

Akordeón vo funkcii súboru...

Melos-Étos 2015 bude festivalom aktuálnej hudby, skladby na jeho programe sú staré maximálne päť rokov, a tiež festivalom súborov, keďže komorný súbor je pravdepodobne tým najtypickejším (a aj najpraktickejším) médiom pre súčasnú hudbu. A keďže všetky pravidlá potrebujú pre svoje potvrdenie výnimky, aj tohtoročný festival sa začne výnimočne.

Nemecký akordeonista **Teodoro Anzellotti** patrí k interpretom, vďaka ktorým sa akordeónu podarilo vymaniť z domény mestského folklóru či šansónu a stať sa plnohodnotným, a pritom stále veľmi svojským predmetom záujmu autorov súčasnej hudby. Jeho dispozície (značný tónový rozsah, široká paleta hráčskych techník či spôsobov artikulácie, možnosti práce s rôznymi registrami) ho k tomu priam predurčujú. O jeho budúcnosti v tejto sfére však v konečnom dôsledku rozhodujú skladatelia. A Teodoro Anzellotti ich dodnes neprestáva motivovať, aby ďalej skúmali, rozširovali a využívali možnosti ponúkané akordeónom. Dnešný koncert nebude výnimkou – všetkých päť kompozícií na programe bolo napísaných pre Anzellottiho, štyri z nich premiérové zazneli v jeho podaní. Piata, *Bajajan Trance* z pera mladej slovenskej skladateľky Lucie Chuťkovej, zažije svoju svetovú premiéru na dnešnom koncerte.

...mislio bi čovek: zvezde [...človek by si pomyslel: hviezdy]

Akordeón ponúka celý svet zvukov a možností, zjednotených v jedinom nástroji, ktorého farebné bohatstvo je akoby neobmedzené. To je veľmi inšpiratívne a lákavé, no tiež nebezpečné... Takže materiál tejto skladby je vedome obmedzený a má dve hlavné zložky: veľmi „jasný“, čistý, „elektronický“ zvuk, ku ktorému stoja vo výraznom protiklade klastre, rýchle pohyby a veľké skoky, „špinavé“ alebo „ufúľané“ zvuky v hlbokkej polohe. Ide tu o dialektiku medzi nimi, o kvázi kubistickú konfrontáciu heterogénnych materiálov v stiesnenom priestore. Spočiatku sú oddelené, časom medzi nimi vzniká stále viac prepojení, aby na záver splynuli. Čo som hľadala, bol vzájomný vzťah medzi vy-

slovene precízne organizovaným zvukom a jasne badateľnou formou, vzťah medzi individuálnym gestom a formovým oblúkom, z ktorého by vzišla hudba plná sily a napätia.

Milica Djordjević

Origami

Origami pre akordeón sólo je mojím prvým pokusom o detailné preskúmanie tohto nástroja. Akordeón vyniká svojou zvukovosťou, no nechcel som, aby pre mňa bola iba zmyslovým opojením.

Usporiadanie gombíkov na dvoch stranách nástroja akoby pochádzalo z dvoch odlišných hudobných svetov. Diatonické akordy usporiadané podľa kvintového kruhu na jednej strane pochádzajú zo sveta „pred súčasnou hudbou“. Chromaticky zoradené tóny na druhej strane naproti tomu ponúkajú všetky možné súzvukové symetrie, ktoré priam vychádzajú v ústrety akémukoľvek abstraktnému alebo takmer až algoritmickému mysleniu.

Pokúsil som sa prístupit k obom svetom tohto nástroja. K tomu „predsúčasnému“ rýchlymi sledmi vedľa seba zoradených akordov, ktoré plynulým prepájaním a prezníevaním strácajú svoj tonálny charakter a stávajú sa vlniacim sa harmonickým kaleidoskopom. K tomu symetrickému prostredníctvom štúdie akejsi inej logiky a spôsobu spájania akordov, ktorá je založená predovšetkým na spoločných „hranách“ susedných akordov. Táto akordická logika, ako aj samotná fyziológia nástroja, sa spája s predstavou „záhybov“.

Od „záhybov“ je blízko k umeniu skladania, k origami, umeniu, ktoré ma svojou zámernou ohraničenosťou materiálu a jednoduchosťou vždy fascinovalo.

Miroslav Srnka

Ein Wandersmann... zornig...

Ein Wandersmann... zornig... je piatym pokračovaním môjho cyklu *Hölderlin lesen* (Čítať Hölderlina). V tomto cykle sa vysporadúvam

s Hölderlinovým jazykom, no nezhudobňujem ho starým spôsobom; omnoho viac tu ako hovorená reč vo svojej samostatnosti vystupuje voči hudbe, ktorá k nej bola koncipovaná skôr ako kontrapunkt. V *Pútnikovi* hovorené slovo spočiatku mlčí a ťažisko skladby tvorí najprv pomalá, potom rytmicky rozpohybovaná akordeónová hudba, ktorá sa smerom ku koncu opäť približuje mlčaniu, kým slovo svojou prítomnosťou naplno dominuje. Textový materiál pozostáva z dvoch fragmentov z pozdňého Hölderlina, ktoré vnímam ako veľmi aktuálne. Ozýva sa v nich nárek nad nevydarenou demokraciou a tiež výzva k rešpektovaniu neuchopiteľnosti umenia a nemožnosti vyčíslieť jeho hodnotu.

Skladba bola napísaná pre Teodora Anzellottiho, ktorý sa ujal tak inštrumentálneho, ako aj hlasového partu.

Hans Zender

...of waters making moan

„Teodoro Anzellotti suverénne prešiel týmto ‚zvukovým fragmentom‘, aby mohol vystopovať, to podstatné z farebného lomu v rámci ohraničenej a zredukovanej palety zvukových farieb‘ (...) Anzellottiho interpretácia sa priblížila veršom Jamesa Joycea, ktoré v súvislosti so skladbou citovala Saunders: *‘... Sad as the sea bird is when, going / Forth alone...’* no načrenie do ríše slov nebolo nevyhnutne potrebné na to, aby sme ocenili majstrovskú a na detaily bohatú hru akordeonistu.“

citované podľa on-line magazínu Kultura Extra z 13. 5. 2013

Bajajan Trance

Skicu tejto skladby som napísala asi pred rokom. Stále mi však na nej niečo chýbalo a „nesedelo“. Až teraz prišiel impulz k jej prepracovaniu a dokončeniu. Základom skladby je nápev tak trochu „folklórneho“ charakteru, ktorý je v kombinácii s rytmom stavaný do odlišných pozícií alebo rozdelený na drobné rytmické fragmenty. Rytmická zložka sa stáva nosným prvkom, ktorý spája jednotlivé úseky do jedného celku.

Friedrich Hölderlin: Der Wanderer

Einsam stand ich und sah in die afrikanischen dürren
Ebnen hinaus; vom Olymp regnete Feuer herab.
Fernhin schlich das hagre Gebirg, wie ein wandelnd Gerippe,
Hohl und einsam und kahl blickt' aus der Höhe sein Haupt.
Ach! nicht sprang, mit erfrischendem Grün, der schattende Wald hier
In die säuselnde Luft üppig und herrlich empor,
Bäche stürzten hier nicht in melodischem Fall vom Gebirge,
Durch das blühende Tal schlingend den silbernen Strom,
Keiner Herde verging am plätschernden Brunnen der Mittag,
Freundlich aus Bäumen hervor blickte kein wirtliches Dach.
Unter dem Strauche saß ein ernster Vogel gesanglos,
Ängstig und eilend flohn wandernde Störche vorbei.
Nicht um Wasser rief ich dich an, Natur! in der Wüste,
Wasser bewahrte mir treulich das fromme Kamel.
Um der Haine Gesang, um Gestalten und Farben des Lebens
Bat ich, vom lieblichen Glanz heimischer Fluren verwöhnt.
Aber ich bat umsonst; du erschienst mir feurig und herrlich,
Aber ich hatte dich einst göttlicher, schöner gesehn.

Auch den Eispol hab' ich besucht; wie ein starrendes Chaos
Türmte das Meer sich da schrecklich zum Himmel empor.
Tot in der Hülse von Schnee schlief hier das gefesselte Leben,
Und der eiserne Schlaf harnte des Tages umsonst.
Ach! nicht schlang um die Erde den wärmenden Arm der Olymp hier,
Wie Pygmalions Arm um die Geliebte sich schlang.
Hier bewegt' er ihr nicht mit dem Sonnenblicke den Busen,
Und in Regen und Tau sprach er nicht freundlich zu ihr.
Mutter Erde! rief ich, du bist zur Witwe geworden,
Dürftig und kinderlos lebst du in langsamer Zeit.
Nichts zu erzeugen und nichts zu pflegen in sorgender Liebe,
Alternd im Kinde sich nicht wiederzusehen, ist der Tod.
Aber vielleicht erwarmst du dereinst am Strahle des Himmels,
Aus dem dürftigen Schlaf schmeichelt sein Othem dich auf;
Und, wie ein Samenkorn, durchbrichst du die eherne Hülse,

Friedrich Hölderlin: Pútnik

Sám som tam stál a pozeral na africké suché
roviny, zatiaľ čo z Olympu padal ohnivý dážď,
strhával, sotva slabší, ako keď kedysi boh
pohoria búral a staval, vrchy a doliny tiež.
Lenže z nich nevyklíčia svieže zelené lesy
v nádherne znejúcom vzduchu bujné a košaté.
Bez vencov je čelo hory a zhovorčivé jarky
zbytočne hľadám, nezídu do dolín pramene.
Stádo sa nenapája pri studni, ktorá žblnká,
spomedzi stromov nečnie žičlivosť striech.
Na kríku vážne sedel vták, celkom mlčanlivý,
ale vôkol sa zrazu prehneli bociany.
Vtedy som ťa, príroda o vodu nepožiadala,
v púšti som prijímal dúšky od dobrých tiav,
prosil som o spev, čo zaznie v lúbeznom sade,
o farby a tvary žitia, domácim podobné,
avšak zbytočne; zjavil si sa ohnivý a krásny,
ale ja som ťa už videl božského a krajšieho.

Aj na póle som bol; ako zmeravený
chaos sa tam more strašne týčilo,
v snežnom puzdre tam spal spútaný život
a železný spánok márne očakával deň.
Vrúčne náručie Olympu Zem neobjalo,
a Pygmalion nehmatl ju rukami
pod jeho dotykmi sa nepohli jej prsia,
za dažďa, za rosy ju neoslovil príjemne.
Matka Zem! Zakričal som, stala si sa vdovou,
biedna a bezdetná prežívaš pomalý čas.
Nič neplodiť a o nič sa nestarať s láskou,
nestarnúť spolu s deťmi – to znamená smrť.
Ale možno raz zohrejú ťa nebeské lúče,
v úbohom spánku sa ti zalíška nebeský dych
a ako semeno rozraziš kovové puzdro

Und die knospende Welt windet sich schüchtern heraus.
Deine gesparte Kraft flammt auf in üppigem Frühling,
Rosen glühen und Wein sprudelt im kärglichen Nord.

Aber jetzt kehr' ich zurück an den Rhein, in die glückliche Heimat
Und es wehen, wie einst, zärtliche Lüfte mich an.
Und das strebende Herz besänftigen mir die vertrauten
Friedlichen Bäume, die einst mich in den Armen gewiegt,
Und das heilige Grün, der Zeuge des ewigen, schönen
Lebens der Welt, es erfrischt, wandelt zum Jüngling mich um.
Alt bin ich geworden indes, mich bleichte der Eispol,
Und im Feuer des Süds fielen die Locken mir aus.
Doch, wie Aurora den Tithon, umfängst du in lächelnder Blüte
Warm und fröhlich, wie einst, Vaterlandserde, den Sohn.
Seliges Land! kein Hügel in dir wächst ohne den Weinstock,
Nieder ins schwellende Gras regnet im Herbst das Obst.
Fröhlich baden im Strome den Fuß die glühenden Berge,
Kränze von Zweigen und Moos kühlen ihr sonniges Haupt.
Und, wie die Kinder hinauf zur Schulter des herrlichen Ahnherrn,
Steigen am dunkeln Gebirg Festen und Hütten hinauf.
Friedsam geht aus dem Walde der Hirsch ans freundliche Tagslicht;
Hoch in heiterer Luft siehet der Falke sich um.
Aber unten im Tal, wo die Blume sich nährt von der Quelle,
Streckt das Dörfchen vergnügt über die Wiese sich aus.
Still ist's hier: kaum rauschet von fern die geschäftige Mühle,
Und vom Berge herab knarrt das gefesselte Rad.
Lieblich tönt die gehämmerte Sens und die Stimme des Landmanns,
Der am Pfluge dem Stier lenkend die Schritte gebeut,
Lieblich der Mutter Gesang, die im Grase sitzt mit dem Söhnlein,
Das die Sonne des Mais schmeichelt in lächelnden Schlaf.
Aber drüben am See, wo die Ulme das alternde Hoftor
Übergrünt und den Zaun wilder Holunder umblüht,
Da empfängt mich das Haus und des Gartens heimliches Dunkel,
Wo mit den Pflanzen mich einst liebend mein Vater erzog,
Wo ich froh, wie das Eichhorn, spielt auf den lispelnden Ästen,
Oder ins duftende Heu träumend die Stirne verbarg.

a pučiaci svet sa placho z neho zodvihne.
Nazhromaždená sila zahorí v bujnej jari,
rozkvitnú ruže a bude tiecť víno aj tam.

Ale vraciam sa zasa k Rýnu, do šťastného rodného kraja,
kde ma znova žičlivý vánok ovieva.
Horúce srdce mi chlácholia známe stromy,
čo ma kedysi kolembali priateľsky,
a posvätná zeleň, svedok večnej krásy
sveta ma osviežuje, tak znova mládencom som.
Zatiaľ som zostarol, vybielil ma sever,
v južnom plameni mi vypadali kučery.
Ale tak ako Aurora Tithóna objímala,
stískaš si znova syna útešne,
blažený domov! Na stráňach sladne hrozno,
do rozvlnenej trávy spfcha ovocie.
Vrchy si veselo v rieke zmáčajú nohy,
pletence vetiev si chladia hlavy v páľave.
Podobne rastú deti k nádherným predkom
a na úbočí svetia domce a pevnosti.
Pokojne vychádza z lesa na svetlo jeleň,
v radostnom vzduchu sokol sa obzerá.
No dolu v údolí sa kvety živia žriedlom
a dedina si spokojne žije pri lúke.
Je ticho, mlyn sotva z diaľky počuť
a dolu vrchom rinčia spútané kolesá.
Lúbezne znie kovanie kosy a hlasy
oráčov, ktorí ťažným volom kroky určujú.
Lúbezný je spev matky, keď si hladká syna,
kým ho kukuričné slnko sladko neuspí.
Pri jazere však bresty zarástli starú bránu
a pri plote divá baza bujnie čoraz viac,
tu víta ma dom a tajomná temrava sadu,
kde spolu s rastlinami ma otec vychoval,
kde som šantil ako veverička na konároch,
vo voňavom sene som sa skrýval zasnene.

Heimatliche Natur! wie bist du treu mir geblieben!

Zärtlichpflegend, wie einst, nimmst du den Flüchtling noch auf.

Noch gedeihn die Pfirsiche mir, noch wachsen gefällig

Mir ans Fenster, wie sonst, köstliche Trauben herauf.

Lockend röten sich noch die süßen Früchte des Kirschbaums,

Und der pflückenden Hand reichen die Zweige sich selbst.

Schmeichelnd zieht mich, wie sonst, in des Walds unendliche Laube

Aus dem Garten der Pfad, oder hinab an den Bach,

Und die Pfade rötest du mir, es wärmt mich und spielt mir

Um das Auge, wie sonst, Vaterlandssonne! dein Licht;

Feuer trink ich und Geist aus deinem freudigen Kelche,

Schläfrig lässest du nicht werden mein alterndes Haupt.

Die du einst mir die Brust erwecktest vom Schlafe der Kindheit

Und mit sanfter Gewalt höher und weiter mich triebst,

Mildere Sonne! zu dir kehr ich getreuer und weiser,

Friedlich zu werden und froh unter den Blumen zu ruhn.

Rodná príroda! Zostala si mi dodnes verná!
Nežná ako kedysi prijmeš utečenca dnes,
ešte mi rastú broskyne a do okna sa mi
tlačia voňavé strapce hrozna ako kedysi,
sladké plody čerešne lákavo červenejú,
samy sa ponúkajú ruke, čo ich oberie.
Zaliečavo ma čosi ťahá do lesných hlbín
chodníkom zo záhrady či dolu potokom,
chodníky sčerveneli, hrejú a hrajú mi;
okolo očí ustavične cítim slnko otčiny,
z tvojich dobrých čias pil som oheň a ducha,
moja starnúca hlava pritom nemohla spať.
Ty si mi zobudilo hrud' z detského spánku
a hnalo si ma čoraz vyššie a ďalej tiež.
Láskavé slnko! K tebe sa múdrejší vraciam,
chcem šťastný a spokojný spočinúť pod kvetmi.

Preklad: Ladislav Šimon

Lucia Chuřková

SOBOTA 7. NOV. | 19.00

Otvárací koncert

Hlavné námestie

**SERGE DE LAUBIER
& ELECTRONIC JOYSTICK
ORCHESTRA**

Serge de Laubier

Meta-Instrument, VJ-ing

Electronic Joystick Orchestra

Robert Rudolf,

umelecký vedúci, dirigent

Marián Zavorský,

joystick

Matúš Wiedermann,

joystick

Alžbeta Malovcová,

joystick

Peter Jančár,

joystick

Alexander Platzner,

joystick

Martin Burlas,

gitara

Interaktívny VJ-ing

Monument (E)mouvant

.....

Serge de Laubier / Johann Sebastian Bach

*J. S. Bach Variation Goldberg No. 1**

.....

Marián Zavorský

*Surface (2015)***

.....

Serge de Laubier

*Bratislava 360 I (2015)***

.....

Ján Boleslav Kladivo

Music of the Spheres (2014)

.....

Serge de Laubier

*Bratislava 360 II (2015)***

.....

Matúš Wiedermann

H(e)aven Sound Scape II (2014)

.....

Serge de Laubier

*Bratislava 360 III (2015)***

.....

Martin Burlas

Infúzia (2014)

.....

Serge de Laubier

*Bratislava 360 IV (2015)***

.....

Alžbeta Malovcová

*Eternal Flow of Entropy (2015)***

.....

Serge de Laubier

*Bratislava 360 V (2015)***

.....

Interaktívny VJ-ing

Monument (E)mouvant

Bratislava 360

Názov koncertu má viacero významov:

Tento koncert je výnimočný. Má sa odohrať na tomto námestí. Premietané obrazy sú vytvárané naživo a určené pre fasádu Starej radnice. Nie je to film, ale performance, hraná ľudskými bytosťami, nie strojmi. Výnimočnosť koncertného podujatia podporuje hudobnú emóciu.

360 vyjadruje imerzívny rozmer koncertu. Obecenstvo je obklopené reproduktormi (360°) a postavené pred 40 metrov širokú premietaciu plochu. Táto imerzivnosť je zdrojom veľkého potešenia z hudby, najmä ak je človek jedným z hráčov v orchestri. Cieľom je zdieľať toto vnáranie sa s publikom.

Serge de Laubier

Prečo J. S. Bach?

Viacero dôvodov ma podnietilo hrať hudbu J. S. Bacha na novom nástroji:

Goldbergove variácie sú všetky zostavené zo 64 taktov ($2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 64$) a počítače majú rady mocniny dvojky. Každá variácia má dve časti, ktoré sa hrajú dvakrát. A každá časť pozostáva zo 16 taktov rozdelených do štyroch viet po štyroch taktoch atď.

Je zaujímavou výzvou ponúknuť nové spôsoby ako hrať hudbu bez straty kontaktu s hudobnými predchodcami. J. S. Bach pre mňa zosobňuje otca všetkých skladateľov.

Hrám *Goldbergove variácie* so zvukom starého organa z budovy rozhlasu v Paríži. Bol demontovaný a dnes funguje už len vďaka Meta-Instrumentu.

Serge de Laubier

Electronic Joystick Orchestra

Electronic Joystick Orchestra (EJO) pôvodne vznikol z potreby kolektívneho muzicírovania a pre žiakov triedy elektronickej a elektroakustickej skladby na Konzervatóriu v Noisy-le-Sec (Francúzsko). Existuje a pracuje tu už od roku 2008 a jeho domovskou scénou je Galéria mesta Noisy-le-Sec, kde pravidelne vystupuje. Od svojho založenia si súbor vybudoval repertoár zo skladieb svojich členov a prizvaných umelcov.

V súčasnosti vystupuje EJO v dvoch podobách: ako súbor Konzervatória v Noisy-Le-Sec a ako voľné zoskupenie hudobníkov. V tejto podobe vystúpi EJO aj v Bratislave, spolu so skladateľom a interpretom na elektronickej nástroji Méta-Instrument, Sergeom de Laubierom, ktorý s EJO vystupoval na Festivaloch elektronickej hudby v Paríži, Hainburgu, Bourges, Viedni a Bratislave.

Na svojich koncertoch EJO častokrát prepája hudobnú stránku s vizuálnou prostredníctvom VJ-ingu. Otvárací koncert festivalu Melos-Étos nebude výnimkou. Autorom videa je Serge de Laubier, ktorý pripravil vizuálne a interaktívne animácie s premietaním na fasádu Starej radnice.

Robert Rudolf

Surface

Ste na povrchu, ktorý je zložený zo 4 sekundových zvukov reálneho sveta. Nech žije sampel.

Marián Zavarský

Hudba sfér

Hudba sfér sa zaoberá nie tým, čo tu je, ale tým, čo tu chýba. Nikdy sa nezmierime so stavom vecí – programovaním civilizácie na multišedivizmus. Srdcia máme zalepené plastelínou proklamovanej slobody, rovnosti a bratstva. Lešť ostáva najhlbšou podstatou riadenia. Ošetrojúci proroci majú v rukách striekačky

s liekom zabudnutia. Nie, nikdy nezabudneme – hľa, zneje hudba zo sfér nad nami!

Ján Boleslav Kladivo

H(e)aven Soundscape

Hlavný materiál skladby som pozbieral v bratislavskom Zimnom prístave. Nech sa páči, pozrite si ušami moje zábery zvukov zo sveta lodných žeriavov, skrutiek a práce na odstraňovaní hrdze, šíriacich sa po hladine pokojnej dunajskej vody. Premietajú interpreti nášho joystickového orchestra...

Matúš Wiedermann

Infúzia

Infúzia sa skladá z niekoľkých vrstiev: prvá, popisná, sa snaží rekonštruovať audioprostredie anestéziologicko-resuscitačného oddelenia, kým v ostatných prebieha voľný prúd podprahových impulzov, ktorých výklad je nejasný.

Martin Burlas

Eternal Flow of Entropy

Skladba je úvahou nad večne sa obnovujúcou naivitou ľudských vízií o pokroku, na ktorých sa pri našom bežnom spôsobe života denne zúčastňujeme. Experiment a nezáväzná hra s pravidlami najskôr ustália kánon, no napokon končia dekonštrukciou baby-lonských rozmerov. Človek dneška žije v snahe predbehnúť včerajšok a v odtrhnutosti od prostého zakúšania sveta mu uniká jeho tichosť. Zdá sa mi, že pociťovanie konečnosti ním vytvorených systémov je pre jeho budúcnosť užitočnejšie, než život sprostredkovaný cez technológie. *Eternal Flow of entropy* je zároveň alúziou na elektroakustickú kompozíciu môjho starého otca Jozefa Malovca *Teoréma* (1971).

Alžbeta Malovcová

NEDEĽA 8. 11. | 17.00

Malá sála Slovenskej filharmónie

MUCHA QUARTET

Juraj Tomka,
1. husle

Andrej Baran,
2. husle

Veronika Prokešová,
viola

Pavol Mucha,
violončelo

Juraj Jartim

Sláčikové kvarteto č. 1 „Z petržalských Dvorov, Lúk a Hájov“

*op. 29 (2013)***

Záhady Technopolu (navždy premľčané)

Most SNP (a ufóni v Café Bystrica)

Labute (nuda na Draždiaku)

Dostihy (ruch pod hrádzou)

Chorvátske rameno (bezradne pokrčené)

Nemocnica (na pokraji kolapsu)

Sad Janka Kráľa (ilúzia pri Auparku)

Peter Machajdík

*Moria a púšte (2015)***

objednávka festivalu Melos-Étos

Michael Gordon

*Clouded Yellow (2010)**

Thomas Adès

*Four Quarters (2010)**

Nightfalls

Serenade: Morning Dew

Days

The Twenty-fifth Hour

Dvadsať piata hodina sláčikového kvarteta

Dve diela pre sláčikové kvarteto angloamerickej proveniencie na dnešnom programe sú dôkazom minimálne jedného javu – ak si má aj taký konzervatívny a tradíciou obťažkaný žáner, akým je sláčikové kvarteto, zachovať životaschopnosť a kontinuitu aj v budúcnosti, potrebuje nevyhnutne nové impulzy z periferie. V minulosti napríklad dokázal podobne tradičné a konzervatívne sláčikové trio alebo klavírne kvinteto naplniť radikálne novým obsahom Iannis Xenakis (Grék, architekt a matematik), dokonalý príklad skladateľa, ktorý bol „periférny“ hneď v niekoľkých zmysloch. Považovať anglicko-jazyčnú oblasť za periférnu by sa dnes mohlo zdať nanajvýš opovážlivé; z nášho eurocentrického pohľadu, pohľadu determinovaného dominanciou rakúsko-nemeckej kultúrnej tradície (ktorá zrodila okrem iného aj sláčikové kvarteto), je to však stále do značnej miery tak. Nejde tu však v prvom rade o geografickú periferiu, ale skôr periferiu toho, čo zvykneme označovať ako „vysoká kultúra“. To, čo sa odohráva v hudbe skladateľov, akými sú Michael Gordon alebo Thomas Adès (hoci prináležia rôznym generáciám a majú značne rozdielne skladateľské pozadie), je nápadný prienik hudby iných, väčšinou celkom neklasických žánrov do ich vlastnej hudby, pričom vonkajší rámec klasickým ostáva – táto hudba je určená pre klasických hráčov (vzhľadom na interpretačné nároky ju sotva môže hrať niekto iný) a v podstate aj pre klasické publikum, hoci aj s istými výhradami. Ortodoxných môže prichuť „populáru“ dráždiť, na druhej strane táto hudba dokáže osloviť publikum, ktoré by inak o sláčikové kvarteto nezavadilo ani náhodou. Dochádza tu teda k zaujímavému sociologickému posunu v oblasti cieľovej skupiny. Adèsova či Gordonova hudba bude vzdialená milovníkovi Stockhausena a Bouleza, skôr sa s ňou dokáže identifikovať poslucháč, ktorý „vstrebával“ prvky klasickej hudobnej reči na experimentálnejšie ladených albumoch skupín, akými sú Radiohead alebo Muse, vytvorených okolo prelomu tisícročí, a možno privoňal k rôznym subžánrom elektronickej hudby tohto obdobia. Zvukové situácie, harmonické či metro-

rytmické štruktúry, ale aj verbálne ťažko charakterizovateľná aura „anglosaskej melanchólie“, vanúca z oboch diel a stále príliš svieža na to, aby jej mohol byť pripnutý prívlastok „retro“, v mysli rozochvievajú podobné struny ako piesne spomenutých kapiel.

Michael Gordon, spoluzakladateľ legendárneho newyorského festivalu Bang on a Can, sa svojimi rockovými inšpiráciami ani nikdy netajil, hoci vyštudoval klasickú kompozíciu na prestížnej Yale University. Rytmická údernosť a priamočiarosť expresie jeho hudby mu, celkom pochopiteľne, priniesla obdivovateľov i kritikov. Napriek tomu sa mu veľmi dobre darí aj vo svete klasickej hudby, jeho kompozície si objednávajú a hrávajú špičkové telesá. Gordon často a rád píše pre zvukovo homogénne zoskupenia a predvedenia ozvlášťňuje zapojením elektroniky a nezriedka aj zvláštnosťami pódiovej situácie – napríklad v rozmernej štvorčasťovej kompozícii *Weather* je sláčikový orchester umiestnený na lešení, zvuk je obohatený o stopu s nahratým hromobitím, obraz o videoprojekciu Elliota Caplana. V tretej časti splývajú glissandá sláčikov s kvílením sirén, efekt je neopakovateľný... Sila zvukovej homogenity sa prejavuje aj v Gordonových *Rushes*, takmer hodinového sónického pásma pre sedem fagotov vytvoreného z na seba naskladaných rôznorodo rytmizovaných tónov – z materiálu tak praobyčajného, akým je diatonická stupnica. Na podobnom stavebnom princípe je založená aj skladba *Clouded Yellow* pre sláčikové kvarteto. Je akoby ronom, ktorého opakujúcu sa pasáž tvoria dve vrstvy – violončelové ostinato na prázdnej C-strune a v jednoduchom rytmickej pomere k harmonickému ostinatu violy je základom pre mihotavé glissandá a tremolá huslí. Názov označuje druh malého motýľa, žltáčka vičencového (*colias croceus*), ktorý zvykne migrovať vo veľkých húfoch. „*Bolo to, ako keby som počul trepot motýľích krídel. Predstavoval som si, že poletujem na motýľovi, kľúč sa vo vzduchu, vlhkom ako v dažďovom pralese,*“ napísal autor o svojich inšpiračných podnetoch. „*Snažil som sa cítiť hustotu atmosféry a vytvoriť znelú zvukovú textúru.*“ Jeho imagináciu tiež viedla konkrétna predstava zvuku jednotlivých hráčov

Kronos Quartet, ktoré skladbu premiérovovo uviedlo na pôde Dartmouth College v newhampshireskom Hanoveri v októbri 2010.

Thomas Adès je skladateľom odlišného typu. Jeho východiskovou základňou je vážna hudba, na pôde ktorej sa veľmi zavčasu etabloval nielen ako v každom ohľade výnimočný skladateľ, ale aj ako veľmi zručný klavirista a dirigent, interpret nielen vlastnej hudby. Jeho koketovanie s hudbou iných žánrov má preto trocha iné parametre ako u Gordona. Ikonoklastické „symfonické technó“ tretej časti jeho prelomovej orchestrálnej kompozície *Asyla* či hyperdekadentné valčíkové a tangové eskapády jeho prvej opery *Powder Her Face* nie sú iba vyzývavými gestami mladého provokátéra. V prvom rade sa v nich ukrýva fascinujúca rafinovanosť virtuózskej kompozičnej práce, ktorá ponúka porovnanie s Ravelom a s dômyselnosťou, s akou sa pred približne sto rokmi vrhol do sveta viedenských valčíkov. Aj preto ho renomovaný muzikológ Richard Taruskin nazval „surrealistom, ktorý prišiel zachrániť modernu“. V druhom rade sa tým Adèsovi priliehavým spôsobom podarilo vystihnúť tragiku osamelosti moderného človeka, bez toho, aby bol zbytočne sentimentálny. Okrem toho sa Adès veľmi zavčasu prejavil ako majster komorného žánru. Jeho prvé sláčikové kvarteto s názvom *Arcadiana* je doslova nasýtené odkazmi na minulosť žánru; Mozart, Schubert, Elgar, ale aj ďalšie *Tango mortale* – vždy v polohe „ravelovskej“ mnohovýznamovej hry, bez lascivnosti či lacnosti „citátovej postmoderny“. Adès nepatrí k veľmi plodným autorom čo do počtu diel. Preto neprekvapí, že v posledných piatich rokoch sa jeho autorský katalóg rozrástol iba o niekoľko opusov. Je medzi nimi aj sláčikové kvarteto *Four Quarters*, klasicky štvorčastové a „klasicky“ adèsovské. Tak, ako aj pri autorových rozmernejších dielach, aj tu stojí za vznikom celý komplex priestorovo-obrazových asociácií, ktoré sa metaforicky odrážajú vo výslednej hudobnej štruktúre. V tomto prípade ide o inšpiráciu denným cyklom, rozdeleným na „štyri štvrtiny“. *Nightfalls*, prvá časť, je postavená na kontraste hlbokých a vysokých zvukov (tmy a svetla), odohrávajúcich sa

akoby v dvoch navzájom nezávisle plynúcich časových tokoch. Je to podobná situácia ako v Gordonovom kvartete, no rytmické vzťahy sú zväčša omnoho komplikovanejšie; Adès ostáva aj napriek poslucháčsky prístupnému tónu dedičom britskej new complexity, hoci s jej estetikou už nemá veľa spoločného. Druhá časť, *Morning Dew*, evokuje svojím živým pizzicatom asociácie s Debussyho sláčikovým kvartetom, ale aj sláčikovými textúrami Benjamina Brittena – pravdaže na kompozične celkom novej úrovni, so spleťou nepredvídateľných rytmov a nárokmi na presnosť súhry. *Days* sú naproti tomu štúdiou ostinata, v kontexte diela možno až nečakane drásavou a expresívnou, záverečná *The Twenty-Fifth Hour*, slovami Paula Griffithsa „čas mimo času“, prináša návrat zvukovej situácie (Adèsove obľúbené žiarivé flažolety) z prvej časti v hravom a tiež ľahko bizarnom tanci v komplikovanom 25/16 takte. Rozuzlenie príbehu a završenie cyklu prinesie 4-krát zopakovaná kadencia v celkom nekonvenčnom *D dur*...

Dvaja slovenskí autori, ktorých premiéry zaznejú na dnešnom koncerte, sú viac menej generačnými druhmi Gordona, resp. Adèsa. Aj z tohto dôvodu bude zaujímavé porovnávať, ako sa s výzvou vytvoriť nové diela pre sláčikové kvarteto vysporiadali oni; zvlášť preto, že, podobne ako u ich anglosaských kolegov, tu do hry vstupujú fenomény, akými sú návrat k tonalite, pravidelný „beat“ či prieniky s elektronikou.

Peter Machajdík je autorom skladby *Moria a púšte*, dvojčastového celku prepojeného spoločným motívom. O jeho inšpiračnom pozadí napísal: „*Moria a púšte* prekonávané v nádeji, netušiac tiene a ozveny zahmleného, zatiaľ nepoznaného. Neostré obrazy zvukov sprevádzajú dlhú púť do bezpečia unikajúceho druhu. Hranica prijatia či neprijatia zaniká v harmónii a rytmoch napätia zo zatiaľ nedosiahnutého, možno nedosiahnuteľného. Sny a vízie však svoje útesy nemajú tam, kde sa egá trápia s vlastnou identitou.“

Geograficky oveľa bližšie k miestu konania festivalu majú inšpiračné zdroje *Sláčikového kvarteta č. 1 op. 29 Juraja Jartima* s podtitu-

lom „Z petržalských Dvorov, Lúk a Hájov“, o ktorom jeho autor napísal: „Na začiatku vzniklo niekoľko charakteristických náčrtov, akýchsi drobných štúdií určených pre sláčikové kvarteto. Neskôr som hľadal sceľujúcu ideu, ktorá by týmto náladovým črtám dodala uveriteľný programový podtext. V istej fáze vznikli dokonca aj zo dve-tri básničky, ktoré vtipne korešpondovali s hrou tónov v štyroch notových osnovách. Napokon vznikol sled siedmich hudobných „obrázkov z pravého brehu Dunaja“. Ako Bratislavčanovi, ktorý býva v Petržalke už vyše tridsať rokov, mi pripadalo marketingovo zaujímavé i vhodné vzdať konečne hold tomuto „mestu v meste“. Oprieť sa v prípade Petržalky o všeobecne vžitú kultúrne milníky či architektonické dominanty tu však išlo iba za pomoci značnej domýšľavosti, prípadne určitej dávky zhovievavého humoru (napr. pomocou citátu Cikkerovej zvučky pre banskobystričský rozhlasový vysielateľ ako symbolu Kaviarne Bystrica nad Mostom SNP). Štipka irónie stojí aj za zjavnou smetanovskou inšpiráciou, ktorú napokon vyjadruje celkový názov skladby. Práve paralela s dielami Bedřicha Smetanu (ktoré si inak hlboko cením, a to bez irónie) rozhodla aj o označení kompozície ako sláčikového kvarteta, hoci v mojom prípade ide skôr o voľný programový cyklus. Počas písania hudby som vychádzal z poznania, že sa na slovenskej hudobnej scéne sformovalo mimoriadne kvalitné mladé komorné teleso (Mucha Quartet), v ktorom hrá i niekoľko ľudí, ktorých osobne poznám a s ktorými si rozumiem. Usiloval som sa pre nich napísať niečo, kde by sa popri náročnej umeleckej práci aj trochu zabavili. Dedikácia skladby Jurajovi Tomkovi je teda logickým naplnením vyššie naznačených tendencií.“

Robert Kolář

NEDEĽA 8. 11. | 19.00

Moyzesova sieň

SINFONIETTA BRATISLAVA

Pavel Bogacz ml.,
umelecký vedúci

Milan Paľa,
husle, viola

Kristaps Bergs,
violončelo

Konstantin Dobroykov,
dirigent

Ivana Kovalčíková,
husle

Lenka Koplová,
husle

Martina Karnoková,
husle

K. Hrubá Czajkowská,
husle

Lucia Harvanová,
husle

Lucia Fulka Kopsová,
husle

Radomír Cikatricis,
husle

Martin Socháň,
husle

Viliam Trgo,
husle

Štěpánka Davidová,
husle

Eduard Vaněk,
viola

Martin Petrík,
viola

Dimitrij Kopčák,
viola

Karol Vontszemü,
viola

Roman Rusňák,
viola

Karolína Hurayová,
violončelo

David Hrubý,
violončelo

Andrej Gál,
violončelo

Peter Jurčenko,
kontrabas

František Výrostko,
kontrabas

Michaela Popik,
soprán

Toshio Hosokawa

*Hika, elégia pre husle a sláčikový orchester (2015)**

.....

František Gregor Emmert

Jákobov zápas, koncert pre violu a orchester (2009)

Prológ

Izrael

Peniel

.....

.....

Pēteris Vasks

Presence, koncert pre violončelo a orchester (2012)

Cadenza, Andante cantabile

Allegro marcato

Adagio

Tri koncertantné diela pre tri rôzne sláčikové nástroje so sprievodom sláčikového orchestra. Traja skladatelia so značne odlišnými poetikami a estetickými východiskami, ktorých spája to, že v onom už síce prekonanom, no v podvedomí stále prítomnom delení povojnovej hudby na „západnú“ a „východnú“ reprezentujú práve Východ, hoci vo veľmi širokom zmysle. Husľová *Hika* **Toshia Hosokawu**, violový *Jákovov zápas* **Františka Gregora Emmerta** a violončelová *Presence* **Pëterisa Vasksa** majú spoločné prelínanie hlbavo elegických polôh s poryvmi drámy a zápasu, pričom v každej z nich je – vždy v súlade s kultúrnym pozadím autora – silne akcentovaný moment spirituality.

Dielo Františka Gregora Emmerta predstavuje v dramaturgii festivalu jednu z mála výnimiek – vzniklo totiž niekoľko mesiacov pred „neuralgickou“ hranicou roku 2010, ktorá bola jedným z hlavných kritérií výberu skladieb do programu aktuálneho ročníka. Dôvodom je, že tento významný brniansky skladateľ v apríli tohto roka zomrel a predvedením diela dedikovaného poprednému slovenskému interpretovi si festival pripomenie jeho pamiatku.

Hika

Skomponoval som elégiu pre sólové husle na pohreb manželky môjho blízkeho priateľa, ktorá v mladom veku zomrela na rakovinu. Husľový koncert *Hika* je založený na tejto elégii a je prekomponovaný pre husle a sláčikový orchester. Sólové husle sú osobou, ktorá spieva pieseň o smútku, sláčikový orchester reprezentuje prírodu a vesmír obkolesujúce túto osobu. Husle sa s vesmírom hádajú, no napokon sa rozplývajú v jeho rezonancii. Spievaním o smútku ľudia nachádzajú spásu.

Toshio Hosokawa

Jákovov zápas

Jákovov zápas vznikol v septembri 2009 a je venovaný Milanovi Paľovi. Hudba vychádza zo starozákonného biblického textu knihy Genezis, 32:25, 29, 31 – *Jákovov zápas*. Prvá časť *Prológ* –

nočný zápas Jáкова s mužom, v ktorom zápasil ako knieža a ob-
stál. „Len Jákob sám zostal. Tu zápasil s ním akýsi muž až do vý-
chodu zory.“ Druhá časť *Izrael* – Vtedy onen povedal: „Nebudeš sa
už volať Jákob, ale Izrael, lebo si zápasil s Bohom a s mužmi
a zvíťazil si.“ Tretia časť *Peniel* – „videl som Boha z tváre do tváre
a pritom som ostal nažive!“

Sólový part violy je suverénne nadradený nástrojom súboru. Ide
o formu spoluznejúcich i prekrývajúcich sa odlišných ča-
sopriestorov. Deje sa tak najmä v rozsiahlych partiách 2. časti,
kde sólová viola vytvára samostatné celky nesúce znaky až súbo-
rovej výpovede. Na začiatku 1. časti je viola v 7/8 takte, súbor
v 4/4 takte. Oba takty znejú súčasne, pričom 7/8 takt violy vytvá-
ra posun o 1/8 akcentu; vzniká tak zdanlivá polymetria. Tretia
časť aktivizuje nové hudobné dianie. Upokojuje sa rytmus, sólo-
vej viole oproti 2. časti klesá počet tektonických lomov. Hlavná
téma 3. časti znie v mohutnom, plnohodnotnom tóne. Téma
udáva charakter celej 3. časti. Violista spolu s ostatnými violami
divisi postupujú v nepravidelných imitáciách a tesnách na neob-
vyklých miestach. V 3. časti sa zo súboru vyčleňuje päť viol;
v spojení so sólovou violou vytvárajú temný farebný odtieň,
temný a hlboký vzťah utrpenia. Časť obsahuje tri krátke úseky
in tono misterioso prinášajúce uvoľnenie priezračného svetla.

František Gregor Emmert

Presence

„Hudba je najmocnejšou zo všetkých múz, pretože sa cez ňu môžeme dotknúť
sféry božského. Áno, hudba je abstrakciou, ale zvuky dokážu vyjadriť ducha.
Toho, ktorého nie je možné vyjadriť slovami. Všade okolo nás sa hovorí o tele,
ale ja mám chuť zavolať: „A kde je duch, kde je duša?“ Duše sú zarastené ako
džungľa. Preto sa snažím, aby moja hudba do nich vniesla lúč svetla.“

Týmito slovami vyjadril lotyšský skladateľ **Pēteris Vasks** svoje
kompozičné krédo. A naozaj, pri počúvaní jeho hudby sa poslu-
cháč len ťažko môže ubrániť predstave o lúčoch svetla prenikajú-
cich temnotu dnešnej doby. Vasks pôvodne študoval hru na kon-
trabase na konzervatóriu vo Vilniuse. V kompozícii bol žiakom

Valentīnsa Utkinsa na Štátnom konzervatóriu v Rige (v danej dobe najvyššej hudobnej inštitúcii v krajine), kde absolvoval v roku 1978. Pôvodný hudobný jazyk Pēterisa Vasksa vychádza z dedičstva Witolda Lutosławského a poľskej školy 60. rokov. Jeho zrelá výrazovo-štylová podoba, príklon k religiozite a dôraz na etické poslanstvo ho však viac priraduje k „mystickým“ minimalistom Henrykovi Mikołajovi Góreckému, Arvovi Pärtovi, Gijovi Kančelimu či Sofii Gubajdulina.

Vasksove diela často nesú programové názvy, ktoré sú skôr len priblížením autorovho myšlienkového nastavenia než konkrétnym programom. V tomto zmysle majú k sebe najbližšie jeho posledné koncertnatné diela venované sláčikovým nástrojom: husľový koncert *Distant Light* (Vzdialené svetlo), meditácia pre husle a sláčikový orchester *Lonely Angel* (Osamelý anjel), fantázia pre husle a sláčikový orchester *Vox amoris* (Jazyk lásky) a najnovší *Koncert pre violončelo a sláčikový orchester „Presence“* (Prítomnosť) z roku 2012. V rozpore s klasickou formou koncertu je skladba rozvrhnutá na dve meditatívne pomalé časti s rýchlou časťou uprostred (i v nej sa však vyskytujú meditatívne ladené pasáže). Zaujímavá je tiež rozsiahla sólová kadencia v samotnom úvode skladby, ako aj požiadavka na spev sólistu v záverečnej časti. Koncert vznikol na objednávku orchestra Amsterdam Sinfonietta a nesie venovanie argentínskej violončelistke Sol Gabetta, ktorá ho premiérovu uviedla v októbri 2012 v belgickom Gente. Na Slovensku mala premiéru na festivale Allegretto Žilina v apríli 2015 v podaní rovnakých interpretov ako v tento večer.

Juraj Bubnáš

PONDELOK 9. 11. | 19.00

Moyzesova sieň

ENSEMBLE TIME

Chungki Min,
dirigent

In Lee,
flauta

Min Kyung Chun,
hoboj

Hosup Song,
klarinet

Soojung Heo,
bicie nástroje

Young Woo Lee,
klavír

Ho Jin Jeong,
husle, koncertný majster

Sewon Ra,
viola

Joeun Oh,
violončelo

Kitae Bae,
kontrabas

Na Jung Jin,
gayageum

Marián Lejava

PRINCIPIUM (Op. 16 č. 1) pre violu a šesť nástrojov (2010)

Introduction

Movement 1

„Cadenza iniziale“

Movement 2

„Cadenza finale“

Coda

Ji-Hyang Kim

Resonance (2011)*

Sumio Kobayashi

Underwater Snow (2014–2015)*

Diana Soh

Incantare (2012)*

Mu-Seoh Kim

Der Mensch, der selbst anschauen kann (2013)*

Junghae Lee

Sorimuni (2014)*

Arts Council Korea

WORLD
CULTURE
NETWORKS

Ensemble **TIMF**

Ensemble TIMF bol založený v roku 2001 s cieľom vytvoriť významný interpretačný súbor, ktorý by reprezentoval Kóreu a zároveň medzinárodný hudobný festival v Tongyeongu (TIMF). Odvtedy vyvíja intenzívnu činnosť tak v Kórei, ako aj v zahraničí a tvoria ho vynikajúci mladí hudobníci. Prvýkrát sa predstavil na koncerte „D-100“ v rámci festivalu TIMF 2002 a postupne sa rozrastajúcim repertoárom a narastajúcim počtom vystúpení sa etabloval ako profesionálny súbor. Rôznorodosťou svojich programov a vysokou kvalitou predstavení prináša radosť a uspokojenie milovníkom klasickej i súčasnej hudby.

Súbor koncertoval s najvýznamnejšími svetovými skladateľmi a interpretmi, akými sú Unsuk Chin, Tan Dun, Heiner Goebbels, Heinz Holliger, Toshio Hosokawa, Steve Reich, Ensemble Modern, Martha Argerich, Sergej Nakariakov, Gautier Capuçon, Kazuhito Yamashita či Schola Heidelberg, a s poprednými kórejskými hudobníkmi. K najväčším úspechom súboru patrí udelenie prvej ceny hudobnej sekcie Art Awards of the Year, usporiadanej Umeleckou radou Kórey, keď v rámci cyklu nočných koncertov s klaviristom Hyung Jun Jangom na TIMF 2004 súbor uviedol dielo *Rainy Day* Ganga Ryula Leeho. V roku 2009 súbor získal Cenu za interpretáciu udeľovanú asociáciou Performing Arts Management Association of Korea.

Ensemble TIMF Academy, založený v roku 2005, odštartoval rad špičkových vzdelávacích programov pre najmladšiu generáciu hudobníkov, v rámci ktorých usporadúva koncerty, workshopy a kurzy renomovaných umelcov z Kórey i zahraničia, v dôsledku čoho bol v roku 2007 Umeleckou radou Kórey vybraný ako popredná edukačná a usporiadateľská ustanovizeň a počas nasledujúcich troch rokov dostával jej podporu. Vďaka tomu sa mohlo renomé súboru šíriť aj za hranicami Kórey.

V súčasnosti súbor vystupuje v prestížnych kórejských koncertných sálach a uvádza diela súčasných autorov z rôznych žánro-

vých oblastí. K jeho unikátnym projektom patria napríklad Music & Electronics, C-LAB, Open your Ears a Sound on the Edge. Okrem toho Ensemble TIMF každoročne sprevádza finalistov Isang Yun Competition a spolupracoval na kórejských premiérach opier *Wozzeck*, *Salome* a *Lulu*.

Intenzívna činnosť a kvality súboru si získali medzinárodný ohlas. Súbor vystupoval na Bacau Contemporary Music Festival 2003 v Rumunsku, Letných kurzoch v Darmstadte, Varšavskej jeseni, Arko Art Fair v Španielsku, Benátskom bienále či na KlaraFestival v Belgicku. Svoje pole pôsobnosti rozšíril aj o ďalšie časti Ázie; na pozvanie Asian Composers' League sa predstavil v Bangkoku, zúčastnil sa na festivale súčasnej hudby v Pekingu, v Japonsku podnikol turné pri príležitosti 90. výročia narodenia Ysanga Yuna a vystúpil tiež na festivale Musicarama v Hongkongu a v spolupráci s Hong Kong Arts Festival, najväčším a najstarším hudobným festivalom v Ázii, sa podieľal na premiére hudobnodivadelného projektu *Tree Rhapsody*. V roku 2011 absolvoval sériu úspešných koncertov v Ženeve, Aténach a Vatikáne, v roku 2012 prijal pozvania koncertovať v Singapure a Rakúsku. Po úspešnej spolupráci s GRAME v Lyone (2013) a s IRCAMom (2014) prišlo v marci tohto roku pozvanie zo strany Sinfonieorchester Basel. Ďalšia tohtoročná cesta súboru do Európy viedla na Melos-Étos, pričom v histórii festivalu ide o vôbec prvé účinkovanie súboru z Ázie.

Na bratislavskom koncerte súbor uvedie hudbu Mariána Lejavu, japonského skladateľa Sumia Kobayashiho a štyroch súčasných kórejských skladateľov.

PRINCIPIUM (Op. 16 č. 1) pre violu a šesť hráčov

PRINCIPIUM v latinčine znamená POČIATOK i PRINCÍP. Zvolil som obľúbený nástroj, violu, ktorý je nositeľom hlavnej hudobnej línie v pozícii sólistu. Skladba je prvým dielom v cykle siedmich komorných koncertov pre rôzne sólové nástroje so sprievod-

dom malých súborov so zmiešaným obsadením, no zároveň tvorí aj začiatok nového štýlu, ktorý sa v tejto skladbe pomaly rodí. Hlavným princípom je najmä dramatický spôsob rozvíjania hudobného pradiava a definovanie základných znakov vlastného harmonického jazyka. Skladba má 6 krátkych častí plynúcich bez prestávky so skrytým trojčasťovým pôdorysom klasického koncertu (rýchlo-pomaly-rýchlo). Jednotlivé časti sú: 1. *Introduction*, 2. *Movement 1*, 3. „*Cadenza iniziale*“, 4. *Movement 2*, 5. „*Cadenza finale*“, 6. *Coda*.

Skladba ostentatívne rozvíja určité hudobné figúry a jej priebeh sa neustále navracia k tvaru prvého akordu sólovej violy. Nástroje ansámbly vystupujú v pozícii komentátora violového partu i aktívneho spolutvorcu hudobnej situácie. Paradoxom sú dve kadencie, ktoré nepredstavujú sólistu klasickým spôsobom, ale tvoria akési dôvetky exponovaného materiálu v predchádzajúcich častiach.

PRINCIPIUM zaznelo vo svojej premiére v decembri 2014 v Budapešti. Sólového partu sa ujal môj dobrý priateľ a jedinečný umelec Milan Paľa, sprevádzal ho skvelý Qaartsiluni ensemble pod mojím vedením.

Marián Lejava

Resonance pre gayageum, husle, violončelo, kontrabas, bicie nástroje a klavír

„*Rezonancia: tendencia sústavy oscilovať pri niektorých frekvenciách s väčšou amplitúdou ako pri ostatných.*“

Pri spätnom pohľade je život vnútornou osciláciou vyvolanou vonkajším stimulom, podobným zvuku. V tejto skladbe hľadá subjekt s vlastnou frekvenciou externé objekty, ktoré samy osebe oscilujú. Začína sa jediným tónom hraným na kórejskom nástroji gayageum a nástroje ako husle či kontrabas postupne rezonujú spolu s ním, celková rezonancia narastá.

Ji-Hyang Kim

Underwater Snow pre klarinet, husle, violu, violončelo, kontrabas a klavír

Zámerom tohto diela je zobrazit' imaginárny sneh pod vodou a jeho jemnú zvukovosť. Pre vystihnútie beloby snehu má zvuk čiastočne blízko k tónine a mol. Takisto tu často zaznieva klesajúca melodická línia. Rôzne typy flažoletov vyjadrujú éterickosť zvukov. Hoci je nemožné, aby sa sneh udržal napadaný pod vodou, tajuplná a fiktívna predstava tohto obrazu sa stále zdá fascinujúca.

Sumio Kobayashi

Incantare pre flautu, klarinet, husle, violončelo, bicie nástroje a klavír

„Incantare“ je latinský výraz pre „spievať“, „opakovať slová“, „zariekavať“. Pri tvorbe skladby som rozmýšľala nad ideou rozšírenia rituálnych procesov do sociálnych a kultúrnych implikácií dnešnej vážnej hudby a tiež spájania jazyka a hlasových prejavov do niečoho, čo by mohlo vyústiť do hudobných postupov. Fascinujú ma repetitívne procesy v divadle a ich pendant v hudbe, ako aj význam toho, čo v hudbe znamená spievanie – či už doslovne, alebo prostredníctvom nástroja. Tento prúd ideí potom nechám, aby na inštinktívnej úrovni riadil moje komponovanie. Zaujíma ma nielen počúvať hudbu na koncerte, ale aj sledovať pohyby hráčov na pódiu a ich komunikáciu prostredníctvom gest. Preto sa počas príprav na kompozíciu pokúšam predstaviť si akúsi tajnú drámu, nielen odhadnutím akustických možností hudobného materiálu a jeho spracovania, ale aj dramaturgie interakcií pri predvedení a toho, ako tento materiál bude personifikovaný hráčmi.

Obzvlášť ma zaujíma experimentovanie s intímnu zvukovou kvalitou ľudských hlasových prejavov a protipostavením zdanlivo opozitných typov zvukov a rytmických procesov. Dúfam, že poslucháča dokážem vtiahnuť do procesu, ktorý sa začína v meditatívnej polohe, no potom jeho energetická hladina narastá, akoby bola vyprovokovaná rituálnym zariekaním.

Diana Soh

„Der Mensch, der selbst anschauen kann“ pre dvoch hráčov

Tak, ako spoluhláska odráža samohlásku...

Tak, ako samohláska odráža spoluhlásku...

Tak, ako spoluhláska, ktorá odráža spoluhlásku, odráža...

Mu-Seoh Kim

**Sorimuni pre basovú flautu, sólové gayageum, husle,
violončelo a klavír**

„Sori“ v preklade znamená zvuk, „muni“ znamená vzorec alebo ozdoba. V tomto prípade má slovo „muni“ význam symbolu.

Existujú tu dve skupiny zvukov: jedna zahŕňa basovú flautu s podporou huslí a violončela, druhá gayageum, tradičný kórejský nástroj typu citary, s podporou klavíra, s ohľadom na rezonančné možnosti jeho tónu. Obe skupiny majú svoj špecifický zvukový povrch, svoju vlastnú estetiku a senzitivitu. Ich simultánnou projekciou vznikajú spoločné zvukové obrazce.

Junghae Lee

UTOROK 10. 11. | 19.00

Moyzesova sieň

MELOS ETHOS ENSEMBLE

Enikő Ginzery,
cimbál

Cédric Thiollet,
recitátor

Jozef Chabroň,
zbormajster

Zsolt Nagy,
dirigent

Cyril Šikula,
flauta

Róbert Krchniak,
hoboj, anglický roh

Jozef Eliáš,
klarinet

Zuzana Hudecová,
klarinet

Peter Kajan,
fagot

Karol Nitran,
lesný roh

Rastislav Suchan,
trúbka

Albert Hrubovčák,
trombón

Nikolaj Kanišák,
tuba

Kiril Stoyanov,
bicie nástroje

Milan Osadský,
akordeón

Andrea Bálesšová,
klavír

**Zuzana Gavorníková-
Paštéková,** husle

Johana Motýľová,
husle

Martin Ruman,
viola

Katarína Kleinová,
violončelo

Anton Jaro,
kontrabas

**Členovia
Slovenského
filharmonického
zboru**

Henrietta Lednárová,
soprán

Katarína Ďurdinová,
mezzosoprán

Helena Oborníková,
alt

Matúš Šimko,
tenor

Ľubomír Popik,
barytón

Eugen Gaál,
bas

Jörg Widmann

*Liebeslied pre osem nástrojov (2010)**

.....

Peter Eötvös

*da capo pre cimbal sólo a ansámbel (2013–2014)**

.....

.....

Johannes Maria Staud

*Le Voyage, monodráma pre herca, šesť hlasov, štyri nástroje
a elektroniku (2011–2012)**

Liebeslied

„Piesne o láske, tie boli tri razy škrtnuté, dnes už predsa vôbec neexistujú,“ vyjadril sa skladateľ Hans Zender, keď sa chystal odmietnuť ponuku freiburského ensemble recherche napísať skladbu pri príležitosti 25. výročia založenia súboru v roku 2010. Hlavnou ideou, s ktorou dramaturgička súboru oslovila celý rad skladateľov, boli jednoducho „ľúbostné piesne“. Pritom láska ako téma bola v hudbe povojnovej avantgardy takmer úplným tabu. Jednak preto, že sa ňou sústavne zaoberala hudba 19. storočia, voči ktorej sa chcela avantgarda vymedziť, jednak – a to bol ešte väčší problém – bolo spievanie o láske prakticky jedinou témou pre rock alebo pop music. Pravdaže, existovali aj výnimky. Napríklad Stockhausen v jeho neskoršej, už nie takej radikálne avantgardnej tvorivej fáze. Láska a jej rozmanité podoby sú tiež jednou z hlavných tém pre jedného z velikánov hudby minulého storočia – Oliviera Messiaena.

Práve preto, že „dnes už žiadne ľúbostné piesne neexistujú“, si výzva ensemble recherche našla pomerne čulý ohlas a skladatelia i skladatelia rôznych generácií a rôznych národností (dominujú, prirodzene, umelci z nemeckej jazykovej oblasti) sa chopili príležitosti, aby renomovaný súbor obdarovali kúskami, nesúcimi názov *Liebeslied*, *Lovesong*, *Chant d'amour*, *Scènes d'amour*, *Notturmo amoroso*, *Für dich* a tak podobne. Prípadne kreatívnejšie slovné hračky, napríklad *AMarcORdOSO*, *Afugape* či, celkom explicitne, *Alfabet* (*Kamasutra*)...

Skladby, ktoré vydali dosť materiálu na CD dvojalbum *liebeslieder – love songs* (Wergo, 2014), sú práve také rozmanité ako ich autori: vtipné, recesistické, vážne, poetické... Možno medzi nimi nájsť mená ako napríklad Hans Zender (ktorý napokon súhlasil), Martin Smolka, Johannes Maria Staud, Georg Friedrich Haas, Christian Fox, Nicolaus A. Huber, Enno Poppe a v neposlednom rade aj **Jörg Widmann**. Jeho *Liebeslied* celkom určite neoplýva romantikou a nehou. Láska tu má vášnivo dramatické zafarbenie, plné napätia, konfliktu, možno aj násilia.

Údery, nárazy a výkriky dodávajú celku priam kriminálny nádych, hoci sa cez drsnosť zvukov bohato využívaných bicích nástrojov z času na čas prederie na povrch túžba po nežnosti v podobe akoby vzdialených fragmentov ľúbostnej piesne. Je celkom na poslucháčovi, ako tento približne 10-minútový „kriminalpríbeh“ rozlúšti...

da capo

„Názov sa vzťahuje na štruktúru diela, k ustavičnému začínaniu odznova. Hudba sa začína a dospieva do určitého bodu, ale než sa stihne skončiť, začína znova, iným spôsobom, atď. – dohromady deväťkrát,“ vyjadril sa Péter Eötvös pre Universal Music pred premiérou skladby *da capo* pre komorný orchester s obligátnym cimbalom.

Maďarský skladateľ a dirigent sa po rokoch opäť vrátil k mozartovskej problematike. Z roku 1979 pochádza jeho kompozícia *Leopold and Wolfgang*, založená na korešpondencii otca a syna, neskôr, v roku 1992, skomponoval *Korrespondenz – Scenes*, ktoré vychádzajú z tých istých listov. Tentokrát však nesiahol po listoch, ale hudbe mladšieho z Mozartovcov. Salzburgská nadácia Mozarteum mu poskytla možnosť študovať Mozartove zápisky a fragmenty, ktoré si zaznamenal, no nikdy nepoužil v dokončených skladbách. Niektoré boli určené pre omšové Kyríe, iné zasa pre plánované operné árie. Po starostlivom výbere ich Eötvös vsadil do konceptu, o ktorom hovoril vyššie. Nemajú pôsobiť ako citáty Mozarta v duchu „citátovej postmodernity“; sú iba akýmsi východiskovým materiálom postaveným do celkom nového kontextu. Ten tvoria moderné nástroje s ich vlastnou štylistikou či celkom odlišnými konotáciami, aké implikuje hudba Mozartovej epochy. V tejto súvislosti vystupuje do popredia najmä sólovo exponovaný cimbal. Je to hudba viedenského klasicizmu a zároveň autentická výpoveď brilantného štylistu a vynikajúceho inštrumentátora Eötvösa, jej podstatou nie sú Mozartove témy, ale proces ich transformácie. Efekt moderného odcudzenia však nemusí nevyhnutne signalizovať ironický postoj skladateľa.

Sólový part bol napísaný pre cimbalového virtuóza Miklósa Lukácsa, skladateľ ho neskôr upravil tak, aby sa dal zahrať aj na marimbe – ďalšom vyslovene „nemozartovskom“ nástroji. Dielo malo svetovú premiéru v portugalskom Porte v máji minulého roka.

Le Voyage

„Nepodobáte sa na nikoho (čo je najpoprednejšia zo všetkých vlastností)...“ napísal Charlesovi Baudelaireovi po prvom vydaní *Kvetov zla* v roku 1857 v nadšenom liste Gustave Flaubert. Nie každý však zdieľal toto nadšenie; mesiac po tom, čo kniha vyšla, musela byť stiahnutá a jej autor a vydavateľ čelili súdnemu procesu z dôvodu urážky dobrých mravov. Konkrétne išlo o šesť básní, prevažne so silným erotickým podtónom. Boli predmetom úradného zákazu, ktorý – akokoľvek sa to môže zdať neuveriteľné – bol oficiálne zrušený až koncom mája 1949...

Popri množstve nepríjemností priniesla táto skutočnosť prinajmenšom dve pozitíva. V prvom rade škandál pritiahol pozornosť širšej verejnosti k dovtedy takmer neznámej osobe básnika, v druhom rade zákaz znamenal to, že ak chcel Baudelaire svoju zbierku znova vydať (na čom mu veľmi záležalo), musel cenzurované básne nahradiť novými. *Kvety zla* totiž koncipoval ako dôsledne zostavený architektonický celok rozdelený do šiestich tematických skupín. Druhé vydanie z roku 1861 sa stalo definitívnym a obsahuje 35 nových básní, z ktorých viaceré patria k vrcholom Baudelaireovej tvorby vôbec. Je medzi nimi aj *Cesta*, zaradená na samotný záver knihy, ktorá posunula francúzsku poéziu predminulého storočia celkom novými smermi.

Cesta kam? Odpoveď sa zdá byť pomerne nejasná; oveľa jasnejšie možno odpovedať na otázku „odkiaľ?“ či, lepšie povedané, „od čoho?“. Dokonca sa tu ponúka hneď niekoľko odpovedí. Baudelaire je básnikom „parížskeho splínu“, hypersenzitívnym pozorovateľom života mestského človeka s jeho neurózami a nerestami všetkého druhu, oddeleného od prírody a márne hľada-

júceho uspokojenie v zmyslových pôžitkoch. Tým je veľmi „moderný“ – jeho neurózy sú až príliš blízke a zrozumiteľné dnešnému obyvateľovi veľkomesta; literárna senzácia, ktorú v uplynulých dvoch dekádach vyvolali romány Michela Houellebecqa, je akoby pokračovaním tejto tradície, a baudelaistrovské motívy sa v nej nevyskytujú náhodou. Baudelaire je celkom unikátny v kontexte svojej doby a zároveň neuveriteľne paradoxný pre svojich súčasníkov aj nasledovníkov. Moderné témy a otvorenosť ich vyjadrenia tvoria dráždivý kontrast ku klasickej vybrúsenosti básnickej formy, dokonalosti verša, rytmu, rýmu... Na jednej strane bohém rozhadzujúci zdedený majetok, oddávajúci sa pôžitkom vína, hašišu, ženských tiel, deprimovaný, dávajúci voľný priechod svojim zhnuseniam, koketujúci so Satanom, na druhej strane pedant úzkostlivo dbajúci o tie najnepatrnejšie typografické detaily vo vydaniach svojich básní. Aj preto ho bezprostrední nasledovníci videli ako stojaceho na rozhraní dvoch epoch (*„...jedno líce obrátené do minulosti, druhé do budúcnosti,“* ako charakterizoval Kvetý zla F. X. Šalda), „modernosť“ jeho klasicizmu sa lepšie ukazuje až vo svetle prúdov, ktorými sa uberal vývoj umenia v prvej polovici 20. storočia.

Tým sa však jeho význam zďaleka nevyčerpáva, Baudelaire si nachádza rezonanciu aj v súčasnosti. Jedným z dôvodov je takmer neustále prítomný popud k úniku z bežnej a bezútešnej reality. Preto tie časté obrazy mora, navracajúce sa motívy plavby, vzdialených, imaginárnych, exotických krajov. Záverečná *Cesta* (či skôr „plavba“) je čímsi iná – na míle vzdialená napríklad trocha naivnej vzletnosti *Neznámeho ostrova* Théophilea Gautiera (mimochodom, dedikanta *Kvetov zla*), ktorú si pre zhudobnenie vybral ako záverečné číslo svojich *Letných nocí* Berlioz, aj od ešte celkom nevinnej zmyselnosti Baudelaistrovho vlastného *Vyzvania na cestu*, ktorému dal podobu piesne Duparc. Motív vyzvania na ďalekú plavbu tu ostáva prítomný ako staré klišé, ako ohlodaná kosť, adresátom však už nie je okúzľujúca mladá žena a žiadna plavba sa v skutočnosti nekoná. Jednou z možných interpretácií je, že ide o symbolický obraz života – s evokáciou chlapca rojčiaceho

nad mapami v úvode a priamym oslovením smrti v predposlednej strofe. A v širšom zmysle ide o putovanie ľudskými dejinami, čo naznačujú početné mytologické a náboženské narážky. Táto báseň nielenže uzatvára veľkú zbierku, ale zároveň sumarizuje jej témy – aby sa ich básnik mohol konečne zbaviť a vykročiť novým smerom, pričom zásadne mení slovník. Ako poznamenal autor prvých prekladov Baudelaira do češtiny Jaroslav Vrchlický, „*duch analýzy v ňom zakotvil a lúčavkou sarkazmu rozložil jeho srdce*“. Baudelairovi cestovatelia sú stratené existencie, skrachovanci, ktorí stroskotali ešte predtým, ako sa vydali na plavbu; neurčitost plurálu vyvoláva pocit, akoby reprezentovali rôzne aspekty jeho vlastnej duše. Opití námorníci napínajúci zrak ku vzdialeným, chimérickým krajom, hľadajúci lásku, šťastie, česť, obeť imaginárnych spomienok, otroci túžby po rozkošiach poskytovaných narkotikami a ženskými telami, po bezcieľnom putovaní, podliehajúci jedinému, celkom iracionálnemu imperatívu: „Vpred!“ Napriek tomu, že jediné možné rozuzlenie ponúka Smrť, ktorú básnik až príliš familiárne oslovuje ako „starého kapitána“ a scenériu v pozadí maľuje až príliš čiernou farbou, záver vyznieva optimisticky: nasmerovaním starého korábu do hĺbok Neznáma – za účelom objavenia Nového. Heslo, ktoré nestráca svoju apelatívnosť. Čo konkrétne znamenalo pre Baudelaira? Minimálne to, že po *Kvetoch zla* stál pri zrode ďalšej revolúcie v dejinách básnictva a našiel nový spôsob sebayjadrenia v básňach v próze. A pre nasledovníkov výzvu vnímať jeho poéziu ako fenomén presahujúci svoju dobu, lákavý a provokujúci do dnešných dní.

Častokrát spomínanú „hudobnosť“ Baudelairovho verša dobre vyčítili už skladatelia ako Duparc alebo Debussy. Ak však dostal vďaka objednávke parížskeho IRCAMu za úlohu vyrovnáť sa s ňou súčasný rakúsky skladateľ **Johannes Maria Staud**, celkom pochopiteľne zvolil odlišnú stratégiu než konvenčné „zhudobnenie“. Jeho prvoradým záujmom bolo, aby text básne ani na okamih nestratil integritu a bol vždy dokonale zrozumiteľný. Preto nie je spievaný, ale prednášaný hercom a navyše amplifikovaný.

Je ponechaný ako esteticky samostatne účinná entita, s neporušeným rytmom, intonáciou a so všetkým svojím pátosom, aby jeho obsah aj forma pôsobili tak, ako to predurčil básnik. Okolo neho skladateľ vystaval hudobnú štruktúru – sériu osobných zvukových vízií, ktoré sa mu vynárali pri opakovanom vnáraní sa do Baudelairových veršov. Nie je to len akási ozvučená „čítačka“. Formu monodrámy si Staud vybral minimálne z dvoch dôvodov – jednak s ňou má skúsenosti z minulosti a jednak ňou nadväzuje na starú a v dejinách francúzskej hudby kontinuálne trvajúcu tradíciu. Vyjadrovacie prostriedky sú pritom výsostne súčasné. Ak je text básne prednášaný hercom vždy zrozumiteľný, potom materiál, ktorý spieva šesťčlenný vokálny chór, je v zásade asé-

Charles Baudelaire: *Le Voyage*

À Maxime Du Camp

I

Pour l'enfant, amoureux de cartes et d'estampes,
L'univers est égal à son vaste appétit.
Ah! que le monde est grand à la clarté des lampes!
Aux yeux du souvenir que le monde est petit!

Un matin nous partons, le cerveau plein de flamme,
Le coeur gros de rancune et de désirs amers,
Et nous allons, suivant le rythme de la lame,
Berçant notre infini sur le fini des mers:

Les uns, joyeux de fuir une patrie infâme;
D'autres, l'horreur de leurs berceaux, et quelques-uns,
Astrologues noyés dans les yeux d'une femme,
La Circé tyrannique aux dangereux parfums.

Pour n'être pas changés en bêtes, ils s'enivrent
D'espace et de lumière et de cieux embrasés;

mantický, hoci ide o fragmenty toho istého textu. Neurčitost plurálu, ktorá sa v básni vzťahuje tak na „cestujúcich“, ako aj rozprávača, zosobnená zborm, tu vstupuje do zvláštneho kontrapunktu s jasne vyčlenenou osobou herca a jeho „sólovou“ (osamelou?) individualitou. A do hry zároveň vstupujú inštrumentálne hlasy a elektronické zvuky, aby dopomohli sugerovať silné, z hlbín iracionálna vyvierajúce obrazy, ktoré neopakovateľným spôsobom predostiera Baudelairov poetický jazyk.

Dielo malo premiéru na festivale ManiFeste v Paríži (2012) s Marcelom Bozonnetom v hlavnej úlohe. Ensemble InterContemporain dirigoval Geoffroy Jourdain.

Robert Kolář

Charles Baudelaire: Cesta

Maximovi Du Campovi

I

To chlapča, do máp a obrazov zaľúbené,
do svojich veľkých snov i vesmír ukryje.
Ach, aký šíry svet pod svetlom lúčov sa klenie
a v očiach spomienky svet aký malý je!

Raz ráno volaním cesty sme rozpálení,
sledujúc rytmus vln, ideme v ťahu lán.
Kým srdce hnevami a túžbami sa nám pení,
nesie nás bezbrehých len k brehu morská pláň:

Šťastných, že z hanebnej vlasti im srdce zmizne,
iných, čo v údese z domova tiahnu v diaľ,
hvezdárov vnorených do očí ženy prísne,
tej Kirké tyranskej, z ktorej jed vône vial.

Aby sa zvery z nich nestali, omámia sa
svetlom a priestorom, oblohou v požari.

La glace qui les mord, les soleils qui les cuivrent,
Effacent lentement la marque des baisers.

Mais les vrais voyageurs sont ceux-là seuls qui partent
Pour partir; coeurs légers, semblables aux ballons,
De leur fatalité jamais ils ne s'écartent,
Et, sans savoir pourquoi, disent toujours: Allons!

Ceux-là dont les désirs ont la forme des nues,
Et qui rêvent, ainsi qu'un conscrit le canon,
De vastes voluptés, changeantes, inconnues,
Et dont l'esprit humain n'a jamais su le nom!

II

Nous imitons, horreur! la toupie et la boule
Dans leur valse et leurs bonds; même dans nos sommeils
La Curiosité nous tourmente et nous roule
Comme un Ange cruel qui fouette des soleils.

Singulière fortune où le but se déplace,
Et, n'étant nulle part, peut être n'importe où!
Où l'Homme, dont jamais l'espérance n'est lasse,
Pour trouver le repos court toujours comme un fou!

Notre âme est un trois-mâts cherchant son Icarie;
Une voix retentit sur le pont: «Ouvre l'oeil!»
Une voix de la hune, ardente et folle, crie:
«Amour... gloire... bonheur!» Enfer! c'est un écueil!

Chaque îlot signalé par l'homme de vigie
Est un Eldorado promis par le Destin;
L'Imagination qui dresse son orgie
Ne trouve qu'un récif aux clartés du matin.

Ô le pauvre amoureux des pays chimériques!
Faut-il le mettre aux fers, le jeter à la mer,

Mrazy, čo štípu ich a slnká meďou značia,
jazvy im po bozkoch zacelia pomaly.

No praví pútnici sú len tí, ktorí idú,
aby šli – so srdcom ľahkým jak vzdušný list.
Nikdy sa nevyhnú osudu, svojmu rítu,
a sami nevediac, vravia vždy: Je čas ísť!

Tí, ktorých túžby sú jak mraky plávajúce,
ktorí jak vojačik, čo myslí na pohár,
chcú silné rozkoše, meniace naše srdce,
tie, ktoré ľudský duch doposiaľ nepoznal!

II

Víriac a krútiac sa sme nápodobou, beda!
vlčíka... V noci tiež, keď snom sa dáme viesť,
zvedavosť trýzni nás, ani nám postáť nedá
jak Anjel bez citu, čo šlahá dráhu hviezd.

Čudná hra osudu, keď cieľ vždy miesto mení!
Keďže ho nikde niet, môže byť kdekoľvek,
kam človek, čo mu nič nezrazí nádej k zemi,
beží vždy, túžiac nájsť na úzkosť protíliek.

Duša jak trojstažník hľadá si Ikariu.
Z paluby zaznie hlas: „Nech zrak ti zažiarí!“
A z koša iný znie, z ktorého vášne pijú:
„Láska a úspechy!“ Len peklo úskalí!

Každučký ostrovček, tou hliadkou ohlásený,
je dávny rajský sad, čo osud sľuboval.
V hýrení vidiny myseľ sa rozplamení,
až v jase zarána nájde len hŕbu skál.

Ó, rojko objavov, čo chimérou si svieti!
Do okov zakuť ho? Dať moru napospas

Ce matelot ivrogne, inventeur d'Amériques
Dont le mirage rend le gouffre plus amer?

Tel le vieux vagabond, piétinant dans la boue,
Rêve, le nez en l'air, de brillants paradis;
Son oeil ensorcelé découvre une Capoue
Partout où la chandelle illumine un taudis.

III

Etonnants voyageurs! quelles nobles histoires
Nous lisons dans vos yeux profonds comme les mers!
Montrez-nous les écrins de vos riches mémoires,
Ces bijoux merveilleux, faits d'astres et d'éthers.

Nous voulons voyager sans vapeur et sans voile!
Faites, pour égayer l'ennui de nos prisons,
Passer sur nos esprits, tendus comme une toile,
Vos souvenirs avec leurs cadres d'horizons.

Dites, qu'avez-vous vu?

IV

«Nous avons vu des astres
Et des flots, nous avons vu des sables aussi;
Et, malgré bien des chocs et d'imprévus désastres,
Nous nous sommes souvent ennuyés, comme ici.

La gloire du soleil sur la mer violette,
La gloire des cités dans le soleil couchant,
Allumaient dans nos coeurs une ardeur inquiète
De plonger dans un ciel au reflet alléchant.

Les plus riches cités, les plus grands paysages,
Jamais ne contenaient l'attrait mystérieux
De ceux que le hasard fait avec les nuages.
Et toujours le désir nous rendait soucieux!

mornára opilca, čo zjastрил Nové svety,
v ktorého víziách priepať nás desí viac?

Tak vandrák od vekov po cestách v blate blúdi...
O raji snívajúc, vznáša sa oblohou.
Zdá sa mu, že vidí Capuu uhranutý
všade, kde svetlo sviec bliká len z brlohov.

III

Úžasní pútnici! Vám z očí pre nás svieti
jak z morskej hlbiny bán skutkov vznešene!
Otvorte šperkovne, bohaté na pamäti,
na božské klenoty z jasú hviezd stvorené.

My chceme putovať bez vetra, bez parníka!
Rozptýľte nudu nám, ten doživotný trest,
jak vietor do plachiet – do duší jas nám vnika
s vašimi príbehmi na plátne diaľnych ciest.

Čože ste uzreli?

IV

„Tie číre hviezdy zrána
i vlny prílivov, i piesky na púšti,
no napriek úderom, keď páli náhla rana,
dážď nudy padal v nás ako tu – prehustý.

V nádhere jasných dní s fialou morskej pláne,
v nádhere starých miest, keď v šere zvoní splín,
mučivá odvaha v srdciach nám večne planie
v zvodnej hre pableskov preniknúť do výšin.

Tie mestá hojnosti, tie najslávnejšie diale!
Tajomný pôvab v nich nedozrel ani raz
ako v tých, ktorým hra oblakov žiari z tváre.
Len večný nepokoj zažíva túžbu v nás!

— La jouissance ajoute au désir de la force.
Désir, vieil arbre à qui le plaisir sert d'engrais,
Cependant que grossit et durcit ton écorce,
Tes branches veulent voir le soleil de plus près!

Grandiras-tu toujours, grand arbre plus vivace
Que le cyprès? — Pourtant nous avons, avec soin,
Cueilli quelques croquis pour votre album vorace
Frères qui trouvez beau tout ce qui vient de loin!

Nous avons salué des idoles à trompe;
Des trônes constellés de joyaux lumineux;
Des palais ouvragés dont la féérique pompe
Serait pour vos banquiers un rêve ruineux;

Des costumes qui sont pour les yeux une ivresse;
Des femmes dont les dents et les ongles sont teints,
Et des jongleurs savants que le serpent caresse.»

V
Et puis, et puis encore?

VI
«Ô cerveaux enfantins!

Pour ne pas oublier la chose capitale,
Nous avons vu partout, et sans l'avoir cherché,
Du haut jusques en bas de l'échelle fatale,
Le spectacle ennuyeux de l'immortel péché:

La femme, esclave vile, orgueilleuse et stupide,
Sans rire s'adorant et s'aimant sans dégoût;
L'homme, tyran goulou, paillard, dur et cupide,
Esclave de l'esclave et ruisseau dans l'égout;

Z rozkoše túžba vždy pomaly silu pije.
Túžba jak vlhou strom slasťou sa naplní.
Keď sa už vkoreníš a zmocnieš do vízie,
slnka sa dotknúť chceš hoc lísťm koruny!

Či budeš večne rásť, veľký strom, plnší sily
než cyprus? – Predsa sme s námahou nakoniec
do žravých databánk záznamy zaznačili
vám, bratia! Vám z diaľok lahodí každá vec!

Kľakli sme pred modly s mýtickým tvarom slona,
pred tróny posiate hviezdami šperkov len,
pred brány palácov, čo čírou krásou zvonía
a ktoré bankárom vnukli by zhubný sen.

Zreli sme kostýmy, ktorými zrak sa spíja,
lesk ženských nechtíkov, červeň ich vábnych pier,
obratných žonglérov, čo ovíja ich zmija...”

V
A potom...potom čo?

VI
„Ó, mozgy z detských hier!

Nikto z nás nemôže zabudnúť na podstatné:
Všade sme videli, nestrežúc na pelech,
že z vrchu po spodok fatálnych schodov vládne
únavné divadlo, kde hráva večný hriech:

Žena, ten nevoľník, tá tuposť namyslená,
bez smiechu, bez hnusu vyberá úroky –
muž, tyran pažravý, smilniaci bez zachvenia,
ten otrok otroka, ten prameň do stoky!

Le bourreau qui jouit, le martyr qui sanglote;
La fête qu'assaisonne et parfume le sang;
Le poison du pouvoir énervant le despote,
Et le peuple amoureux du fouet abrutissant;

Plusieurs religions semblables à la nôtre,
Toutes escaladant le ciel; la Sainteté,
Comme en un lit de plume un délicat se vautre,
Dans les clous et le crin cherchant la volupté;

L'Humanité bavarde, ivre de son génie,
Et, folle maintenant comme elle était jadis,
Criant à Dieu, dans sa furibonde agonie:
»Ô mon semblable, mon maître, je te maudis!«

Et les moins sots, hardis amants de la Démence,
Fuyant le grand troupeau parqué par le Destin,
Et se réfugiant dans l'opium immense!
— Tel est du globe entier l'éternel bulletin.»

VII

Amer savoir, celui qu'on tire du voyage!
Le monde, monotone et petit, aujourd'hui,
Hier, demain, toujours, nous fait voir notre image:
Une oasis d'horreur dans un désert d'ennui!

Faut-il partir? rester? Si tu peux rester, reste;
Pars, s'il le faut. L'un court, et l'autre se tapit
Pour tromper l'ennemi vigilant et funeste,
Le Temps! Il est, hélas! des coureurs sans répit,

Comme le Juif errant et comme les apôtres,
À qui rien ne suffit, ni wagon ni vaisseau,
Pour fuir ce rétiaire infâme; il en est d'autres
Qui savent le tuer sans quitter leur berceau.

Kat, ktorý cíti slasť, mučeník, ktorý vzlyká,
vo vône krvi vždy hostina zachutí.
Jed moci dráždiaci tyrana ako dýka,
po knute túžiaci iba ľud zhlúpnutý.

Tej našej podobné mnohé sa relígie
chcú vlámať do neba. A svätci v každý čas
kráčajú po trňoch, pôžitkom zažiaric
jak starý rozkošník, čo v páperí si žije.

Táravý ľudský rod – zo seba pyšne pije –
je zmyslov zbavený dnes ako kedysi
a Bohu rúha sa z besniacej agónie:
,Ja Teba preklínam, blížny môj na Kríži!‘

Tí menej zhlúpnutí, tí znalci nevedomia,
čo z davu v ohrade Osudu ušli preč,
v bezpečí ópia obrazmi číro zvonía!
- O celej planéte takto znie večná reč.“

VII

Trpké je poznanie, čo z putovania máme!
Ten jednotvárny svet nakoniec vyjaví
- malý dnes, zajtra, vždy – našu tvár v starom ráme:
oázu údesu na púšti únavy.

Treba ísť? Zotrváť? Ak môžeš, drž si žité!
Musíš? Chod! Sú bežci, sú, čo kút nezmenia,
a chcú tak oklamať to zhubné, ostrážité:
Čas! Letí cez veky, žiaľ, bez zastavenia –

tak ako Ahasver, tak ako apoštoli,
ktorým ísť nestačí do hĺbk, do výšky
z dosahu Lovcovi. Iný si iné zvolí
ako ho poraziť bez hnutia z kolísky.

Lorsque enfin il mettra le pied sur notre échine,
Nous pourrions espérer et crier: En avant!
De même qu'autrefois nous partions pour la Chine,
Les yeux fixés au large et les cheveux au vent,

Nous nous embarquerons sur la mer des Ténèbres
Avec le coeur joyeux d'un jeune passager.
Entendez-vous ces voix charmantes et funèbres,
Qui chantent: «Par ici vous qui voulez manger

Le Lotus parfumé! c'est ici qu'on vendange
Les fruits miraculeux dont votre coeur a faim;
Venez vous enivrer de la douceur étrange
De cette après-midi qui n'a jamais de fin!»

À l'accent familier nous devinons le spectre;
Nos Pylades là-bas tendent leurs bras vers nous.
«Pour rafraîchir ton coeur nage vers ton Electre!»
Dit celle dont jadis nous baisions les genoux.

VIII

Ô Mort, vieux capitaine, il est temps! levons l'ancre!
Ce pays nous ennuie, ô Mort! Appareillons!
Si le ciel et la mer sont noirs comme de l'encre,
Nos coeurs que tu connais sont remplis de rayons!

Verse-nous ton poison pour qu'il nous réconforte!
Nous voulons, tant ce feu nous brûle le cerveau,
Plonger au fond du gouffre, Enfer ou Ciel, qu'importe?
Au fond de l'Inconnu pour trouver du nouveau!

A keď nám, škrtiac dych, poslednú milosť činí,
môžeme dúfať len a skríknúť: Stále vpred!
Tak ako kedysi, keď šli sme v kraje Číny
- hvizd vetra vo vlasoch, po diaľkach v očiach smäd -

na more večnej tmy nakoniec vyplávame
jak mladí pútnici v radostnom pocite.
Tie hlasy, čujete? - z nich čaro smrti vanie -,
spievajú: Tadiaľto poďte, čo túžite

voňavý Lotos žuť! To tu sa večne varí
liek z plodov, po ktorých má vaše srdce hlad.
Nechže vás omámia čudesne sladké dary
slnečných večerov, čo neprestanú hriať.

Ten prízrak tušíme v dôverne známom tóne.
Stamodtiaľ Pyladi idú nám na pomoc.
„K Elektre vyplávaj so srdcom, ktoré tonie!“
vraví tá, ktorú sme objali v dávnu noc.

VIII

Smrť, starý kapitán, už kotvu vytiahnime!
Nudí nás tento kraj, udrela hodina!
Ak more temné je a nebo temnie v dyme,
v hlbine našich sŕdc svetlo sa začína!

Do žíl nám jedu vlej, kiež máme silu v srdci!
V túžbe, čo do hlavy vháňa nám plamene,
prieľapstou padáme, jedno je, v tme či v lúči
až na dno Neznáma, kde nové nájdeme!

Preklad: Ján Švantner

STREDA 11. 11. | 19.00

Štúdio SND

QUASARS ENSEMBLE

Eva Šušková,
mezzosoprán

Ivan Buffa,
dirigent

Maja Hriešik,
réžia

Reona Sato,
choreografia a tanec

Zuzu Hudek,
scéna a kostýmy

Andrea Mosorjaková,
flauta

Diana Buffa,
klavír

Martin Mosorjak,
klarinet

Peter Mosorjak,
husle

Erzsébet Selejjo,
saxofón

Pavol Varga,
husle

István Siket,
trúbka

Peter Zwiebel,
viola

Peter Magyar,
pozauna

Ján Bogdan,
violončelo

Tamás Schlanger,
bicie nástroje

Marián Bujňák,
kontrabas

Toshio Hosokawa

The Raven, monodráma pre mezzosoprán a 12 nástrojov
(2011-2012)*

The Raven

Nevermore! Nástožčivý, neodbytný jednoslovný refrén najslávnejšej básne Edgara Allana Poea sa stal kultovým heslom „čistej“ (nenaratívnej, nedidaktickej, nehistorickej) poézie epochy, ktorú ako míľniky vyznačujú mená Baudelaira a Mallarmého, a podnes, 170 rokov po prvom publikovaní v New York Evening Mirror, predstavuje jeden z najtvrdších translatologických orieškov.

Báseň bola okamžitou senzáciou – v prvom rade pre majstrovsky sugestívne navodenie ponurej atmosféry: Mladý učenec pohrúžený do svojich kníh a zároveň do smútku za mŕtvou Lenorou je počas zimnej noci vyrušený nečakanou návštevou. Namiesto očakávaného ducha zosnulej družky však do jeho príbytku vstupuje veľký čierny vták (podľa správnosti krkavec, hoci v českej a slovenskej prekladateľskej tradícii sa zaužíval havran), uvelebí sa na buste Pallas Atény a na všetky otázky prekvapeného mladého muža odpovedá zakrákaním osudového slova. Napätie sa stupňuje s narastajúcou vážnosťou kladených otázok; vták odmieta odletieť, vytiahnuť zobák metaforicky zabodnutý v mužovej duši... V druhom rade je to pre fascinujúci rytmický spád a zvukovú kvalitu starostlivo vybraných slov – obzvlášť výrazne pôsobí spojenie „raven“ a „never“, najmä aj jedno či druhé čítame odzadu. A tiež pre básnikov majstrovský, takmer nebadaný prechod od absolútnej neočakávanosti, nepredvídateľnosti v úvode k totálnej a nemennej predvídateľnosti na konci, a rovnako fascinujúce premiešanie groteskného so smrteľne vážnym. Do tretice je tu nesmierne citlivo a zároveň novým, v porovnaní s predchodcami odlišným spôsobom zachytený odtlačok ducha doby („*Je to čosi hlboké a mihotavé ako sen, čosi tajomné a dokonalé ako kryštál,*“ napísal v roku 1857 o účinkoch tejto poézie v *Nových poznámkach o Edgarovi Poeovi* Charles Baudelaire) s jeho krízou priemyselnej spoločnosti a krachom racionality: „*Neunikol mu, samozrejme, ani ten veľký blud chátrajúceho sveta – pokrok,*“ pokračuje Baudelaire. „*Čitateľ sám uvidí na rôznych miestach, akými termínmi ho charakterizuje.*“ Zlovestne pôsobiaci (a zároveň groteskne načuch-

raný) vták svojimi ako smola čiernymi perutami zakrýva pohľad Pallady, zosobnenia klasickej učenosti, viery v racionalitu...

O to prekvapujúcejší účinok čitateľ zažije, ak si bezprostredne po tom, čo sa nechal pohltiť mrazivou atmosférou *Havrana*, prečíta Poeov prozaický text *Filozofia básnickej tvorby*, v ktorom do detailu popisuje, ako skladal svoju slávnú báseň. Logicky, racionálne a s matematickou dôslednosťou vysvetľuje každý krok, voľbu dĺžky básne, metra, rytmu, náladového tónu; predostiera, že na počiatku vytvoril jej klimax a tomu podriadil obsah predchádzajúcich strof, starostlivo dávkuje gradáciu; vysvetľuje, ako a prečo si za refrén vybral práve slovo „nevermore“ atď. To všetko za účelom dosiahnutia želaného efektu, nič viac... Popiera moment akejsi mystickej inšpirácie predchádzajúcej tvorivý akt, pod strhnutou maskou iracionality a mysterióznosti sa odhaľuje chladný kalkul. Efekt náhleho „odkúzenia“ je však prinajmenšom rovnako pôsobivý ako báseň samotná a v konečnom dôsledku jej účinok ešte umocňuje. Bez ohľadu na to, že pokojne môže ísť o ďalšiu z Poeových mystifikácií – veď tento literárny dobrodruh sa po väčšinu svojho života snažil užiť ako autor detektívnych, hororových a vedeckofantastických poviedok (z dnešného pohľadu de facto stál pri zrode týchto žánrov) a v jeho portfóliu figuruje viacero podvrhov – dôkladnosť jeho autoanalýzy je viac ako impozantná. A je nápadné, že v mnohom pripomína analýzu kompozičného procesu hudobného skladateľa. Niet preto divu, že sa týmto brilantným textom nadchýnal Maurice Ravel, majster tých najrafinovanejších zvukových ilúzií, za ktorými sa vždy skrýva dokonale pracujúce súkolie kompozičnej techniky. Príznačné je akurát to, že Poe nebol súčasníkom Ravela, ale Chopina – obaja žili rovnako krátko, zomreli v tom istom roku, len Poe bol o niečo vyššie roka starší...

Poeovské námety – celkom v kontraste s ich rezonanciou – neprenikli do sveta vážnej hudby ľahko, ani v prípade generácie, ktorá k nim prirodzene inklinovala najviac: Claude Debussy márne zápasil s operným projektom *Pád domu Usherovcov*, Jean

Sibelius odložil a nikdy nedokončil svoj pokus o zhudobnenie *Havrana*... Našli si však cestu do popkultúry – Lou Reed vydal v roku 2003 album *The Raven*, kde adaptuje Poeove najznámejšie básne a zároveň mnohonásobne „reinkarnuje“ básnikovho ducha, v roku 2012 bol uvedený mysteriózny thriller rovnakého mena od režiséra Jamesa McTeigua, v ktorom postava básnika prenasleduje sériového vraha postupujúceho podľa opisov vražd v jeho poviedkach. Je evidentné (a tiež pochopiteľné), že svet poeovských tém je dnes príťažlivejší ako kedykoľvek predtým...

Do týchto súvislostí vstúpil umelec s celkom odlišným kultúrnym pozadím, jedna z najvýraznejších japonských skladateľských osobností súčasnosti, **Toshio Hosokawa**, keď v roku 2011 prijal ponuku luxemburského Ensemble Lucilin a *Havrana* spracoval do podoby scénickej monodrámy. Uspel možno práve vďaka tomu, že sa na Poea mohol pozrieť optikou kultúry, ktorá má odlišné poňatie drámy a inak chápe plynutie času, a známy námet sa mu podarilo „nasvietiť“ z pomerne nečakaného uhla. Situácia predstretá v básni – človek v absurdnom dialógu so zvieratom, orámovaný klaustrofóbnou stiesneným priestorom chyžky uprostred mrazivej noci – mu ihneď vnukla asociácie s tradičným japonským divadlom nó. V ňom môžu ako hlavné postavy vystupovať namiesto ľudí zvieratá alebo duchovia, v jeho kontexte nejde o nič neobvyklé. Neobvyklé je iba to, že Hosokawa do titulnej roly situoval ženu (mŕtvu Lenoru?), čo je v rozpore s konvenciami divadla nó, kde aj ženské postavy reprezentujú mužskí herci, a, samozrejme, ide aj o zásadnú odchýlku od Poeovej básne, kde je lyrickým subjektom jednoznačne a nezameniteľne muž – básnik sám. Skladateľova voľba však má svoje opodstatnenie, pričom dôvody nadväzovania na tradíciu európskej hudby uplynulého storočia, kde figuruje množstvo výrazných diel spracúvajúcich básnické texty v obsadení pre sólový ženský hlas a komorný súbor (od Schönberga cez Messiaena po Bouleza či Ligetiho), sa môžu javiť ako sekundárne. Je to práve žena, ktorá sa v ére emancipácie, kvót, politickej korektnosti a rodovej rovnosti dostáva na miesto, ktoré v Poeových dobách zastával faus-

tovský učenec. Jej citlivosť a krehkosť tu musí tak či onak čeliť zničujúcemu prúdu nielen poeovských, ale aj zreteľne hitchcockovských asociácií a je vopred zrejmé, že akýkoľvek vzdor je márnny...

Havran, naproti tomu, nemusí byť na scéne sprítomnený príliš fyzicky. Pre japonského skladateľa predstavuje výsostne iracionálneho tvora z inej dimenzie, šamanskú bytosť, ktorá je schopná pôsobiť ako prostredník medzi dvoma svetmi. Podobným sprostredkovateľom, komunikujúcim medzi dvoma svetmi, je aj Hosokawova hudba. Využíva vokabulár aj inštrumentár západnej postavantgardnej hudobnej reality. Všetky tie zvuky a „polo-

Edgar Allan Poe: *The Raven*

Once upon a midnight dreary, while I pondered, weak and weary,
Over many a quaint and curious volume of forgotten lore—
While I nodded, nearly napping, suddenly there came a tapping,
As of some one gently rapping, rapping at my chamber door.
“’Tis some visitor,” I muttered, “tapping at my chamber door—
Only this and nothing more.”

Ah, distinctly I remember it was in the bleak December;
And each separate dying ember wrought its ghost upon the floor.
Eagerly I wished the morrow;—vainly I had sought to borrow
From my books surcease of sorrow—sorrow for the lost Lenore—
For the rare and radiant maiden whom the angels name Lenore—
Nameless here for evermore.

And the silken, sad, uncertain rustling of each purple curtain
Thrilled me—filled me with fantastic terrors never felt before;
So that now, to still the beating of my heart, I stood repeating
“’Tis some visitor entreating entrance at my chamber door—
Some late visitor entreating entrance at my chamber door;—
This it is and nothing more.”

zvuky“ vyludzované nekonvenčnými hráčskymi technikami, znepokojivé glissandá a tremolá sul ponticello sú však naplno v službách drámy zvláštnej ázijskej tieňohry, ktorá fascinujúcim a neuchopiteľným spôsobom rezonuje s tým, ako (opäť podľa Baudelairových slov) „...Poe rád uvádza do pohybu svoje postavy na nafialových alebo nazelenalých pozadiach, odkiaľ vane fosforeskovanie hniloby a vôňa búrky“...

Dielo bolo premiérové uvedené v marci 2012 na festivale Ars Musica 2012 v Bruseli s mezzosopranistkou Charlotte Hellekant v titulnej úlohe, United Instruments of Lucilin dirigoval autor.

Robert Kolář

Edgar Allan Poe: *Havran*

Decembrová polnoc bola a ja som bdel už len spolu
nad zväzkami zabudnutých vied, plnými zvláštnych rád.
Z drierot som sa zrazu v noci strhol na klopanie, hoci
mohol to byť iba pocit, z ktorého ma striasol chlad.
„Nejaký hosť,“ mrmlal som si, „klope, až ma striasa chlad –
hosť chce u mňa pookriať.“

Spomínam si – mrzlo. Každý mrúci uhlík v lesku dlažby
pred kozubom si chcel navždy svoju dušu zachovať.
Vyčkával som odchod tieňov, knihami som za stratenou
Lenorou žiaľ tíšil nemo – no na knihy ťažko dať!
Tej žiarivej žene meno chór anjelov musel dať!
Tu – stalo sa stratou strát.

Zlahulinka šelest plný smútku purpur záclon zvlní –
naplní ma tajuplný strach – v živote prvýkrát!
Krotím srdce, príliš bije, vzdorujem hrám fantázie:
„nejaký hosť za dvermi je a z toho ma striasa chlad.
Neskorý hosť za dvermi je a z toho ma striasa chlad –
len hosť ako mnohokrát.“

Presently my soul grew stronger; hesitating then no longer,
“Sir,” said I, “or Madam, truly your forgiveness I implore;
But the fact is I was napping, and so gently you came rapping,
And so faintly you came tapping, tapping at my chamber door,
That I scarce was sure I heard you”—here I opened wide the door;—
Darkness there and nothing more.

Deep into that darkness peering, long I stood there wondering, fearing,
Doubting, dreaming dreams no mortal ever dared to dream before;
But the silence was unbroken, and the stillness gave no token,
And the only word there spoken was the whispered word, “Lenore?”
This I whispered, and an echo murmured back the word, “Lenore!”—
Merely this and nothing more.

Back into the chamber turning, all my soul within me burning,
Soon again I heard a tapping somewhat louder than before.
“Surely,” said I, “surely that is something at my window lattice;
Let me see, then, what thereat is, and this mystery explore—
Let my heart be still a moment and this mystery explore;—
'Tis the wind and nothing more!”

Open here I flung the shutter, when, with many a flirt and flutter,
In there stepped a stately Raven of the saintly days of yore;
Not the least obeisance made he; not a minute stopped or stayed he;
But, with mien of lord or lady, perched above my chamber door—
Perched upon a bust of Pallas just above my chamber door—
Perched, and sat, and nothing more.

Then this ebony bird beguiling my sad fancy into smiling,
By the grave and stern decorum of the countenance it wore,
“Though thy crest be shorn and shaven, thou,” I said, “art sure no craven,
Ghastly grim and ancient Raven wandering from the Nightly shore—
Tell me what thy lordly name is on the Night’s Plutonian shore!”
Quoth the Raven “Nevermore.”

Po tom krátkom rozochvení bol som znova suverénny.
„Pane,“ vravím, „a či pani, odprosil by som vás rád!
Zadriemal som len – a hoci počul som vás klopať v noci,
myslel som – je to len pocit, z ktorého ma striasa chlad,
a preto som neotváral.“ – Otvoril som. Nočný chlad.
Len chlad a tma spoza vrát.

Hľadel som – len tmu som vnímal, pred očami preludy mal,
o akých som ani nesnil – až som sa ich začal báť!
Nik nepohol ani vlasom, neporušil ticho hlasom
a len slovo „Lenora?“ som seba začul zašepkať.
A ozvenu „Lenora!“ som naspäť začul zašepkať.
Viac nič. Už nič tretíkrát.

Vrátil som sa dnu – a celá duša sa mi rozhorela.
Zas klepot, a hlasnejší, len čo som spravil čelom vzad!
Vravím si: „Už isté je, že prízrak na okenné mreže
tlčie – teda pozrimeže sa tam! Chcem to vypátrať!
Upokoj sa, srdce! Veď sa tajomstvo dá vypátrať –
vietor šumí zo záhrad!“

Otvoril som okno – videl som zrazu len trepot krídel.
Vstúpil impozantný havran, bájný vták, vták do balád.
Nepoklonil sa mi ani! Mal som bustu nad dverami –
zamieril ten pán či pani na tú bustu akurát!
Na tej Palladinej buste usadil sa akurát,
akoby už po stýkrát.

Ebenový vták ma zrazu rozosmial aj z bodu mrazu –
tak pôsobil na mňa jeho vznešený a prísny vzhľad.
„Hoci by ťa ošklbali,“ vravím, „aj tak by sa báli
teba, hrozný vták, z tých dialí, kde má noc svoj majestát!
Povedz, ako volajú ťa tam, kde má noc majestát?“
Havran vraví: „Užtoskrát.“

Much I marvelled this ungainly fowl to hear discourse so plainly,
Though its answer little meaning—little relevancy bore;
For we cannot help agreeing that no living human being
Ever yet was blessed with seeing bird above his chamber door—
Bird or beast upon the sculptured bust above his chamber door,
With such name as “Nevermore.”

But the Raven, sitting lonely on the placid bust, spoke only
That one word, as if his soul in that one word he did outpour.
Nothing farther then he uttered—not a feather then he fluttered—
Till I scarcely more than muttered “Other friends have flown before—
On the morrow he will leave me, as my Hopes have flown before.”
Then the bird said “Nevermore.”

Startled at the stillness broken by reply so aptly spoken,
“Doubtless,” said I, “what it utters is its only stock and store
Caught from some unhappy master whom unmerciful Disaster
Followed fast and followed faster till his songs one burden bore—
Till the dirges of his Hope that melancholy burden bore
Of ‘Never—nevermore’.”

But the Raven still beguiling all my fancy into smiling,
Straight I wheeled a cushioned seat in front of bird, and bust and door;
Then, upon the velvet sinking, I betook myself to linking
Fancy unto fancy, thinking what this ominous bird of yore—
What this grim, ungainly, ghastly, gaunt, and ominous bird of yore
Meant in croaking “Nevermore.”

This I sat engaged in guessing, but no syllable expressing
To the fowl whose fiery eyes now burned into my bosom’s core;
This and more I sat divining, with my head at ease reclining
On the cushion’s velvet lining that the lamp-light gloated o’er,
But whose velvet-violet lining with the lamp-light gloating o’er,
She shall press, ah, nevermore!

Žasol som, že taká háveď môže takto jasne vraviť,
aj keď nebolo v tom zmyslu ani dôležitých dát.
Tak či tak to rozum zmámi, pretože je málo známy
vraviaci vták – nad dverami čo mi tróni akurát. –
Z neba spadol vták, čo tróni nad dverami akurát
a volá sa Užtoskráť.

A vták na tej buste sedí mlčky – dáva z odpovedí
len tú jednu, ako keby dušu mi chcel na dlaň dať.
Nehne sa a ako ryba mlčí, zrakom neuhýba,
to ja sám si mrmlem iba: „Aj nádej, aj kamarát –
zradí vždy! A ráno bude preč aj tento kamarát!“
Havran vraví: „Užtoskráť.“

Zaskočilo ma to hodne, že mi odvrkol tak vhodne.
„Iste,“ hútam, „je ten výkrik jeho celý referát!
Pochytil ho z dákej strofy básnika, čo katastrofy
zdeptali ho a len strohý žalm zostal zo všetkých strát.
Iba do žiaľneho žalmu zhustil ten rad svojich strát –
do „Skráť to – tak už to skráť.“

Keď dokončil havran frázu, predsa som sa usmial zrazu.
Kreslo som si pritiahol, nech mám ho pekne nadohľad.
Do vankúšov som sa hrúžil, v predstavách som sem-tam krúžil,
a tak pochopiť som túžil, čo vták, vhodný do balád,
čo zlovestný, zlý a zradný vták, vták vhodný do balád,
mi vraví tým „už to skráť“.

Dohady som v duchu striedal – vtákovi nič nepovedal.
Zatiaľ zrakom prepaľoval mi dušu môj čierny kat.
Prorocktá i porekadlá šli mi hlavou, čo sa kládla
na ten hodváb operadla, kam svit lampy padá rád.
Na ten hodváb operadla, čo ju podopieral rád.
Inam sa šla opierať.

Then, methought, the air grew denser, perfumed from an unseen censer
Swung by Seraphim whose foot-falls tinkled on the tufted floor.
“Wretch,” I cried, “thy God hath lent thee—by these angels he hath sent thee
Respite—respite and nepenthe from thy memories of Lenore;
Quaff, oh quaff this kind nepenthe and forget this lost Lenore!”
Quoth the Raven “Nevermore.”

“Prophet!” said I, “thing of evil!—prophet still, if bird or devil!—
Whether Tempter sent, or whether tempest tossed thee here ashore,
Desolate yet all undaunted, on this desert land enchanted—
On this home by Horror haunted—tell me truly, I implore—
Is there—is there balm in Gilead?—tell me—tell me, I implore!”
Quoth the Raven “Nevermore.”

“Prophet!” said I, “thing of evil!—prophet still, if bird or devil!
By that Heaven that bends above us—by that God we both adore—
Tell this soul with sorrow laden if, within the distant Aidenn,
It shall clasp a sainted maiden whom the angels name Lenore—
Clasp a rare and radiant maiden whom the angels name Lenore.”
Quoth the Raven “Nevermore.”

“Be that word our sign of parting, bird or fiend!” I shrieked, upstarting—
“Get thee back into the tempest and the Night’s Plutonian shore!
Leave no black plume as a token of that lie thy soul hath spoken!
Leave my loneliness unbroken!—quit the bust above my door!
Take thy beak from out my heart, and take thy form from off my door!”
Quoth the Raven “Nevermore.”

And the Raven, never flitting, still is sitting, still is sitting
On the pallid bust of Pallas just above my chamber door;
And his eyes have all the seeming of a demon’s that is dreaming,
And the lamp-light o’er him streaming throws his shadow on the floor;
And my soul from out that shadow that lies floating on the floor
Shall be lifted—nevermore!

V tom hustne vzduch od kadidla, všetko vonia, zvonía krídla
aj tie kroky serafínov, čo vzápätí tlmí taft.
Vravím si: „Ach, bedár, tu tá boží anjeli už nútia
vypíť nápoj zabudnutia – za Lenorou dozúfať!
Vypi nápoj zabudnutia – a hneď môžeš dozúfať!“
Havran vraví: „Užtoskrát.“

„Prorok, nech si plodom zla bol,“ vravím, „nech si vták či diabol,
pokušiteľ tá či búrka vrhla na breh ľudských stád,
úbohý, no nezdolaný, zakliaty na pusteí pláni,
hrôzou prenasledovaný, pýtam sa a ty mi zraď –
nájde duša raz ten balzam z Gileadu? To mi zraď!“
Havran vraví: „Užtoskrát.“

„Prorok, nech si plodom zla bol,“ vravím, „nech si vták či diabol,
pre Hospodina nás oboch a prepevný jeho hrad,
prezraď mojej duši chorej – objíme ju raz tam hore
svätá panna, meno ktorej chór anjelov musel dať?
Tá Lenora, ktorej meno chór anjelov musel dať?“
Havran vraví: „Užtoskrát.“

„To je naše rozlúčenie!“ vykrikol som rozčúlene.
„Vráť sa do búrky a pekiel, či si vták, či diablov brat!
Neruš moje kruhy, klamár, a neklad mi na kalamár
čierne pero! Už sa zamar inde – z mojich dvier sa stratí!
Vyber zobák z môjho srdca – sponad mojich dvier sa stratí!“
Havran vraví: „Užtoskrát.“

Ten Havran je ako z medi – stále sedí, stále sedí,
tam, na Palladinej buste, nad dverami akurát.
Podľa očí teraz je on celkom ako spiaci démon,
a svit lampy s jeho tieňom na dušu mi hodil plát.
Jeho tieň na mojej duši leží ako ťažký plát.
Nezvlietne už... Už to skráť!

ŠTVRTOK 12. 11. | 19.00

Pálffyho palác, Zámocká ul.

HET COLLECTIEF

Wibert Aerts,
husle

Julien Hervé,
klarinet

Thomas Dieltjens,
klavír

Toon Fret,
flauta

Martijn Vink,
violončelo

Bram Van Camp

Hudba pre tri nástroje (2010)*

.....

Helena Tulve

Rimlands (2012)*

Secret garden-blanc

Secret garden-noir

Pathless Land

.....

.....

Viera Janárčeková

A Midsummer Night's Dream (2007–2008)*

.....

Vykintas Baltakas

Smokey Arnold (2015)*

Flanders
State of the Art

MUSIC INFORMATION
CENTRE LITHUANIA

Belgicko má živú a pestrú scénu súčasnej hudby. Tá by však dnes nebola predstaviteľná bez neprehliadnuteľnej prítomnosti kvinteta s lapidárnym názvom **Het Collectief**. Päťica exkluzívnych komorných hráčov sa však nevymedzuje ako súbor súčasnej hudby. V ich repertoári – vzhľadom na možnosti vyplývajúce z rôznych kombinácií alebo aj sólového postavenia huslí, violončela, flauty, klarinetu a klavíra veľmi širokom – figurujú mená súčasných tvorcov, ale i klasikov hudby 19. a prvej polovice 20. storočia, výnimočne aj skorších epoch. Možno v ňom nájsť Brahmsa aj Berga, Bartóka či Janáčka a pokiaľ ide o povojnové trendy, záber rozmanitých estetík tiež nie je úzko ohraničený: Messiaen, Boulez, Berio, Cage, Feldman, Crumb, ale aj Adams a Andriessen, Gubajdulina a Ustvolskaja, Kurtág aj Ligeti, Ferneyhough aj Eötvös...

Sympatické je, že vo svojich programoch súbor okrem uvádzania domácich tvorcov vyhradzuje pomerne veľkorysý priestor aj hudbe skladateľov zo strednej a východnej Európy. Prvou slovenskou skladbou v repertoári „kolektívu“ bola *Somewhere... where the rainbow ends...* Petry Bachratej, uvedená na koncerte v rámci ISCM World New Music Days v Bruseli v roku 2012. Výnimkou nebude ani dnešný baltsko-slovensko-belgický večer...

Hudba pre tri nástroje

Obsadenie klarinet – husle – klavír nepochybne odkazuje na Bartókove *Kontrasty* (1938), v ktorých skladateľ vychádza z rozdielov medzi tromi nástrojmi, aby vytvoril kompozíciu hemžiacu sa kontrastmi. Tieto protiklady nie sú vyjadrené iba v hudobnom materiáli, ale aj v konkrétnych a navzájom rozličných aspektoch zvuku, ktorý je vlastný každému z týchto nástrojov. Bartók vo svojej partitúre zdôrazňuje tieto kontradikcie.

Mojou základnou ideou bolo napísať dielo tak, aby k tomu bolo čo najväčším protikladom: akokoľvek môžu byť tieto nástroje navzájom odlišné, po celý čas som trio chápal ako jeden nástroj. V dôsledku toho má každý z nástrojov význam pre celok iba vtedy, ak je vo vzťahu s ostatnými dvoma. Preto sa tu nestretnete so žiadnym dlhým sólom.

Rimlands

„... najzaujímavejšie *terrae incognitae* zo všetkých sú tie, ktoré sa rozprestierajú v myšliach a srdciach ľudí.“ (John K. Wright)

„Rimland“ je termín z geostratégie, ktorý tvorí opozitum k „heartland“ a označuje nárazníkové územie, ležiace medzi centrálnym vnútrozemím (heartland) a morskými mocnosťami. Inšpirácie k tejto skladbe sú veľmi rôznorodé a siahajú od veľmi delikátnych a emocionálnych fotografií japonských umelcov Yumiko a Kenra Izuovcov v knihe lotyšského geografa Edmundsa Bunkšeho, v ktorej odkazuje na „krajinu zmyslov“. Skladba je meditáciou nad ideou skrytej vnútornej geografie. Je rozdelená na tri časti: *I Secret garden-blanc*, *II Secret garden-noir*, *III Pathless Land*.

Rimlands boli napísané na objednávku Swarovski Kristallwelten a Alois Lageder/VIN-o-TON a premiérovu zazneli v južnotirolskom Casòn Hirschprunn v podaní Albana Gerhardta, Paula Meyera a Thomasa Larchera.

Helena Tulve

Trio pozostáva z troch na seba nadväzujúcich častí v kombinácii pomalá – rýchla – pomalá. Pozoruhodný je navracajúci sa jednoaž trojtónový motív, téma, ktorá zaznieva na začiatku aj konci diela. Strohý motív ukazuje, že timbre (kombinácia troch nástrojov rezultujúca do „tria ako jedného nástroja“) je dôležitejší ako harmónia. (...)

Pokúsil som sa vytvoriť toto „trio ako jeden nástroj“ kombinovaním rozličných spôsobov hry a virtuózných techník. Preto hrá klarinet multifoniky často v spojení s husľami hrajúcimi flažolety alebo sul ponticello, aby sa tým zdôraznili vyššie harmonické tóny v multifonikoch.

Neustále diminuendo úderov klavíra sa mení na crescendo, keď klarinet preberá jeho tónové výšky napríklad pomocou frullata. Virtuózne pizzicato huslí zasa zvýrazňuje staccatový zvuk klavíra atď.

Bram Van Camp

A Midsummer Night's Dream

Sklenená guľa, jemne hodená na struny klavíra, predlžuje samostatne pohyb v neuveriteľne filigránskom a mnohostrannom chvení – toto je jeden detail zo skladby *A Midsummer Night's Dream*, typický pre môj kompozičný postup: zvukové impulzy, ktoré sa akoby samy od seba rozvíjajú do improvizácie pôsobiacich pasáží. Mojim ideálom bolo dostať nástroje z troch rôznych skupín – dychovej, sláčikovej a klávesovej – napriek všetkým rozdielom do takej blízkosti, ako to len bolo možné. Áno, mali by navzájom zdieľať svoju identitu, dokonca sa iluzórne premieňať. Napätie medzi zlúčením (identitou zvukov) a rozlíšením (individuálnym sfarbením, spektrom) nesie a formuje skladbu (podobne ako Shakespearove premeny). A ono to tiká, klope; v priezračnom vzduchu sa trepecú bzučiace, pulzujúce indivíduá – ako postavy zo sna. Tóny sa vlnia okolo seba, prenikajú do seba na čo najmenšej ploche, krúžia okolo frekvencie 300Hz, odtiaľ stúpajú a mutujú, s „odstrihnutými“ hĺbkami a trvaním, až do neznenia, končia v prázdne. Od tohto bodu nula v polovici skladby sa pomaly zbierajú fraktálne zvuky a sily k voľnému letu; krištáľovo, vzdušne, oscilujúc, hrmotiac, vízgajúc – najprv získajú tóny späť svoju elasticitu, vlnenie, trvanie. A doposiaľ vynechané hlboké tóny zaznejú až na úplnom konci skladby.

Viera Janárčeková

Smokey Arnold

Je pre mňa veľkou radosťou a ctou pracovať pre Het Collectief. Je to skvelý súbor a jeho zameranie na hudbu počiatku 20. storočia, a obzvlášť druhej viedenskej školy, ho robia unikátnym. Svoje diela rád prispôbujem konkrétnej koncertnej situácii: konkrétnemu hudobníkovi, miestu alebo – ako to bolo v tomto prípade – špecifickému repertoáru. Rozhodol som sa pozrieť zblízka na Pierrota lunaire, ktorý je podľa mňa ústredným dielom pre tento súbor a ktorého neobyčajne dobre interpretujú. Rozhodol som sa, že skomponujem „alternatívnu stopu“ k jednej z častí tohto diela – *Heimweh*.

„Alternatívne stopy“ sú viac typické pre jazz, kde sa na jednom CD objavujú rozličné verzie záznamu tej istej skladby, ponúkajúc tak nové a osviežujúce pohľady na pôvodnú ideu. Veľmi podobným spôsobom som sa pozrel na melodrámu Arnolda Schönberga napísanou na básne Alberta Girauda, čo ma podnietilo, aby som k nej pridal svoj vlastný komentár. So storočným odstupom od pôvodnej kompozície sa mi všetka melanchólia a dráma vienského meštiactva javili čudné a trochu teatraľne, ale v konečnom dôsledku mám stále isté pochopenie pre podstatu toho, čo vystihuje slovo Heimweh.

Smokey Arnold sa môže hrať samostatne, alebo môže byť vložený do pôvodnej Schönbergovej partitúry ako „alternatívna stopa“. Zaostrujúc na Heimweh ako koncept som spozoroval, že akonáhle je nejaká emócia nadsadená, stráca svoju funkčnosť a stáva sa rutinou, zacyklenou slučkou. Ak si raz človek zvykne na emóciu, zdá sa, že nemá ďalšiu potrebu niečo vyriešiť a emócia sa stáva oddelenou od svojho obsahu. Melanchólia na seba môže vziať rôzne podoby a výrazy, ale nakoniec ústí sama do seba, bez východiska, bez linearity myšlienky. Len ako pohybujúca sa hojdačka.

Tento hojdavý pohyb – tam a späť – presne vystihuje tvar hudobnej formy mojej kompozície. A pokiaľ je reč o hojdaní (angl. swing), jazz preniká celou skladbou. Pridanie ďalšieho hudobného štýlu je celkom v súlade s duchom pôvodného Pierrota lunaire, keďže sám Schönberg v ňom odkazuje na valčík (Valse de Chopin), serenádu (Serenáda) a pod. A zároveň je v súlade s ním aj komentár či dokonca paródia (Parodie).

Vykintas Baltakas

ŠTVRTOK 12. 11. | 21.00

a4 - nultý priestor

Jonatán Pastirčák,
sound

Ján Šicko,
visuals

Mark Takeshi McGregor,
flauta

Melos Ethos Ensemble Quartet

Jonatán Pastirčák / Ján Šicko

*PLAIN, audiovizuálny projekt (2015)***

objednávka festivalu Melos-Ětos

.....

.....

Nicole Lizée

Hitchcock Études pre sláčikové kvarteto a glitch

*(2010/2015)**

*Tarantino Études pre basovú flautu (2015)***

PLAIN

PLAIN je nový audiovizuálny projekt Jonatána Pastirčáka a Jána Šicka, ktorí v ňom v reálnom čase vytvárajú elektroakustickú priestorovú krajinu. Divák sa stáva súčasťou výjavu, ktorý môže aktívne vnímať z rôznych uhlov pohľadu, alebo sa len nechať unášať tokom audiovizuálnych impulzov. Zážitok sa tak stáva individuálnym pre každého diváka.

Obraz tvoria minimalistické a abstraktné prvky. Dôraz sa kladie na prácu so svetlom v priestore a experimentovaním s periférnym vnímaním. Zvuková kompozícia pozostáva z fragmentov netradičného akustického materiálu, samplingu, ktorý v kontraste so surovými digitálnymi zvukmi tvorí ambientné alebo rytmické sekvencie. Obraz a zvuk, základné kamene vznikajúcej krajiny, zaujímajú v čase rôzne vzajomné postavenia. Od harmónického prelínania sa až po vytváranie protichodných polarít.

Hitchcock Études pre sláčikové kvarteto a glitch

Východisko *Hitchcockovských etúd* je sústredené okolo môjho pokračujúceho zaujatia poruchovosťou médií. Technológia má potenciál zlyhávať, a to pozoruhodnými spôsobmi, pričom vytvára fascinujúce zvuky a obrazy. Ako zachytiť a replikovať tieto krásne poruchy?

Všetok materiál zvukovej stopy, ako aj vizuál, pochádza z Hitchcockových filmov z jeho stredného obdobia. Sú dekonštruované, zostrihané či inak poškodené, čím vznikli vrstvy nespojitého, neusporiadaného rytmického materiálu, poskrúcaných melodických línií a harmónií.

Živí interpreti interagujú so stratenými, zabudnutými či dokonca mŕtvymi obrazmi a zároveň postavám vdychujú nový život, keď ohýbajú, ťahujú a rozsekávajú pôvodný kontext, funkčnosť a príbeh. Je v tom niečo zlovestného a strašidelného, keď interpreti vnikajú na scénu a prichádzajú do styku s (často psychotickými) postavami; stávajú sa súčasťou scény a zároveň ju vedú novým smerom.

Pôvodná verzia bola vytvorená na objednávku Megumiho Masakiho. Premiéra sa uskutočnila na Casalmaggiore International Music Festival v talianskom Casalmaggiore.

Tarantino Études pre basovú flautu

Tarantino Études je piatou zo série skladieb *The Criterion Collection*, glitchových kompozícií, ponárajúcich sa do svetov ikonických filmov a filmových tvorcov, ktorí výrazne ovplyvnili moju estetiku.

Pri tvorbe každej z nich sa nechám vtiahnuť aspektmi dôrazne svojskej vízie konkrétneho tvorca, čoho dôsledkom je estetika, ktorá kontrastuje s estetikami všetkých diel vytvorených predtým. Jednotlivé skladby sú odrazom rôznych metodológií. U Tarantina hrajú vo filme hudba a zvuk vždy veľmi dôležitú úlohu a, tak ako pri mojich ďalších etudách, materiál, s ktorým narábam, nevychádza len zo soundtracku, ale zahŕňa tiež pridané zvukové efekty a ďalšie zvukové artefakty vyskytujúce sa vo filmoch. Okrem Tarantinovho výberu soundtrackov sú to jeho filmárske techniky, ktoré pôsobia obzvlášť muzikálne – pohrávanie sa s časom, spôsob načasovania udalostí, nelineárne rozprávanie deja, to všetko je úzkostlivo naplánované. Jeho kinematografia je prelomová: 360-stupňové snímanie, pohľad „Božieho oka“, zábery z pohľadu mŕtvol a extrémne používanie rýchleho priblíženia kamery. Pridajte k tomu témy, ktoré sa opakovane objavujú v jeho dielach: rivalita, antagonizmus, pomsta, násilie, nadprirodzené zásahy, tanečné scény, popkultúrna ikonografia, láska k analógu a nostalgia. To všetko rezonuje s mojou estetikou a predstavuje poklad, s ktorým možno pracovať. Vytvorené na objednávku Marka Takeshiho McGregora s láskavou podporou Canada Council for the Arts.

Nicole Lizée

PIATOK 13. 11. | 17.00

Dvorana VŠMU

EnsembleSpectrum

Matej Sloboda,
umelecký vedúci, dirigent

Eva Belicová,
flauta

Peter Ulmann,
hoboj

Barnabás Kollárik,
klarinet

Štefan Tokár,
fagot

Juraj Ofúkaný,
lesný roh

Marián Michalec,
bicie nástroje

Žaneta Mariňáková,
husle

Marta Šútora,
husle

Peter Dvorský,
viola

Branislav Bielik,
violončelo

Dávid Šarkézi,
kontrabas

Želislava Sojak Subotić

Harmonics (2015)**

.....

Alexej Temnov

Metamorfózy (2012)

.....

Matej Sloboda

Bagately pre sláčikové kvarteto (2013)

.....

Lenka Novosedlíková

Odberom takého prúdu sa poškodzuje zdroj (2015)**

.....

Peter Javorka

Eskalácie (2013–2014)

Niekoľko rokov sa zdalo, že po združení SOOZVUK akoby mladí slovenskí skladatelia už neprejavovali chuť združovať sa do zoskupení, koordinovať svoje aktivity, organizovať spoločné uvedenia svojich diel, zháňať sponzorov, upozorňovať na seba... Obdobie zdanlivého bezvetria však skončilo, keď sa na scéne začali objavovať mladí autori narodení koncom 80., resp. začiatkom 90. rokov, prevažne v prostredí bratislavskej VŠMU. Alexej Temnov, Peter Javorka, Matej Sloboda, Lenka Novosedlíková a kúsok pred nimi Želislava Sojak Subotić, Lucia Chuťková, Peter Dan Ferienčík, Peter Duchnický a ďalší. Obísť nemožno ani mená Matúša Wiedermanna a Mariána Zavarského (ktorí spolu s Alexejom Temnovom a Eliškou Cílkovou vytvorili chvíľu trvajúce, no aktívne zoskupenie 4tones) a, samozrejme, Mira Tótha, ktorý pôsobil ako spiritus movens celého radu spoločných projektov a organizačných aktivít.

Tak vzniklo Kompozičné laboratórium, svojpomocná platforma pre doplnkové vzdelávanie mladých skladateľov a uvádzanie ich tvorby, tak vznikla séria tematicky zameraných workshopov a koncertov, na ktorých v podaní renomovaných interpretov zaznievali nové diela, otvoril sa priestor pre experimentovanie. Mladí „ovládli“ študentský festival Orfeus a aby toho nebolo málo, v minulom roku si založili vlastný festival AsynChronie. Jedným z prirodzených dôsledkov (keďže viacerí zo zainteresovaných skladateľov sú zároveň aj zručnými inštrumentalistami) bol aj vznik študentského komorného súboru **EnsembleSpectrum**. Názov je skutočne trefný, pretože rozptyl estetických orientácií jednotlivých autorov zahŕňa skutočne široké spektrum. Mnohí z nich počas rokov štúdia zbierali skúsenosti na kurzoch a študijných pobytoch v zahraničí, ich tvorba stihla získať domáce i zahraničné ocenenia, viacerí počas dosiaľ krátkej, no intenzívnej umeleckej dráhy prešli dramatickými (a neraz viacnásobnými) štýlovými premenami, ich kompozičná technika zaznamenala dynamický vývoj, ktorý stále pokračuje...

Piati z autorov najmladšej generácie na dnešnom koncerte predkladajú verejnosti svoje poväčšine celkom nové diela v podaní ich „vlastného“ súboru. Tu sú ich vyjadrenia o skladbách s výnimkou Želislavy Sojak Subotič, ktorá sa rozhodla ponechať svoju hudbu bez autorského komentára.

Metamorfózy

Skladbu *Metamorfózy* som napísal v priebehu školského roka 2011 – 2012 ako svoju bakalársku prácu. Má nasledovnú inštrumentáciu: flauta, hoboje, klarinet, fagot, dvojce huslí, viola, violončelo a klavír. Kompozičná reč je postavená na systéme prísnej dodekafónie. Časti majú totožnú tému. Prvá časť začína siedmimi tektonickými úsekmi, spracovanými na spôsob capriccia. Pokračuje fúgou, ktorá dodržiava prísny kontrapunkt. Druhá časť (*Moderato*) je spracovaná rotáciou dvanásťtónovej témy. Zaznie tu presne trinásť tektonických úsekov, v poslednom sa proces vráti na začiatok témy. V skladbe používam dodekafonické techniky vrátane generovania kvartovej a kvintovej premeny. Podarilo sa mi vystihnúť rovnoprávnosť všetkých nástrojov. Skladba trvá šesť minút a dvadsať sekúnd a venoval som ju Jozefovi Podprockému.

Alexej Temnov

Bagately pre sláčikové kvarteto

Moje *Bagately pre sláčikové kvarteto* vznikli ako darček pre rovnomené dielo Antona Webera, ktoré sa v roku vzniku mojej skladby „dožilo“ svojho 100. jubilea. Striedmosť a ekonomická práca s materiálom sú jedny zo základných pilierov tohto cyklu.

Matej Sloboda

Odberom takého prúdu sa poškodzuje zdroj

Názov skladby je vyňatý z Ohmovho zákona pre uzavretý obvod. Jej ideou je využívanie hudobných plôch tak, ako pri tvorení elektronickej hudby. Elektrina je chápaná ako element v rôznych kontextoch vytvárajúci určité napätie – či medzi hráčom a hud-

bou, alebo hudbou a publikom. Tieto plochy sa navracajú, ale vždy v nových kontextoch, s novými napätiami a vzťahmi – ako v uzavretom prúde niečoho nekonkrétneho.

Lenka Novosedlíková

Eskalácie

Skladba *Eskalácie* čerpá v technických a výrazových prostriedkoch najmä z podnetov súčasnej poľskej hudby. Plyní v striedajúcich sa zvukových plochách, kontrastnými rytmickými a inštrumentačnými. Celok však vyrastá z malých dvojtónových jadier, ktoré sú spájajúcim elementom kompozície. Názov pomenúva hlavný jav skladby: neustála eskalácia dramatických peripetií, pričom do poslednej chvíle nie je isté, či príde rozuzlenie.

Peter Javorka

PIATOK 13. 11. | 19.00

Veľký evanjelický kostol

SOLAMENTE NATURALI

Miloš Valent,
umelecký vedúci, husle, viola

Ján Kružliak,
husle

Barbara Barros,
husle

Štefan Filas,
husle

Peter Michálik,
husle

Ľubica Habart,
husle

Blanka Pavlovičová,
husle

Daniel Herich,
husle

Martina Karnoková,
husle

Peter Vrbínčik,
viola

Ivan Bečka,
viola

Peter Das,
viola

Michal Stáhel,
violončelo

Lucia Krommer,
violončelo

Tibor Nagy,
kontrabas

Ján Prievozník,
kontrabas

Martin Gedeon,
čembalo

Marek Špelina,
flauta

Albert Hrubovčák,
trombón

Mikuláš Havrila,
trombón

Kiril Stoyanov,
bicie nástroje

Ondrej Veselý,
gitara

**Anna Romanovská
Fliegerová,** koto

**Vocale ensemble
SoLa**

Hilda Gulyášová,
soprán

Angelika Zajícová,
alt

Matúš Šimko,
tenor

Matúš Trávníček,
bas

Arvo Pärt

Sequentia (2005/2014)*

.....

Miro Bázlik

Koncert pre gitaru, kontrabas, čembalo a sláčikový orchester
(2015)** objednávka festivalu Melos-Étos

.....

Ľuboš Bernáth

Lauda Sion – motetus instrumentalis (2015)**

.....

Michal Paľko

MAITEs SONG (little viola concerto) pre barokovú violu
a barokový orchester (2015)**

.....

Peter Zagar

V kruhu pre 15 sláčikových nástrojov (2015)**
objednávka festivalu Melos-Étos

.....

Slavomír Hořínska

Lacrimosa pre koto, tam-tam, barokové husle a sláčikový
orchester (2010)*

Fragile, dolce, non vibrato...

Súčasná hudba pre barokové nástroje nie je žiadnou novinkou. Keď sa v 70. a 80. rokoch minulého storočia rozbehlo hnutie historicky poučenej interpretácie, znova objavované zabudnuté hráčske techniky a prístupy k dobovým nástrojom, zrejme málokto tušil, že ako „vedľajší produkt“ tohto snaženia sa otvoril nový priestor pre skladateľov súčasnej hudby. Tí približne v tom istom období prežívali (najmä v Európe) krízu spojenú s postupnou stratou vplyvu a statusu povojnovej avantgardy a potrebou hľadať nové vyjadrovacie prostriedky. Tieto hľadania neraz viedli k objavovaniu vzdialených hudobných kultúr s ich svojskými estetikami a exotickými hudobnými nástrojmi. Podobnú príchuť „exotiky“ pre nich prirodzene mali aj nástroje „starej hudby“.

Dialóg s vlastnou hudobnou históriou bol u európskych skladateľov prítomný vždy; v 20. storočí stačí spomenúť barokové a klasicistické inšpirácie Stravinského, Hindemitha či Prokofieva, rameauovské a couperinovské alúzie u Debussyho a Ravela a pod. Situácia na konci storočia však bola odlišná v tom, že tentokrát už boli k dispozícii špecializované súbory hrajúce na dobových nástrojoch, resp. ich kópiách, a ich interpretačná úroveň medzičasom dosiahla zvrchovane virtuózne parametre. Okrem toho mali tieto zoskupenia ešte čosi navyše: kvalitu, ktorú zdieľali so súbormi špecializujúcimi sa na súčasnú hudbu, totiž neobyčajné zánietenie pre vec a hráčske nasadenie, aké sa pri telesách orientovaných na rutinu bežnej koncertnej prevádzky vidí iba zriedka. Preto dnes nie je žiadnym prekvapením, ak napríklad Holland Baroque nahrá CD s kompozíciami Toshia Hosokawu a Antonia Vivaldiho a v oboch prípadoch pôsobí rovnako kompetentne.

Súčasný skladateľ sa v prístupe k dobovým nástrojom môže uberať prinajmenšom dvoma rôznymi smermi. Buď sa na ne snaží aplikovať postupy a techniky súčasnej hudby, skúmať, ako budú znieť umelé flažolety, perkusívne efekty či multifoniky, prípadne staré nástroje kombinovať s modernými a prepájať ich s elek-

tronikou, alebo svoj kompozičný prejav povedie smerom k štylistike, ktorá súznie so svetom dobových nástrojov, je im vlastná a prirodzená. (Samozrejme, kombinácia oboch prístupov nie je vylúčená, dokonca sa v tomto prípade deje pomerne často.) Je vecou historického vývoja, že autori stredo- a východoeurópskej proveniencie inklinujú skôr k druhému spôsobu. Ich kompozičnému mysleniu, charakterizovanému príklonom k tonalite, harmónii, k jednoduchosti, priezračnosti a redukcii výrazových prostriedkov, sú zvuk a expresívne možnosti barokového ansámblu blízke. Nemožno však príliš generalizovať, ako dokazuje aj dnešný koncert; aj tu sa vyskytuje nespočetné množstvo modalít odzrkadľujúcich individualitu šiestich tvorivých osobností, hoci ich v širšom geografickom aj kultúrnom zmysle spája rovnaký, „východný“ pôvod.

Sequentia

Fragile, dolce, non vibrato. Týmto prednesovým údajom charakterizuje Arvo Pärt svoju predstavu o vyznení krátkej Sequentie pre bicie nástroje a sláčikový orchester, ktorá po prvýkrát zaznela v máji tohto roka v estónskom Talline ako predohra k Adam's Passion, hudobnodivadelnému projektu vytvorenému v spolupráci s režisérom Robertom Wilsonom. Pärt v nej navyše spracoval materiál skladby La Sindone z roku 2005 (jej slovenskú premiéru priniesol Melos-Étos 2011), svojej meditácie nad Turínskym plátnom, osobnej kontemplácie drámy ukrižovania a vzkriesenia. Krátke motívy rozvíjané technikou „tintinnabuli“ a oddelené pauzami vyňal z pôvodného kontextu a ponechal ich osamote, mimo dramatickej narácie a rétorických gest. Ostáva kontrast medzi zvukom a tichom, akoby „zavesený“ v priestore, v ktorom takmer necítiť plynutie času...

Robert Kolář

Koncert pre gitaru, kontrabas, čembalo a sláčikový orchester

Dielo Kánonické variácie na jeden chorál, ktoré vzniklo na objednávku Hudobného centra, ma stále zamestnávalo. Keď prišla ďalšia objednávka na „concerto grosso“, uvedomil som si, aj

vzhľadom na ubúdajúce sily, že k dvom sólovým nástrojom – kontrabasu a čembalu – stačí pridať tretí. Zvolil som teda gitaru. Tieto tri sólové nástroje oproti sláčikovému orchestru, namiesto kvarteta, pre mňa splňajú aj princíp *concerta grossa*.

Miro Bázlik

Lauda Sion – motetus instrumentalis

Táto skladba znamená v mojej tvorbe istý kompozičný zlom. Je výsledkom mojich najnovších úvah o syntéze inštrumentálnej a vokálnej hudby v novej podobe, ktorá je inšpirovaná starou, predovšetkým renesančnou hudbou a hudbou ešte starších období, teda obdobím *Ars nova* a *Ars antiqua*. Napriek tomu, že už dlhší čas pracujem s archetypálnymi materiálmi, čisto inštrumentálna tvorba je v mojom poslednom období skôr výnimočná. Ambíciou tohto novovznikajúceho voľného cyklu inštrumentálnych motet bude okrem spomínanej syntézy aj snaha o vnútornú archetypálnu duchovnosť, možno až transcendentné spojenie s Bohom, resp. autorské hľadanie novej kvality intimity.

Kostrou skladby je akýsi *cantus firmus*, ktorý vychádza z rovnomennej omše renesančného génia Giovanniho Pierluigiho da Palestrinu a prechádza skladbou v rôznych podobách a formách. Skladba zároveň prináša celú škálu charakterových zlomov, nových situácií a afektov, s ktorými sa môžeme bežne stretnúť napríklad v tvorbe ranobarokových majstrov. Skladba je venovaná mojim najdrahším – Emke a Gabike.

Ľuboš Bernáth

MAITEs SONG (little viola concerto) pre barokovú violu a barokový orchester

Skladba vznikla ako reflexia na všade vôkol nás prítomné priateľské vzťahy, je zhmotnením energie a prostriedkov, ktoré nám dávajú. V podstate je príkladom toho, že vnímavý človek by nemal problém „vyžiť“ v spoločnosti z informácií, ktorými ho

obklopuje okolie. Tento cyklus tvorí spoločnosť ako takú, neskôr z nej vzniká akýsi komunikát danej generácie, neskôr kultúra... Problém súčasnej doby vidím v tom, že dnes vie byť vnímavými len málo ľudí – paradoxne napriek tomu, že sme priam obklopení neustálym tokom informácií. Materiál, ktorý v skladbe používam, nepochádza odo mňa. Priamo sa ho zriekam aj titulom, ktorým nosnú tému, ako i text ponechávam autorke, výbornej barokistke, huslistke, pesničkárke a renesančnému človeku, Maite Larburu žijúcej v Amsterdame. Práve vďaka Milošovi Valentovi som mal možnosť niekoľkokrát s ňou spolupracovať, či už na pôde Holland Baroque Society alebo Solamente naturali. Skladbu venujem Milošovi z vďaky za všetky informácie, interpretačné schopnosti a – už tak možno povedať – aj môj doterajší osobnostno-umelecký rast. Ďalší materiál v skladbe vychádza zo spôsobu hry na sláčikových nástrojoch, ktorý je vlastný práve Milošovi, jeho rozšíreným zvukovo-farebným improvizáciám, a času ako takému.

Michal Paľko

Ura sartu patrikan,
haizea harrapatu
zertarako,
zertarako?

Put water inside your pocket,
catch the wind,
what for,
what for?

Nešťastné počty! Vlastne
nezaplatil ani svoje omyly,
nemá dosť striebra, ani zlata nie
a nevyjde mu na to ani z básne.
Ach, všetky neznáme sú dávno známe.
Má to zrátané.

Do kruhu toč sa, rybka v čiernej jame.
(Miroslav Válek)

Lacrimosa pre koto, tam-tam, barokové husle a sláčikový orchestr

Inšpiráciou mi bol výrok jedného z púštnych otcov: „Nech naše oči roní slzy, kým odídeme tam, kde slzy budú spaľovať naše telá...“, ktorý som si dal do súvislosti s časťou sekvencie Dies irae, označovanej ako Lacrimosa. Plač vnímam ako dar, bez ktorého by nebolo skutočnej radosti. Moment náreku nám totiž trhá srdce, aby doňho mohol vstúpiť Kristus... Skladba je členená do krátkych oddielov, akýchsi „sĺz“, ktoré oproti sebe stavajú rôzne roviny rozjímania. Tieto slzy akoby plnili studničku, na ktorej najhlbšom dne sa zaleskne úryvok Et incarnatus est od J. D. Zelenku. Lebo Božie vtelenie je odpoveďou na všetky naše náreky.

Slavomír Hoříňka
(www.berg.cz)

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

PIATOK 6. 11. | 10.00

Malá koncertná sála VŠMU

Workshop: Teodoro Anzellotti

UTOROK 10. NOV. | 17.00

Kino Film Europe, Štefánikova 25

**Melos-Étos 2013 – premiéra
dokumentu o návšteve skladateľky
Kaije Saariaho**

Vstup voľný

ŠTVRTOK 12. NOV. | 13.00

Malá koncertná sála VŠMU

**Workshop: Vykintas Baltakas,
Bram Van Camp, Helena Tulve**

PONDELOK 9. NOV. | 17.00

Pálffyho palác, Zámocká ul.

ROMAN BERGER – VOKÁLNA TVORBA

Denisa Šlepkovská,
mezzosoprán

Xénia Jarová,
klavír

Albrechtina

Roman Berger

Torzo (1992)

Wiegenlied (1991)

Spevy Douvy (2012)

Metafora a transformácia sú dvojčkami charakterizujúcimi vokálnu tvorbu Romana Bergera. V mnohých rovinách prestupujú jej hudobný i ideový obsah. Už samotný výber textov je metaforou autorovho náhľadu na svet a jeho turbulencie, orientuje sa na závažné témy, vyžadujúce všespoločenskú i ľudskú pozornosť. Transformácia ako všadeprítomný element hudobnej štruktúry je odrazom menlivých poryvov duše, nuáns vnútorného prežívania.

Predloha *Torza a Wiegenlied* sa opiera o skutočnú udalosť z obdobia nástupu nacistu v Nemecku. Príbeh učiteľky z Regensburgu z roku 1930 je dokladom krutých metód režimu a ich fatálnych dôsledkov. Mladá Elly Maldaque bola pre podozrenie z progresívnych postojov násilne hospitalizovaná na psychiatrii, kde po 10 dňoch zomrela. Táto ľudská tragédia sa stala predlohou pre viacero literárnych diel. Libreto Elisabeth Gutjahr zamýšľal Roman Berger spracovať ako komornú operu *An der schönen blauen Donau*. Cesta nezavŕšeného operného zámeru sa po čase otočila smerom k vytvoreniu diel pre koncertné uvedenie. Báza hudobného materiálu pre komorný súbor a vokálny part je plnokrvne transformovaná pre špecifiká klavírneho zvuku v dialógu so spevom.

Torzo – scéna III. prepája do celku vokálne a inštrumentálne časti. Prelúdium na začiatku ilustruje triedu hudobnej školy. Nekonfliktnosť detskej bezprostrednosti je napádaná reálnym konfliktom sveta, priezračnosť sa stáva vírom. Melancholická ária je symbolistickým duševným vyznaním. Interlúdium bez slov hovorí o nevypovedateľnom, rozoznieva vnútorný monológ.

Wiegenlied je „uspávankou“ mŕtvej matke, víziami väznenej Elly spomínajúcej na detstvo, rodinu, pekné i neradosné chvíle. Do textu predlohy autor vsunul recitatív na slová zo zachovaného denníka smútiacej Elly – ide o trýznivé výčitky svedomia. V závere skladby sa do klavírneho partu postupne vpletá motív Chopinovej *Berceuse*, až zaznie v čistej podobe ako memento. Dielo je venované prof. Mieczysławovi Tomaszewskému.

Xénia Jarová

Douva, Žena-Mýtus (nielen žena z akejsi mytológie) akoby sa vynárala zo sféry živlov a v nej aj zanikla. „Čo zachytiť, ak nie to, čo sa stráca? Čo uvidieť, ak nie to, čo zatemňuje?!", pýta sa tvorca Douvy, centrálnej postavy svojho diela Yves Bonnefoy, jeden z najväčších v dejinách francúzskej poézie. A „to, čo sa stráca a zatemňuje“, zachycuje-ukazuje pomocou metafor, v ktorých namiesto ideálov a abstrakcií predchodcov, hlavnú rolu hrajú prvky materiálneho sveta, do ktorých sa oheň, vzduch, voda a zem premietajú. Potvrďuje sa tu „poetika živlov“ Gastona Bachelarda, veľkého filozofa poézie, ktorý o. i. poukázal na väzbu medzi živlami a štyrmi temperamentmi v ľudskej psychike. Keď k týmto štvoriciam pridáme štyri typy hry – agon, alea, mimicry a ilinx (súperenie, náhoda, predstieranie, extáza), ktoré odhalil Roger Caillois, priblížime sa k časopriestoru existencie vnorenej do Mystéria Bytia, do sféry Nevysloviteľného – nevysloviteľného všednou rečou. Tu potom „zasahuje“ umenie – od nepamäti opakované experimenty zamerané na vyplnenie medzery, ktorú Michelangelo znázornil na „Stvorení Adama“, medzery medzi prstom Adama a prstom Stvoriteľa. Władisław Tatarkiewicz dokázal, že dejiny nielen filozofie, ale poznania vôbec, s umením vrátane, oscilujú medzi metafyzikou a pragmatizmom (oportunizmom, nihilizmom). Európske totalitné režimy presadzovali tú druhú tendenciu.

Dnešný materializmus pokračuje v degradácii človeka na len a výlučne ekonomicky, sociálne či politicky determinovanú bytosť. Yves Bonnefoy vstúpil do hry so svojím univerzalizmom, v ktorom Douva a jej mužský partner v experimente, akým je autentická existencia, berú na seba riziko zodpovednosti, rezignujú na zdanlivo „overené istoty“, aké ponúka svet, zdegradovaný na globálny bazár a bojisko a umenie – na „entertainment“ pre „poslucháča“, „diváka“, „čitateľa“ nenápadne zbavovaného svojho nároku byť občanom-subjektom. Vyplýva to z nedávnych slov prezidenta Joachima Gaucka. Yves Bonnefoy v závere triptychu *Douva hovorí* už dávno priam prorocky napísal: „Nech slovo umrie v tejto špinavej hre...”

Výber z tvorby Yvesa Bonnefoya (preklad Michal Bartko) vydal v roku 1967 Slovenský spisovateľ. Prišlo mi vtedy na um, že na túto unikátnu lyriku musím čosi skomponovať. Avšak život-experiment prinášal stále iné témy. Tak až teraz, keď som už „jednou nohou v hrobe“ – ako pred svojím nezabudnuteľným rozlúčkovým koncertom konštatoval Sergej Kopčák v rozhovore s Tinou Čornou – vznikla posledná šanca sa o to ešte pokúsiť. V pozadí sú slová Friedricha Hölderlina (tvorca mýtickej Diotimy), Bonnefoyovho duchovného príbuzného: „My nie sme nič, to, čo chceme, je všetko.“ *Spevy Douvy* som venoval Denise Šlepkovskej.

Roman Berger

Torzo – scéna III. (Text: Elisabeth Gutjahr)

Wenn man über Kreidefelsen fernab nächtlicher Wolfspfade Möwen
züchtet,
verletzen die ersten Federkiele Hände mit kleinen Zinkmangeten.
Nur auf dem gläsernen Geländer ihrer wahren Traumgeschichte
balancieren sie ihren kurzen Schlaf, da kann man sie fangen.

Keď sa čajky pestujú nad kriedovými skalami ďaleko od nočných vlčích
stôp,
zrania prvé brká ruky s malými zinkovými manžetami.
Len na sklenených zábradliach ich skutočných snových príbehov
balansujú svoj krátky spánok, tam je možné ich chytiť.

Wiegenlied/Uspávanka (Text: Elisabeth Gutjahr, Elly Maldaque)

Vor acht Wochen mein liebstes Mütterlein von uns gegangen
Leis' wiegen Weiden Dich zum letzten Traum
Im Garten winkt der Bruder
Die Wasser steigen
Im Schatten der Jahre sind die Sommer vereist
Die heiligen Worte sind verstummt
Namenlos und leer warte ich auf Zeichen
Vor acht Wochen mein liebstes Mütterlein von uns gegangen.
Jetzt mache ich mir große Vorwürfe daß ich Ihr nicht mehr geholfen.
Opfer für einen anderen das ist, was ich nie gelernt und was nie von mir
gefordert
Porzellanpferdchen reiten fiebernd durch verwundete Gassen
Im Schatten der Jahre sind die Sommer vereist
Die heiligen Worte sind verstummt
Wind
Samtene Vorhänge aus harzigem Leinen die Bahre geflochten
Leis' wiegen Weiden Dich zum letzten Traum

Pred ôsmymi týždňami moja najmilšia mamička od nás odišla.
Ticho kolíšu Ťa lúky k poslednému snu
V záhrade kýva brat
Voda stúpa
V tieni rokov sú letá zmrazené
Sväté slová sú prežité
Bezmenná a prázdna čakám na znamenie
Pred ôsmymi týždňami moja najmilšia mamička od nás odišla.
Teraz si robím veľké výčitky, že som jej vôbec nepomohla.
Obet pre druhého to je to, čo som sa nikdy neučila, čo odo mňa nebolo
žiadané. Obeti som sa nikdy neučila.
Porcelánové koníčky horúčkovo cválajú cez ranené uličky
V tieni rokov sú letá zmrazené
Sväté slová sú prežité
Viator
Zamatové záclony zo živicového ľanu nosidiel spletené
Ticho kolíšu Ťa lúky k poslednému snu

Yves Bonnefoy: Spevy Douvy

I. Odhalená zem

Na prahu hviezda. Vietor na uzde
V nehybných rukách smrti.
Slovo a vietor dlho zápasili
A pokoj prišiel do tíšiny vetra.

Zem odhalená bola sivý kameň.
Nízko a ďaleko blesk rieky odpočíval.
No dažde noci na žasnúcej zemi
Vzbudili žiaru, ktorú ty voláš čas.

II. Hlas

Včera, keď vládla púšť, bola som divým listom
S voľnosťou umierať,
Ale čas dozrieval.....

Počúvaj, ožívam v týchto horách
Pod pučaním pamäti.....

Počúvaj, ožívam a vediem ťa
Do záhrady prítomnosti,
Večeru napospas vydanej a tieňmi prikrytej,
Zabýdli sa v nej, vo svojej novej láske.

Ach, aký oheň v rozlomenom chlebe,
Aký čistý svit v pohasnutých hviezdach!

III. Hlas vždy ten istý

Som ako chlieb, ktorý rozlomíš,
Ako oheň, ktorý nakladieš, ako čistá voda,
čo sprevádza ťa po krajine mŕtvych.

Ako pena,
čo dozrela pre Teba, som svetlo a prístav.
Ako večerný vták, čo zacláňa brehy,
Ako večerný vietor, odrazu prudký a chladný.

IV. Osvetlené lístie (fragment)

Je zem, čo temnie, a ty v nej musíš žiť

Tieň k tieňom smrteľným si musíš položiť
Na dlažbu, na ktorú deň príde aj nepríde.

A je zem úsvitu. V ktorej podstatná tóna
Zastiera všetok jas, zastiera všetku pravdu.
Lež i vo vyhnanstve človek zem miloval,
lebo lásku na svete nič zlomiť nemôže.

Skladatelia 2015
Interpreti 2015
Dokumentácia
Miesta koncertov
Vstupenky

Adès, Thomas (1971) – anglický skladateľ, dirigent a klavirista. Študoval klavír (Paul Berkowitz) a kompozíciu (Robert Saxton) na Guildhall School of Music and Drama v Londýne. Od roku 1992 študoval na King's College v Cambridge u Alexandra Goehra a Robina Hollowaya. Neskôr začal vyučovať na Royal Academy of Music v Londýne, v rokoch 1999–2008 bol umeleckým riaditeľom Aldenburghského festivalu. Množstvo jeho diel bolo uvedených poprednými orchestrami, dirigentmi a sólistami. Sir Simon Rattle si vybral jeho orchestrálnu skladbu *Asyla* pre svoj inauguračný koncert ako šéfdirigent Berlínskej filharmónie. Jeho prvá opera *Powder Her Face* bola uvedená na popredných svetových scénach a tiež v televízii. Ako klavirista a dirigent sa venuje interpretácii, výskumu i propagácii diela Leoša Janáčka. Thomas Adès získal viacero prestížnych ocenení: Paris Rostrum (1994), Royal Philharmonic Society Music Award (1997), Salzburger Osterfestspiele (1999), Grawemeyer Award (2000), Paul-Hindemith-Preis (2001) a i. V roku 2011 malo premiéru jeho v poradí druhé sláčikové kvarteto *The Four Quarters*.

Baltakas, Vyintas (1972) – litovský skladateľ a dirigent. Kompozíciu a dirigovanie začal študovať na Vilnius Music Academy (Vytautas Barkauskas, Lionginas Abarius) v Litve. V štúdiu skladby ďalej pokračoval u Wolfganga Rihma a dirigovania u Andreasa Weissa v Karlsruhe v rokoch 1993–1997. Následne si vzdelanie rozširoval v inštitúciách Conservatoire Supérieur v Paríži, IRCAM a International Eötvös Institute. Baltakas je pravidelným hosťom rôznych festivalov a spolupracuje s ansámbľami po celej Európe. Dirigoval renomované orchestre, kde zaraďujeme Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin, Bavarian Radio Symphony Orchestra, a súbory Ensemble Modern, Scharoun Ensemble, London Sinfonietta a aj Klangforum Wien. Spoluprácu nadviazal so skladateľmi Karlheinzom Stockhausenom, Georgom Friedrichom Haasom a Dieterom Schnebelom. V roku 2009 zalo-

žil Lithuanian Ensemble Network (LEN), ktorú zároveň vedie. Za svoje diela získal ocenenia International Claudio Abbado Composition Prize (2003), Siemens Advancement Award (2007) a i. V roku 2014 malo v Londýne premiéru jeho dychové kvinteto *Redditio 2*.

Bázlik, Miro (1931) – slovenský skladateľ, klavirista a matematik. Študoval hru na klavíri na Konzervatóriu v Bratislave (Anna Kafendová). Počas štúdia na Matematicko-fyzikálnej fakulte Karlovej univerzity v Prahe absolvoval súkromného hodiny kompozície (Jiří Eliáš) a hry na klavíri (František Rauch, Ivan Moravec). Prednášal matematiku na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave a popritom študoval kompozíciu u Jána Cikkera na VŠMU (absolvoval *Hudbou pre husle a orchester*). Od roku 1963 bol umelcom v slobodnom povolaní, neskôr pedagogicky pôsobil na VŠMU a na Matematicko-fyzikálnej fakulte Univerzity Komenského. Bázlik za svoju tvorbu získal viaceré domáce i medzinárodné ocenenia. Cyklus *Spektrá* bol odmenený čestným uznaním v Boswile (1974), za *Canticum 43* získal 1. cenu v súťaži kráľovnej Marie-José (1974), za oratórium *Dvanásť* získal cenu Jána Levoslava Bellu (1977) a za *Pastiersku baladu a Bačovskú elégiu* získal cenu na Prix de musique folklorique de Radio Bratislava (1977, 1983). Bázlik je tiež aktívnym klaviristom. Uviedol kompletne klávesové dielo J. S. Bacha a klavírne sonáty W. A. Mozarta a L. v. Beethovena. Pre rozhlas nahral oba Bachove zväzky *Das Wohltemperierte Klavier*. Jeho skladba *Spektrá II* vyšla v roku 2015 na LP *Experimental Studio Bratislava Series 1*.

Bernáth, Ľuboš (1977) – slovenský skladateľ. Štúdium hudby začal na ZUŠ v Nových Zámkoch, kde študoval hru na klavíri, akordeóne a husliach. Ďalej pokračoval v odbore skladba na Konzervatóriu v Bratislave (Stanislav Hochel) a neskôr aj na VŠMU (Jevgenij Iršai). V rokoch 1999 – 2010 aktívne pôsobil na SZUŠ Gabriela Rovňáka, kde vyučoval kompozíciu, hudobnú teóriu, dejiny hudby, sluchovú analýzu a hru na klávesových nástrojoch. Od roku 2008 pôsobí na Konzervatóriu v Bratislave ako

pedagóg skladby a teoretických predmetov. V súčasnosti tiež pôsobí na Katedre hudobnej teórie na VŠMU v Bratislave. Popri pedagogickej činnosti sa ako skladateľ a dirigent zúčastňuje na domácich a zahraničných festivaloch (Nová slovenská hudba, Melos-Étos, Orfeus a. i.) V roku 2012 stál ako umelecký garant pri zrode nového mládežníckeho súboru pri VŠMU Ensemble Spectrum. Od roku 2013 pôsobí vo funkcii podpredsedu Spolku slovenských skladateľov a zároveň sa stal aktívnym členom Rady KBS pre vedu, vzdelanie a kultúru.

Burlas, Martin (1955) – slovenský skladateľ, gitarista a hráč na klávesových nástrojoch. Popri štúdiu na gymnáziu navštevoval v rokoch 1971–1975 súkromné hodiny klavíra u Márie Masarikovej a kompozície u Juraja Hatríka. V rokoch 1975–1980 študoval kompozíciu na VŠMU u Jána Cikkera. Už od svojich skladateľských začiatkov inklinoval k európskej avantgarde a zároveň rockovej hudbe. Výrazný tvorivý podnet preňho znamenala minimalistická hudba (*Predposledné leto*, 1983; *Koľajnice bez vlakov*, 1984; *Decrescendo*, 1986). Je autorom orchestrálnych a komorných diel, scénickej a filmovej hudby, v jeho tvorbe tiež nechýba elektronická a elektroakustická hudba. Je výraznou postavou slovenskej alternatívnej rockovej scény. Založil tiež niekoľko súborov (Maťkovia, Ospalý pohyb), neskôr v 90. rokoch spolu s Danielom Matejom a ďalšími skladateľmi inicioval vznik VENI ensemble, Transmusic Comp., Vitebsk Broken, Požož sentimentál, VAPORI del CUORE. Je zakladajúcim členom formácie Dogma (1999) a združenia Pre súčasnú operu (2000). V roku 2007 uviedlo SND jeho operu *Kóma*, v roku 2015 mala premiéru jeho *Spam Symphony* pre orchester a zbor, ktorú napísal na objednávku festivalu Radio_Head Awards.

Camp, Bram Van (1980) – belgický skladateľ. Študoval hru na husliach, komornú hudbu, kompozíciu, hudobnú analýzu a kontrapunkt na Royal Flemish Conservatory of Music v Antverpách. Skladbu okrem toho študoval v triede Wima Henderickxa a Theoa Loevendiea na Conservatory

of Amsterdam. Komponuje sólové a komorné diela, orchestrálne skladby i piesňové cykly. Jeho *Sláčikové kvarteto* a piesňový cyklus *The Feasts of Fear and Agony*, na poému Paula Van Ostaijena, boli vybrané pre ISCM Catalogue (International Society for Contemporary Music). Van Campove kompozície koncertne uvádzajú okrem iných Hermes Ensemble, I Solisti del Vento, Royal Flemish Philharmonic, Het Collectief, Wibert Aerts, Piet Van Bockstal, a to v rôznych koncertných sálach v Belgicku (deSingel, BOZAR a Concertgebouw Brugge a i.). Jeho hudobnú reč charakterizujú intuitívnosť a organickosť zvuku. Najviac ho ovplyvnili skladatelia György Ligeti, Béla Bartók, Igor Stravinskij, Alban Berg a v neposlednom rade aj jazzová hudba. Získal ocenenia Aquarius Composition Contest, BAP prize (Belgian Artistic Promotion) a Jeugd en Muziek Prijs voor Compositie. Jeho skladby *The Feasts of Fear and Agony*, *Music for 3 Instruments* a *Improvisations* vyšli v roku 2014 na CD vo vydavateľstve Fuga Libera.

Djordjević, Milica (1984) – srbská skladateľka. Kompozíciu študovala najskôr na Hudobnej fakulte Univerzity múzických umení v Belehrade a pokračovala na Conservatoire National de Region de Strasbourg (Ivan Fedele), kde ukončila štúdium s významením. Úspešne ďalej pokračovala v Paríži, kde na IRCAM-e študovala kompozíciu a computer music, a Berlíne (Hanspeter Kyburz), kde pôsobí dodnes. Absolvovala množstvo majstrovských tried, kurzov i festivalov. Jej hudba zaznela v Srbsku, Chorvátsku, Macedónsku, Francúzsku, Belgicku, Taliansku, Španielsku, Anglicku, Izraeli, USA či Thajsku. Spolupracovala so súbormi a umelcami ako Arditti Quartet, Münchener Kammerorchester, Neue Vocalsolisten, musikFabrik, Teodoro Anzellotti, Alexander Liebreich, Luca Pfaff, Jean Deroyer, Sylvio Gualda, Cerys Jones a Orchestre National de Lorraine. K početným oceneniam, ktoré doteraz získala, zaraďujeme Prize of the City of Strasbourg (2008), Nikola Tesla Award (2012), Berlin-Rheinsberger Kompositionspreis (2013), 1. cenu na Lucerne Festival composition competition (2013),

Belmont Prize (2015) a ďalšie. V roku 2015 mali premiéru jej skladby *I ti hočeš se volimo* pre soprán a akordeón a *...mislio bi čovek: zvezde* pre akordeón.

Emmert, František Gregor (1940 – 2015) – český skladateľ a pedagóg. Na Pražskom konzervatóriu študoval hru na klavíri a skladbu. V odbore kompozícia pokračoval na JAMU v Brne (Jan Kapr), kde absolvoval aj doktorandské štúdium (Miloslav Ištvan). V roku 2006 bol menovaný za profesora. Pedagogicky pôsobil do roku 2012 na JAMU, kde vyučoval hudobnú teóriu, inštrumentáciu a taktiež skladbu. Jeho bohatá tvorba zahŕňa symfónie, koncerty, oratória, kantáty, komornú a tiež scénickú hudbu. Vo svojich dielach používal biblické a liturgické texty a duchovnú poéziu. V oblasti scénickej hudby spolupracoval s Divadlom Husa na provázku a Mahenovou činohrou v Brne. Množstvo Emmertových kompozícií ostalo zatiaľ neuvedených.

Eötvös, Peter (1944) – maďarský skladateľ a dirigent. Narodil sa v Transylvánii. Po štúdiách na Hudobnej akadémii v Budapešti pokračoval v odbore dirigovanie na Hochschule für Musik und Tanz v Kolíne, kde pracoval aj v tamojšom slávnom elektroakustickom štúdiu. Postupne sa zaradil do okruhu hudobníkov, ktorí spolupracovali s Karlheinzom Stockhausenom na jeho projektoch. V roku 1978 dostal od Pierra Bouleza pozvanie dirigovať otvárací koncert IRCAM-u v Paríži a neskôr bol menovaný za umeleckého riaditeľa súboru Ensemble Intercontemporain. V 80. rokoch hosťoval ako dirigent nemeckého súboru Ensemble Modern a tiež ďalších špičkových orchestrov ako BBC Symphony Orchestra, Maďarská národná filharmónia a iné. Pedagogicky pôsobil na Hochschule für Musik v Kolíne a na Musikhochschule v Karlsruhe. V roku 1991 založil v Maďarsku International Eötvös Institute, ktorého cieľom je podpora mladých dirigentov a skladateľov. Eötvös komponuje opery, orchestrálne skladby i koncerty. Jeho kompozície sú zvukovo striedme a založené na subtilných výrazových odtieňoch a dramaturgii formy. Nevyznačujú sa zložitou a hráčskou virtuositou. Medzi jeho

najhranejšie diela patria *Chinese Opera*, *Psychokosmos*, *Atlantis*, *Shadows*, *Replica*, *zeroPoints* a i. Opera *Le Balcon* podľa hry Jeana Geneta sa dočkala aj filmovej verzie, ktorá zvíťazila na festivale Zlatá Praha v roku 2004. V roku 2015 uviedla Kolínska filharmónia v premiére Eötvösovu jednodejstvovú operu *Senza sangue*.

Gordon, Michael (1956) – americký skladateľ a spoluzakladateľ zoskupenia Bang on a Can zameraného na interpretáciu a šírenie experimentálnych skladieb z newyorského Downtownu. Študoval kompozíciu na Yale University. Vo svojej tvorbe využíva prvky minimalizmu a populárnej hudby. Jeho kompozičný štýl býva asociovaný s postminimalizmom a tzv. totalizmom. Od roku 1991 intenzívne pracuje s médium videa, čoho dôkazom sú jeho opery *Van Gogh*, ktorá mala európsku premiéru vo Viedni v roku 1992, *Weather* (1997) a multimediálny projekt *Shelter* (2005). Zaujímavá je aj jeho *Decasia* (2001) pre orchester a projekcie, pri predvedení ktorej je orchester usadený na trojuholníkovom pyramídovom objekte, obklopujúcom obecenstvo, a to všetko v sprievode experimentálneho filmu Billa Morrisona. Dielo *Gotham* (2004) pre komorný orchester tiež zahŕňa film, projekcie, svetlá a hudobnú kompozíciu pre orchester. Gordon je držiteľom mnohých medzinárodných ocenení a jeho hudba je hraná po celej Európe a USA. Má vydaných niekoľko CD: *Big Noise from Nicaragua* (1994), *Weather* (1999), *Decasia* (2002), *Light is Calling* (2004), *Trance* (2005) a *Van Gogh* (2008). Medzi najnovšie CD nahrávky z roku 2015 zaraďujeme *Gotham* a *Dystopia*.

Hoříňka, Slavomír (1980) – český skladateľ. Pochádza z Valašského Meziříčí. Študoval hru na husliach na pardubickom konzervatóriu u Dalibora Hlavu a neskôr kompozíciu na Akadémii múzických umení v Prahe u Ivana Kurza. Absolvoval trojmesačný pobyt na Conservatorium van Amsterdam (Daan Manneke, Jorrit Taminga, Ned McGovan). V roku 2008 absolvoval doktorandské štúdium pod vedením Hanuša Bartoňa. Jeho kompozície predviedli okrem iných Česká filharmónia, Komorná filharmónia Pardubice, Orchester Berg, Komorná filharmónia Bohuslava Martinů, Juhočeská komorná

filharmónia, Bennewitz Quartet, Ensemble MoEns, Puellae cantantes. Popri svojej skladateľskej a producentskej činnosti sa venuje propagácii súčasnej hudby, usporadúva workshopy pre deti v Českej filharmónii a vyučuje na pražskej AMU. Prednášal v Prahe, Pardubiciach, Litoměřiciach, Olomouci a Heidelbergu.

Hosokawa, Toshio (1955) – japonský skladateľ. Narodil sa v Hirošime, kompozíciu študoval v Berlíne na Hochschule der Künste (Isang Yun) a zároveň na Hochschule für Musik vo Freiburgu (Klaus Huber). V roku 1980 sa prvýkrát zúčastnil na Medzinárodných letných kurzoch novej hudby v Darmstadte, kde je odvtedy pravidelným hosťom. Jeho tvorba zahŕňa orchesterálne skladby, sólové koncerty, komornú a filmovú hudbu a tiež diela pre tradičné japonské nástroje. Typickou črtou jeho kompozícií je prepájanie prvkov západnej a východnej hudobnej kultúry. Medzi najvýznamnejšie Hosokawove skladby patria orchesterálne diela *Circulating Ocean*, *In die Tiefe der Zeit*, oratórium *Voiceless Voice in Hiroshima*, klavírny koncert *Lotos under the Moonlight* a opera *Vision of Lear*. Jeho v poradí tretia opera *Matsukaze* mala premiéru v Bruseli v roku 2011. Je držiteľom množstva ocenení (Irino Prize, Rheingau Preis, Duisburger Preis, Arion Music Prize a Kyoto Music Prize). V úlohe rezidenčného skladateľa sa predstavil na festivaloch v Benátkach, Mníchove, Luzerne, Ríme, Varšave, Helsinkách, Avignone či Salzburgu. Spolupracoval s dirigentmi ako Kazushi Ono, Kent Nagano, Sir Simon Rattle či Robin Ticciati. V súčasnosti pedagogicky pôsobí na Tokyo College of Music a Elisabeth University of Music v Hirošime.

Chuťková, Lucia (1984) – slovenská skladateľka. Študovala kompozíciu na Konzervatóriu v Bratislave (Peter Martinček) a na VŠMU (Jevgenij Iršai). Od roku 2000 bola členkou skupiny Hvozd, v rokoch 2007 – 2010 pôsobila v experimentálnom zoskupení Musica Falsa et Ficta a v audiovizuálnom projekte Frutti di Mare. Absolvovala skladateľské kurzy v rámci projektu Haydn, the Progressive v Eisenstadte, interpretačné a kompozičné kurzy pre skladateľov a perkusionistov v Trstěniciach a skladateľské kurzy v rámci festivalu Ostravské dni novej hudby. Jej hudba od-

znela na festivaloch Melos-Étos, Medzinárodný festival koncertnej melodrámy v Prahe a divadelných festivaloch TRAVERSESES – à la rencontre des théâtres des Pays d'Europe v Nancy, Dotyky a spojenia a Nová dráma. Komponuje symfonické, vokálno-inštrumentálne diela a súčasťou jej tvorby je aj divadelná a filmová hudba.

Janárčeková, Viera (1941) – slovenská skladateľka. Študovala hru na klavíri, čembale, dirigovanie a skladbu na Konzervatóriu v Bratislave a neskôr na Hudobnej akadémii v Prahe (Ilona Štěpánová-Kurzová, Zuzana Růžicková). Absolvovala tiež letné kurzy v Luzerne u Rudolfa Firkušného. V 70. rokoch emigrovala do Nemecka. V rokoch 1986, 1990, 1992 a 1998 sa zúčastnila na Medzinárodných kurzoch súčasnej hudby v Darmstadte (György Kurtág). Svoju pozornosť upriamovala na rôzne hudobné smery, venovala sa klasickej hudbe i českej moderne. V 90. rokoch napokon Janárčeková prichádza so svojím osobitým štýlom komponovania. Charakterizuje ho najmä používanie nových hráčskych techník, notácií a tiež zdokonaľovanie a rozširovanie už existujúcich. Jej hudba je zmyselná, prekvapivá, náladová a tiež technicky brilantná a expresívna. Jej skladby sú pravidelne uvádzané na festivaloch ako napr. Aspekte, Vom Schweigen befreit, Unerhörte Musik, Ost-West-Podium, misomusik a i. Získala ocenenia: 1. cenu na Fanny Medelssohn Composition Competition (1987), 2. cenu na International Competition for Women Composers (1994), 1. cenu na Chamber Music Competition (1996), 2. cenu na Wuppertaler Musikwettbewerb (2007) a ďalšie. Janárčekovej vokálna skladba *Songs, songs* sa nachádza na CD Evy Šuškovéj s názvom *secret VOICE* (Hudobný fond, 2015).

Jartim, Juraj (1970) – slovenský skladateľ a dirigent. Na bratislavskom konzervatóriu študoval odbor dirigovanie (Zdeněk Bílek, Adolf Vykydal) a kompozícia (Juraj Pospíšil). Následne v odbore dirigovanie pokračoval na VŠMU u Ladislava Slováka a Bytríka Režuchu a tiež na Hochschule für Musik und darstellende Kunst vo Viedni v odboroch orchestrálne a zborové dirigo-

vanie. Zúčastnil sa okrem iného majstrovských kurzov I. Stravinského v Mürzzuschlagu a Masterplayers v Amsterdame. Ako dirigent, resp. umelecký vedúci nadviazal spoluprácu so zbormi Akademický spevácky zbor Tempus, Spevácky zbor Technik, Spevácky zbor Cantus a i. Spolupracoval s telesami Mürztaler Kammerensemble, Štátna filharmónia Košice, Savaria Orchestra Szombathely, Pro Arte Orchester Wien, Symfonický orchester Pécs, Orchester Komornej opery Bratislava, Radio-Symphonie-orchester Wien, Symfonický orchester Szeged, Neues Zürcher Orchester a i. Od roku 1997 pôsobí ako pedagóg na Konzervatóriu v Bratislave. V rokoch 2011–2014 absolvoval doktorandské štúdium teórie hudby u Evy Ferkovej. Popri dirigentskej činnosti je aktívny ako skladateľ. V nadväznosti na svoje dlhodobé účinkovanie v oblasti zborového spevu sa osobitne zameriava na vokálnu a zborovú tvorbu, za ktorú získal aj ocenenia.

Javorka, Peter (1993) – slovenský skladateľ a klavirista. Skladbu študoval na Konzervatóriu v Žiline, VŠMU v Bratislave (Jevgenij Iršai) a momentálne študuje na Hudobnej akadémii v Krakove (Wojciech Widłak). Vzdelanie si doplnil aj na medzinárodných kurzoch pre skladateľov a perkusionistov v Trstěniciach či na Ostravských dňoch v roku 2013. Javorka je aktívny aj ako interpret, ktorý sa zameriava na súčasnú svetovú a slovenskú tvorbu. V roku 2013 odohral v Žiline prvý z plánovanej série klavírných recitálov zo slovenskej hudby a v premiére uviedol skladbu *Imanentný zamat* od Petra Machajdíka. V roku 2012 získal 2. cenu na medzinárodnej skladateľskej súťaži Generace za kompozíciu *Trio pre husle, violončelo a klavír*.

Kim, Ji-Hyang – kórejská skladateľka. Bakalárske vzdelanie v kompozícii dosiahla na Seoul National University a následne pokračovala na Hochschule der Künste Berlin. Študovala pod vedením Jung-Suna Parka, Byung-Donga Paika a Friedricha Goldmanna. V súčasnosti je externou profesorkou na Gachon University a vyučuje kompozíciu, kontrapunkt a harmóniu aj na ďalších univerzitách. Ako členka Asian Composers' League

tiež participuje na ISCM v rámci kórejskej sekcie a združeníach Korean Society of Women Composers a Society of Contemporary Music UNJI.

Kim, Mu-Seoh – kórejský skladateľ. Študoval kompozíciu na Keimyung University v Kórei, Folkwang Hochschule Essen, Hochschule für Musik und Theater a tiež na Musikhochschule Lübeck v Nemecku. Medzi jeho pedagógov patrili Chang-Jae Kim, Chun-Gil Lee, Nicolaus A. Huber, Dimitri Terzakis a aj Friedrich Döhl.

Kladivo, Ján Boleslav (1964) – slovenský skladateľ. Vlastným menom Richard Sabo. Po štúdiách na Technickej Univerzite v Bratislave pracoval v Experimentálnom štúdiu v Slovenskom rozhlase. Je známy najmä ako pesničkár, no venuje sa aj kompozícii elektroakustickej hudby. V roku 2006 spolupracoval spolu s Júliusom Fújakom na projekte Fluff Modulation. Na svojom konte má okrem iných album s názvom *Rozhľadňa* (2008), za ktorý dostal cenu Radio_Head Awards v kategórii Album roka – cena kritikov. Okrem iného je tiež autorom skladby Mariena, ktorú svojou verziou v ostatných rokoch spopularizovala hudobná skupina Noisecut. Vydavateľstvo KK Bagala vydalo vo svojej edícii Literárny pluk Kladivovu knihu piesňových textov s názvom *Nahá*, ktorá mapuje obdobie rokov 1992–2012. V roku 2015 vyšiel jeho v poradí dvanásty elektronický album s názvom *Venia*.

Kobayashi, Sumio (1982) – japonský skladateľ. Narodil sa v Mie. Od útleho veku vynikal najmä v hre na klavíri a neskôr aj komponovaní. Štúdium absolvoval na Hitotsubashi University v Tokiu a kompozíciu u skladateľov Joji Yuasa a Hiroyuki Itoh. Získal niekoľko ocenení medzi ktoré patrí I.C.O.M.S. 29 Concorso Internazionale di Composizione, Gyeongsangnam-do Special Prize a Toru Takemitsu Composition Award. Jeho hudba zaznela napríklad na festivale Takefu International Music Festival a ďalších. Ako rezidenčný a hosťujúci skladateľ spolupracuje s viacerými medzinárodnými festivalmi.

Lee, Junghae (1964) – kórejská skladateľka. Kompozíciu študovala na Seoul National University (Byung Dong Paika) a neskôr absolvovala kurzy u skladateľov Isanga Yuna a Torua Takemitsuho. V roku 1991 sa presunula do Bazileja, kde študovala elektronickú hudbu a čembalo na Musik-Akademie Basel. Po období záujmu o elektronickú hudbu sa opäť priklonila k inštrumentálnym kompozíciám. Špeciálne zvuky a vysoký stupeň expresivity charakterizujú jej skladateľský prejav celkovo. Jej kompozície odzneli na množstve koncertov a festivalov súčasnej hudby: ISCM World Music Days, International Computer Music Conference, Gaudeamus Music Week, Synthese in Bourges, Asian Composers League, Pan Music Festival in Seoul a i. V roku 2014 mal premiéru jej klavírný koncert *Poema Ritmico*. Najnovšie boli jej skladby vydané na CD *Shadow Journey – 21st Century Harpsichord Music* (Prima Facie, 2015).

Lejava, Marián (1976) – slovenský skladateľ, dirigent. Študoval kompozíciu a dirigovanie na Konzervatóriu v Bratislave a následne na VŠMU, kde absolvoval doktorandské štúdium v odbore skladba (Vladimír Bokes). Od roku 2000 pravidelne uvádza súčasnú hudbu s poprednými domácimi súbormi (OPERA APERTA Ensemble, Veni Ensemble, Musica Aeterna, SOOZVUK Ensemble, Melos Ethos Ensemble). V Opere SND naštudoval opery *Mária Terézia* (R. Baumgartner), *Veľká doktorská rozprávka* (M. Dubovský) a na scéne Štátneho divadla v Košiciach operu *Manon Lescaut* (G. Puccini). V rokoch 2003 – 2004 bol asistentom dirigenta Zsolta Nagya. Lejava sa niekoľkokrát zúčastnil na medzinárodných skladateľských a dirigentských kurzoch, kde spolupracoval s Klausom Huberom, Tristanom Murailom, Péterom Eötvösom, Zsoltom Nagyom a i. V rokoch 2007–2014 viedol operné štúdio na VŠMU v Bratislave, kde pedagogicky pôsobí dodnes. Nahral celkovo 15 CD a za svoju skladateľskú činnosť získal niekoľko ocenení doma i v zahraničí.

Lizée, Nicole (1973) – kanadská skladateľka a hráčka na klávesových nástrojoch. V roku 2001 ukončila štúdium kompozície s titulom Master of Music na McGill University v Montreale.

Komponuje skladby pre ansámble a sólové nástroje. Do svojich diel zapája aj DJ-jov a medzi klasické nástroje integruje tiež neortodoxné „hudobné nástroje“ ako hracia konzola Atari 2600, omnichord, stylophone a iné. Počas doterajšej kariéry spolupracovala s hudobnými telesami l'Orchestre Métropolitain du Grand Montréal, Kronos Quartet, So Percussion, Ensemble Kore, Soundstreams, Standing Wave, Bradyworks, Motion Ensemble, Kitchener-Waterloo Symphony Orchestra, McGill Chamber Orchestra a hudobníkmi Brigitte Poulin, Megumi Masaki a Ben Reimer. Jej skladby odzneli na festivaloch MATA Festival, Ecstatic (New York), Winnipeg New Music Festival, Huddersfield (Veľká Británia), X Avant a Luminato (Kanada), C3 (Berlín) či Casalmaggiore (Taliansko). Nicole Lizée bola dvakrát finalistkou Jules Léger Prize, a to aj vďaka dielu *This Will Not Be Televised* pre komorný orchester a gramofóny. Táto skladba bola vybraná do desiatky najlepších kompozícií na UNESCO International Rostrum of Composers 2008. Lizée bola v roku 2013 nominovaná na Opus Prize za husľový koncert *Cathedral Mountain*. Jej dielo *Hithcock Études* bolo v roku 2014 prostredníctvom International Society for Contemporary Music vybrané a predstavené na World Music Days v poľskom Vroclave.

Machajdík, Peter (1961) – slovenský skladateľ. Spolupracoval s významnými osobnosťami medzinárodnej hudobnej scény, akými sú Jon Anderson z legendárnej artrockovej skupiny Yes, extrémny vokalista a bubeník David Moss, harfistka Floraleda Sacchi, čembalistka Elina Mustonen, klarinetista Guido Arbonelli, organista Carson Cooman a i. V uplynulých rokoch zazneli jeho komorné a orchestrálne diela v interpretácii Janáčkovej filharmónie Ostrava, Camerata Europaea, Slovenského komorného orchestra Bohdana Warchala, Štátneho komorného orchestra Žilina, Filharmónie Bydgoszcz či Luganského symfonického orchestra. Za svoju tvorbu získal niekoľko významných ocenení v zahraničí i na Slovensku (o. i. Cenu Jána Levoslava Bellu). Okrem komponovania sa venuje aj realizácii zvukových environmentov a multimediálnych projektov

v spolupráci s výtvarnými umelcami (George Cup, Steve Elliott, Dirk Dietrich Hennig, Michal Murin, Zbyněk Prokop), tanečníkmi (Lucia Kašiarová, Dorothea Rust, Petra Fornayová) a filmármi (Hanno Brühl, Tomáš Hulík, Maroš Hečko). Jeho zvukové inštalácie a prostredia boli prezentované na mnohých medzinárodných festivaloch (Calgary, Gent, Amsterdam, Hannover, Krakov). V rokoch 2012 a 2014 bol dramaturgom medzinárodného festivalu zvukového a experimentálneho umenia Sound City Days v Košiciach.

Novosedlíková, Lenka (1989) – slovenská skladateľka. Štúdium kompozície začala na Konzervatóriu v Bratislave, kam ju prijali ešte ako žiačku základnej školy do nultého ročníka. V štúdiu skladby pokračovala na VŠMU. Venuje sa aj hre na bicích nástrojoch, ktorú taktiež absolvovala na Konzervatóriu v Bratislave a následne pokračovala na JAMU v Brne. Novosedlíková sa zameriava na interpretáciu súčasnej hudby a spolupracuje s rôznymi telesami a ansámbľami. Participovala tiež na medzinárodných skladateľských kurzoch ako Ostravské dni novej hudby, International Young Composers Academy in Tchaikovsky city či Medzinárodné kurzy pre skladateľov a perkusionistov v Trstěniciach.

Paľko, Michal (1988) – slovenský skladateľ, cimbalista a hráč na dychových nástrojoch. Ukončil štúdium na Košickom konzervatóriu v odboroch skladba, cimbal a dirigovanie. Počas štúdií zaznamenal niekoľko úspechov na poli skladateľských súťaží (SSK 2005 – 1. miesto, Bucuresti composer 2006 – 2. miesto). Neskôr pokračoval v štúdiách na VŠMU v odbore skladba u Vladimíra Bokesa a súčasne na Akadémii umení v Banskej Bystrici (hra na cimbale u Viktórie Herencsár). V súčasnosti pokračuje v štúdiu kompozície na Akadémii muzycznej v Krakove. Ako interpret púta pozornosť nielen hrou na cimbale, ale i novým prístupom k interpretácii na slovenských ľudových dychových nástrojoch a snahou začleniť ich medzi klasický inštrumentár. Počas svojej doterajšej kariéry spolupracoval napríklad

s Filharmóniou Bohuslava Martinů, Štátnou filharmóniou Košice, Quasars Ensemble, Veni Ensemble, Melos Ethos Ensemble a Solamente Naturali. V roku 2011 bol ako skladateľ vybraný Goetheho inštitútom do projektu realizovaného Ensemble Modern pod vedením Pétera Eötvösa.

Pärt, Arvo (1935) – estónsky skladateľ. Kompozíciu študoval v Talline u Velja Tormisa a Heina Ellera (1958–1963). Jeho rané skladby boli inšpirované Šostakovičom, Prokofievom a Bartókom, neskôr experimentoval so Schönbergovou dvanásťtónovou technikou a serializmom. Zakrátko vzbudil nevôľu sovietskych úradov a popri „dekadentných“ skladateľských postupoch im prekážala aj religiozita Pärtových diel. Od roku 1962 študoval na Moskovskom konzervatóriu, v tomto období sa zaoberal technikou koláže. Nasledovala dlhšia tvorivá pauza (1968–1976), počas ktorej sa skladateľ zaoberal gregoriánskym chorálom, hudbou Notredamskej školy a renesancie. V tomto období vstúpil do ruskej pravoslávnej cirkvi. Klavírnou skladbou *Für Alina*, ktorú uviedol v roku 1976, vytvoril svojský štýl, ktorý nazval tintinnabuli. V skladateľovom ponímaní ide o prenesený význam zvonivého zvuku akordu, ktorého tóny sú základným materiálom skladby. Statika harmonickej zložky – molového alebo durového trojzvuku – symbolizuje večnosť, dynamika melodickej zložky zase pominuteľnosť sveta. V roku 1980 Pärt na nátlak sovietskych úradov emigroval do cudziny a usadil sa v Berlíne. Napísal viacero skladieb, ktoré sa stali doslova „kultovými“: *Tabula Rasa* (1977) pre dvojce huslí, prepravovaný klavír a sláčikový orchester, *Spiegel im Spiegel* pre husle a klavír (1978), *St. John Passion* (1982), *Stabat Mater* (1985/2008) a *Magnificat* (1989). Za svoje diela získal množstvo ocenení, v roku 2007 dostal čestný doktorát Katolíckej teologickej fakulty Albert-Ludwigs-Universität vo Freiburgu. Jeho kompozícia *Adam's Lament* získala ocenenie Grammy for Best Choral Performance (2014). V roku 2015 mali v Talline premiéru *Adam's Passion* ako spoločné dielo Arva Pärta a Roberta Wilsona, ktorý sa podieľal na vizuálnej stránke.

Saunders, Rebecca (1967) – anglická skladateľka. Pochádza z hudobníckej rodiny v Londýne. Študovala hru na husliach a kompozíciu na University of Edinburgh. V štúdiu skladby pokračovala na Hochschule für Musik v Karlsruhe (Wolfgang Rihm) a u Nigela Osborna. V roku 2000 Saunders prednášala na Medzinárodných letných kurzoch novej hudby v Darmstadte. Ako rezidenčná skladateľka pôsobila v inštitúciách Konzert-haus Dortmund, Staatskapelle Dresden a na Huddersfield Contemporary Music Festival. Za svoju kompozičnú prácu získala množstvo ocenení (Busoni Prize of the Berlin Academy of the Arts, Ernst von Siemens Music Prize, Paul Hindemith Prize na festivale Schleswig-Holstein Music Festival, GEMA Music Prize for Instrumental Music a i). V súčasnosti je profesorkou kompozície na Hochschule für Musik, Theater und Medien v Hannoveri.

Sloboda, Matej (1988) – slovenský skladateľ a dirigent. Momentálne študuje kompozíciu na VŠMU v Bratislave (Ivan Buffa) a na Kunstuniversität v Grazi (Beat Furrer). Realizuje sa najmä na poli súčasnej hudby. Z neofolkloristických začiatkov (*Sláčikové kvarteto č. 1*) sa jeho kompozičné myslenie pretavilo do výrazne expresívneho štýlu (*Orpheus I*, *Omicron I-IIIa*, *Bagately pre kvarteto*). V roku 2012 založil komorný súbor Ensemble Spectrum, ktorého je umeleckým vedúcim a dramaturgom. V tom istom roku mu bola na CD Speváckeho zboru slovenských učiteľov vydaná zborová skladba *In saecula saeculorum, Vive valeque*. Získal za ňu Cenu poroty na súťaži Akademická Banská Bystrica.

Soh, Diana (1984) – singapurská skladateľka. Je absolventkou National University of Singapore's YST Conservatory of Music a doktorandské štúdium v odbore skladba ukončila na Univesity at Buffalo (David Felder). Následne sa tiež zúčastnila na dvojročných kurzoch IRCAM-u. Jej diela odznali na festivaloch: Manifeste Festival, Royaumont Voix Nouvelles, Acanthes Festival či June in Buffalo Festival. Taktiež boli odvysielané na rozhlasových kanáloch BBC Radio 3 a France

Musique. Spolupracovala s hudobníkmi ako James Avery, Magnus Andersson, Tony Arnold a súbormi Cikada Ensemble, Ensemble Court Circuit, Arditti Quartet a i. V súčasnosti pôsobí v Paríži.

Sojak Subotić, Želislava (1989) – slovenská skladateľka.

Magisterské štúdium v odbore skladba na HTF VŠMU v Bratislave absolvovala v roku 2013 so skladbou *Blue Fairy Tales* pre komorný orchester. Jej premiéra sa konala na festivale Nová slovenská hudba 2014. Zúčastnila sa na viacerých medzinárodných festivaloch a workshopoch, kde zaznela aj jej tvorba, a to napríklad na Haydn, the Progressive v Eisenstadte, festivaloch súčasnej hudby aXes – The New Music Triduum, Orfeus, Rezonancie, Prehliadke mladých skladateľov – Soozvuk, Ars Nova Cassoviae a i. V spolupráci so srbskou klaviristkou Mariou Ligeti Balint sa podieľala na publikovaní zbierky klavírných skladieb *Pančevačka klavirska muzika* obsahujúcej aj jej klavírne kompozície. V roku 2012 vyhrala prvú cenu za skladbu *In caelo eloqui tui, sun nec occidere* pre dve violončelá na medzinárodnej súťaži Donne in musica v srbskom Kragujevaci.

Srnka, Miroslav (1975) – český skladateľ. Vyštudoval hudobnú vedu na Karlovej univerzite a kompozíciu na Akadémii múzických umení v Prahe. Študijné pobyty absolvoval aj na Humboldt-Universität v Berlíne a Conservatoire National Supérieur de Musique v Paríži. Štýlovo sa orientuje hlavne na hudbu povojnovej avantgardy, tzv. spektrálnu hudbu. Jeho skladby sú pravidelne uvádzané najmä v zahraničí. Odzneli na festivaloch Pražská jar, Musica Strasbourg, Ultraschall Berlin, Wien Modern, Présences Paris, Milano Musica, Printemps des Arts de Monte-Carlo, Arcana St. Gallen, Wittener Tage für neue Kammermusik či Ostravské dni novej hudby. Srnka spolupracoval s množstvom špičkových interpretov a telesami ako Ensemble InterContemporain, Ensemble l'Itinéraire, Klangforum Wien, BBC Philharmonic, Staatskapelle Dresden, ORF Radio-Sinfonieorchester a i. Za svoju

kompozičnú činnosť získal ocenenia Gideon Klein Award (2001), Leoš Janáček Anniversary Prize (2004), Ernst von Siemens Composers' Prize (2009) a Wilfried-Steinbrenner-Stiftung Prize (2009).

Staud, Johannes Maria (1974) – rakúsky skladateľ. Od začiatku spolupráce s vydavateľstvom Universal Edition sa stal jedným z najúspešnejších skladateľov svojej generácie. Študoval kompozíciu a elektroakustickú hudbu na Hochschule für Musik Hanns Eisler v Berlíne (Iván Erőd, Dieter Kaufmann, Hanspeter Kyburz). Absolvoval majstrovské kurzy u Briana Ferneyhougha a Aloisa Piñosa. Staudova hudba si získala uznanie u hudobných kritikov a v súčasnosti je uvádzaná významnými sólistami a orchestrami zameranými na súčasnú hudbu. Vo svojej tvorbe čerpá zo svetovej literatúry (*Bewegungen*, 1996; *Die Ebene*, 1997), súčasného výtvarného umenia (*Polygon*, 2002), filmovej tvorby (*Black Moon*, 1998; *Hommage à Bruce Nauman*, 2005 – 2006), ale aj z rôznych vedných odborov (*A map is not the territory*, 2001; *Dichotomie*, 1997). Skladba *Segue* (2006 – 2008) pre violončelo a orchester obsahuje fragmenty z diel Mozarta, Staudova opera *Berenice* (2003 – 2006) je zasa exkurziou do sveta populárnej hudby. V sezóne 2010/2011 sa stal rezidenčným skladateľom drážďanského orchestra Sächsische Staatskapelle. Jeho v poradí druhá opera *Die Antilope* (libretto: Durs Grünbein) mala premiéru v auguste 2014. Je spoluzakladateľom skladateľskej skupiny Gegenklang vo Viedni. Získal viacero prestížnych ocenení: Kompositionswettbewerb (2000), International Rostrum of Composers (2003), cenu Ernst-von-Siemens-Musikstiftung (2004), Paul Hindemith-Prize (2009) a Music Award of the City of Vienna (2012).

Temnov, Alexej (1986) – slovenský skladateľ. Prvé hudobné vzdelanie získal na užhorodskej Hudobnej škole P. I. Čajkovského, kde v rokoch 1993–2000 navštevoval hodiny klavíra, violončela a skladby. V roku 2003 bol prijatý na Konzervatórium v Košiciach, kde pokračoval v štúdiu kompozície (Jozef Podprocký). Počas štúdia sa zúčastnil Súťaže študentov slovenských konzervatórií, kde

získal 1. miesto s predohrou pre orchester s názvom *Moonsund*. Temnov je tiež absolventom odboru skladba na VŠMU v Bratislave (Vladimír Bokes). Od roku 2007 sa pravidelne zúčastňuje na festivaloch súčasného umenia Ars Nova Cassoviae v Košiciach a podujatiach združenia Soozvuk v Bratislave. V súčasnosti pedagogicky pôsobí na Konzervatóriu v Košiciach.

Tulve, Helena (1972) – estónska skladateľka. Študovala kompozíciu na Tallinn Secondary Music School (Alo Põldmäe) a v rokoch 1989–1992 na Estonian Academy of Music (Erkki-Sven Tüür). Vzdelanie v oblasti skladby ďalej rozvíjala v roku 1994 v triede Jacquesa Charpentiera na the Conservatoire Supérieur de Paris a zúčastnila sa tiež naletných kurzoch u Györgyho Ligetiho a Marca Stroppu. Tulve patrí k najoriginálnejším talentom mladšej generácie estónskych skladateľov súčasnej hudby. Komponuje hudbu založenú najmä na práci s farbou zvuku. V jej dielach počuť aj bohaté a rôznorodé vplyvy napríklad francúzskej školy spektrálnej hudby, gregoriánskeho chorálu či západnej hudby. Jej skladby boli hrané v mnohých európskych krajinách, USA, Kanade a taktiež na festivaloch súčasnej hudby ako NYFD Festival (Tallinn), BIG Torino, Music of Friends (Moskva), Les Boréales (Caen), MaerzMusik (Berlín), Matrix Herbstfestival (Leipzig), Icebreaker (Seattle), Varšavská jeseň, Vancouver New Music a ďalších. Za svoju skladateľskú činnosť získala ocenenia Heino Eller Composition Prize, Estonian Music Council Music Prize, the Estonian Cultural Prize, the President's Cultural Foundation's Young Artist Prize a i. Od roku 2000 prednášala kompozíciu na Estonian Academy of Music and Theatre a v roku 2011 bola menovaná za profesorku. Notové vydania jej kompozícií vychádzajú vo vydavateľstve Edition Peters. Celkovo má na konte tri autorské CD, a to *Sula* (Estonian Radio, 2005), *Lijnen* (ECM, 2008) a *Arboles lloran por lluvia* (ECM, 2014).

Vasks, Pēteris (1946) – lotyšský skladateľ. Študoval hru na kontrabase na Litovskom štátnom konzervatóriu a paralelne pôsobil vo viacerých symfonických a komorných orchestroch ako kontra-

basista (Lotyšská filharmónia, Litovský filharmonický komorný orchester, Symfonický orchester Lotyšského rozhlasu a televízie). Od roku 1973 študoval kompozíciu u Valentina Utkina na Lotyšskej hudobnej akadémii v Rige. Spočiatku bol ovplyvnený hudbou Witolda Lutosławského, Krzysztofa Pendereckého a Georgea Crumba. Neskôr do svojich diel zakomponoval elementy lotyšského folklóru. Podľa mnohých kritikov Vasksova hudba reflektuje spoločensko-politické udalosti v jeho krajine. Najmä jeho symfónie sú symbolickým vyjadrením politickej situácie v čase bojov za nezávislosť v pobaltských štátoch. Aj *Dychové kvinteto č. 2* (1977) možno chápať ako výraz nádeje a túžby po slobode v období sovietskej okupácie. Väčšina jeho diel má programový charakter a skladateľ v nich nezriedka odkazuje na prírodné procesy. Vzájomná komplexná interakcia medzi človekom a prírodou, hodnota a krása života, ako aj ekologická a morálna deštrukcia týchto hodnôt sú témy, ktoré sa odzrkadľujú v jeho novších kompozíciách. Popri mnohých oceneniach získal v roku 2004 Cenu Cannes Classical Award v kategórii „CD roka“ a v kategórii „Najlepšie orchestrálne dielo“ za nahrávku svojej *Druhej symfónie* a *Husľového koncertu „Distant Light“*. V súčasnosti žije v Rige ako skladateľ v slobodnom povolaní.

Widmann, Jörg (1973) – nemecký skladateľ a klarinetista. Hru na klarinete študoval na Hochschule für Musik v Mníchove (Gerd Starke) a neskôr na Juilliard School v New Yorku (Charles Neidich). Už od svojich jedenástich rokov navštevoval hodiny kompozície u Kaya Westermanna, ďalej u Wilfrieda Hillera, Hansa Wernera Henzeho a neskôr aj u Hainera Goebbelsa a Wolfganga Rihma v Karlsruhe. Widmann sa ako klarinetista zameriava hlavne na oblasť komornej hudby, no úspechy zožal aj ako sólový hráč so sprievodom orchestra v Nemecku i zahraničí. Spolupracoval s umelcami ako Daniel Barenboim, Tabea Zimmermann, Heinz Holliger, András Schiff, Kim Kashkashian a i. Za svoje kompozície získal množstvo cien: the Belmont Prize for Contemporary Music, the Schneider-Schott Music Prize, the Paul Hindemith Prize, Arnold Schönberg Prize, the Claudio

Abbado Composition Prize, the Music Award of the Heidelberger Frühling, the GEMA German Music Authors Award a ďalšie. Ako rezidenčný skladateľ pôsobil v mnohých významných inštitúciách (DSO Berlin, The Cleveland Orchestra, Salzburger Festspiele a i.). V súčasnosti vyučuje hru na klarinet a skladbu na Hochschule für Musik vo Freiburgu, kde bol v roku 2009 menovaný za profesora.

Wiederman, Matúš (1982) – slovenský skladateľ. Narodil sa v Bratislave. Skladbu študoval na Konzervatóriu v Bratislave u Stanislava Hochela a následne na VŠMU u Jevgenija Iršaia. Okrem kompozície sa aktívne venuje elektroakustickej tvorbe a práci so zvukom. Je členom zoskupení DIY Instruments Ensemble a ambientno-noisového projektu LEaD. Spoluorganizuje projekt Kompozičné laboratórium – koncertno-vzdelávacej platformy v oblasti hudobnej kompozície. Je vyhľadávaným interpretom v oblasti elektroakustickej hudby a výrobcom netradičných, vlastnoručne vyrobených hudobných nástrojov.

Zagar, Peter (1961) – slovenský skladateľ, klavirista, dramaturg a redaktor. Je poprednou skladateľskou osobnosťou svojej generácie, reprezentantom postmoderného prúdu. Počas gymnaziálnych štúdií sa venoval hre na klavíri a súčasne navštevoval súkromné hodiny kompozície u Vítazoslava Kubičku. V rokoch 1981 – 1986 študoval na VŠMU v Bratislave u Ivana Hrušovského. Spolupracoval so Slovenskou filharmóniou, Komornými sólistami v Bratislave, zborom Camerata Bratislava, OPERA APERTA ensemble, Arcana Ensemble (Toronto) a i. Je autorom viac ako 100 kompozícií rôznych žánrov (javiskové, zborové, vokálno-inštrumentálne, sólové, inštruktívne a elektroakustické) a transkripcií diel Mozarta, Suchoňa, Vivaldiho, Ravela, Brahmsa a Ď. Pre Divadlo Andreja Bagara v Nitre vytvoril scénickú hudbu k inscenáciám *Pytačky*, *Medveď* (1998), *Svadba* (2002), *Terezka* (2001), *Mariša* (2003) a *Bezkyšíkovce* (2004) a spolupracoval so súbormi súčasného tanca (Zuzana Hájková, Marta Poláková). Zagarovou

prvou dramaturgickou skúsenosťou bola inscenácia Mozartovej opery *Čarovná flauta* (v réžii S. Sprušanského) v SND. Ako interpret účinkuje v súboroch *Požoň sentimentál*, *VAPORI del CUORE* a *Ospalý pohyb*. Je držiteľom Ceny Slovenskej muzikologickej asociácie, Ceny Dosky '98 (scénická hudba k inscenáciám *Pytačky* a *Medveď*) a Ceny Jána Levoslava Bellu. Jeho skladby uviedli v Prahe, Viedni, Krakove, Londýne, Paríži, Amsterdame, New Yorku, Petrohrade a i. Ako člen dramaturgickej komisie sa podieľal na príprave festivalov Bratislavské hudobné slávnosti, Melos-Ětos a Večery novej hudby. V súčasnosti vedie Oddelenie edičnej činnosti Hudobného centra.

Zavarský, Marián (1986) – je absolventom odboru skladba na Konzervatóriu v Bratislave u Petra Martinčeka (2002 – 2008) a Vysokiej školy múzických umení u Ivana Buffu (2009 – 2014). Absolvoval študijnú stáž na Universität für Musik und Darstellende Kunst vo Viedni u Reinhardta Kargera. Zúčastnil sa na kompozičnom kurze „Liszt the Progressive“ v rakúskom Eisenstadte a kompozičnom kurze v českých Trstěniciach pod vedením Jeffa Beera, Clarencea Barlowa a Iva Medka. Jeho diela odzneli na množstve koncertov a festivalov doma i v zahraničí. Zavarský sa venuje tvorbe inštrumentálnej, vokálnej, elektroakustickej, filmovej i divadelnej hudby. Je členom zoskupení DIY Instruments Ensemble a ambientno-noisového projektu LEaD. Spoluorganizuje projekt Kompozičné laboratórium – koncertno-vzdelávacej platformy v oblasti hudobnej kompozície. V súčasnosti pedagogicky pôsobí na Konzervatóriu v Bratislave.

Zender, Hans (1936) – nemecký skladateľ a dirigent. Študoval klavír, dirigovanie a kompozíciu na Hochschule für Musik vo Frankfurte a na Hochschule für Musik vo Freiburgu. Od roku 1964 bol hlavným dirigentom opery v Bonne a v roku 1972 obsadil post hlavného dirigenta Radio Symphony Orchestra Saarbrücken, kde zotrval desať rokov. V rokoch 1984–1987 pôsobil ako šéfdirigent Hamburskej štátnej opery. Od roku 1988 bol profesorom kompozície na Hochschule für Musik und Darstellende Kunst vo Frankfurte a od roku 1999 pôsobil ako hosťujúci

dirigent a člen umeleckej rady SWR Symphony Orchestra v Baden-Badene a Freiburgu. Okrem dirigentských úspechov si Hans Zender získal medzinárodnú reputáciu aj ako skladateľ. Komponuje orchestrálnu a komornú hudbu, vokálne diela i opery. Jeho skladby odznali na festivaloch v Bayreuthe, Viedni, Salzburgu, Berlíne atď. Získal ocenenia Goethepreis der Stadt Frankfurt (1997) a Preis der Europäischen Kirchenmusik (2011). V roku 1997 bola tiež vydaná CD edícia (17 CD) zahrňujúca skladby, ktoré dirigoval, a to od klasiky až po súčasnosť. Zenderova v poradí tretia opera *Chief Joseph* mala premiéru v roku 2005 v Berlin State Opera. Taktiež sa venuje aj publicistickej činnosti, jeho eseje vyšli pod názvom *Happy New Ears* a *Wir Steigen niemals in denselben Fluss*.

INTERPRETI 2015

Anzellotti, Teodoro (1959) – nemecký akordeonista. Štúdium akordeónu absolvoval na Hochschule v Karlsruhe, Trossingene a za krátky čas sa mu podarilo zvíťaziť na rôznych medzinárodných súťažiach. Od roku 1980 je pravidelným hosťom na významných festivaloch a spolupracuje s poprednými orchestrami. Anzellotti úspešne prispieva k integrácii akordeónu do klasickej hudby rozvíjaním v oblasti techniky hry, farby tónu a celkovej zvukovosti nástroja. Skladatelia ako George Aperghis, Brice Pauset, Heinz Holliger, Toshio Hosokawa, Mauricio Kagel, Michael Jarrell, Isabel Mundry, Gérard Pesson, Matthias Pintscher, Wolfgang Rihm, Salvatore Sciarrino, Marco Stroppa, Hans Zender a ďalší preňho napísali viac ako 300 diel. Luciano Berio preňho skomponoval skladbu *Sequenza XIII*, ktorá mala premiéru v roku 1995 a následne bola uvedená na prestížnych festivaloch po celom svete. Od roku 1987 vyučoval Anzellotti na Hochschule der Künste v Berne a neskôr, od roku 2002, na Musikhochschule vo Freiburgu. Jeho diskografia zahŕňa široké spektrum kompozícií od Bacha, Scarlattiho, Janáčka a Satieho až po Cagea a Pintschera.

Bergs, Kristaps (1986) – lotyšský violončelista. Na violončele začal hrať ako šesťročný a po štúdiách v Lotyšsku bol v roku 2006 prijatý na viedenskú Universität für Musik und darstellende Kunst, kde sa vzdelával pod vedením Reinharda Latzka. Životný sen sa mu splnil, keď na tejto škole nastúpil do triedy Heinricha Schiffa, kde študuje dodnes. Popri tom absolvoval majstrovské kurzy u Mstislava Rostropoviča, Davida Geringasa, Valtera Despalja a Fransa Helmersona. Je víťazom Súťaže Augusta Dombrovského v Rige (2005), Medzinárodnej violončelovej súťaže Karla Davidoffa v Kuldīge (2006) a Medzinárodnej súťaže Johanna Brahmsa v rakúskom Pörtschachu (2008). Ako sólista a komorný hráč vystúpil popri lotyšských sálach vo viedenskom Musikvereine, Konzerthause, Concertgebouw Amsterdam či Walt Disney Concert Hall v Los Angeles a na viacerých turné po európskych krajinách, USA, Japonsku či v Austrálii. V rokoch 2011 a 2012 bol členom orchestra Wiener Staatsoper a taktiež spolupracoval s Viedenskými filharmonikmi. Hrá na nástroji Lorenza Ventapaneho z roku 1836.

Buffa, Ivan (1979) – slovenský skladateľ, klavirista, dirigent a pedagóg. Študoval hru na klavíri na Konzervatóriu v Košiciach u O. Reipricha a P. Kaščáka, neskôr i kompozíciu u J. Podprockého. Po jeho skončení sa ďalej vzdelával na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni v triede D. Scherмана, M. Kopelenta a M. Jarrella. Paralelne študoval na bratislavskej VŠMU v klavírnej triede I. Gajana, neskôr u M. Lapšanského a M. Štefka, a tiež kompozíciu u V. Bokesa. Vzdelanie zavŕšil doktorandským štúdiom na VŠMU. Zúčastnil sa na viacerých medzinárodných skladateľských a interpretačných kurzoch. V roku 2008 založil spolu s poprednými mladými slovenskými hudobníkmi komorný súbor Quasars Ensemble, s ktorým sa ako jeho umelecký vedúci a dirigent predstavil na mnohých koncertoch a festivaloch v Rakúsku, Nemecku, Švajčiarsku, Portugalsku, Česku, Maďarsku či Rumunsku. Ako klavirista účinkoval aj na mnohých ďalších koncertoch, prehliadkach a festivaloch doma i v zahraničí. V roku 2007 získal Cenu Jána

Levoslava Bellu za skladbu Rituál. V tom istom roku mu vo vydavateľstve Hevhetia vyšlo profilové CD „New slovak music for piano“, ktoré nahral spoločne s manželkou Dianou. Podieľal sa tiež na realizácii profilových CD viacerých slovenských skladateľov ako klavirista i dirigent spoločne s Quasars Ensemble. Ako interpret premiérovu uviedol desiatky diel slovenských aj zahraničných autorov a je vyhľadávaným komorným hráčom. Od roku 2008 je pedagógom skladby a teoretických predmetov na VŠMU v Bratislave.

Dobroykov, Konstantin (1985) – bulharský dirigent a hráč na bicích nástrojoch. Narodil sa v hudobníckej rodine a s hudobným vzdelávaním začal v šiestich rokoch na Dobrin Petkov School of Music v Plovdive, kde boli jeho hlavným predmetom bicie nástroje. V roku 2010 získal titul Master of Music v orchestrálnom dirigovaní na University of North Carolina: School of the Arts. V rokoch 2010–2013 pokračoval v doktorandskom štúdiu orchestrálneho dirigovania na Boston University u Davida Hooseho. Vo svojej domovskej krajine spolupracuje od roku 2013 s Plovdiv State Opera a v súčasnosti je jedným z jej hlavných dirigentov. Medzi jeho najväčšie inšpiračné zdroje patria Gunther Schuller, John Mauceri, David Hoose, Ransom Wilson, Ann Howard Jones, Bridget-Michaele Reischl, William Lumpkin, Michael Jinbo, John Page a Timothy Weiss. Dobroykov študoval hru na bicích nástrojoch u legendárneho Michaela Rosena. Ako uznávaný a výnimočný hráč má viac ako 16-ročnú skúsenosť s hraním v množstve špičkových orchestrov po celom svete. Spolupracoval s dirigentmi ako Sir Simon Rattle, Robert Spano, David Zinman či H. Robert Reynolds.

Electronic Joystick Orchestra (EJO) pozri s. 22

Ensemble TIMF – juhokórejský komorný súbor. Bol založený v roku 2001 so snahou prezentovať ideu festivalu Tongyeong International Music Festival a podporiť tak súčasnú kórejskú hudbu. Umeleckým vedúcim súboru je Choe Uzong. Vystúpil

na prestížnych medzinárodných festivaloch: Letné kurzy v Darmstadte, Varšavská jeseň, ARCO Arts Fair v Madride, Aspekte Salzburg, Klarafestival v Belgicku, St. Gellert Festival v Maďarsku a i. Jeho repertoár siaha od klasickej po súčasnú hudbu, no nachádzajú sa v ňom aj skladby z oblasti filmovej hudby a operné diela. Ensemble TIMF spolupracoval s mnohými významnými skladateľmi ako Steve Reich, Heiner Goebbels či Unsuk Chin a pravidelne uvádza i kompozície súčasných kórejských skladateľov.

EnsembleSpectrum – slovenský komorný súbor. Jeho umeleckým vedúcim je Matej Sloboda. Pozostáva prevažne zo študentov VŠMU v Bratislave, ktorí interpretujú diela autorov rôznych generácií. Repertoár Ensemble Spectrum tvoria kompozície slovenských i svetových skladateľov, z ktorých viaceré uviedol v slovenskej premiére. Od svojho vzniku súbor premiérovito uviedol vyše dvadsať skladieb, najmä vďaka participovaniu na študentskom festivale Orfeus, s ktorým spolupracuje tretiu sezónu. Predstavil sa aj na festivaloch Konfrontácie, Bachtribute – Festival Bachovej hudby a v projekte *Bližšie k svetú hudbou* v Nástupišti 1-12 v Topoľčanoch. Vďaka podpore Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU mohol Ensemble Spectrum uviesť aj slovenskú premiéru skladby *Divertimento per orchestra da camera* Vladimíra Bokesa a novodobú slovenskú premiéru *Noneta* Jozefa Sixtu.

Ginzery, Enikő (1975) – slovenská cimbalistka. Študovala na Konzervatóriu v Bratislave (Ľudmila Dadáková) a následne na VŠMU v Bratislave. V roku 2000 ukončila štúdium na Hudobnej akadémii Franza Liszta v Budapešti (Ilona Gerencsér Szeverényi) a pokračovala v postgraduálnom štúdiu na Hochschule für Musik Saar v Saarbrückene. Ginzery svoje interpretačné umenie sústreďuje na prezentáciu cimbalu ako plnohodnotného koncertného nástroja. Ako sólová a komorná hráčka spolupracuje s telesami ako Melos Ethos Ensemble, Sinfonietta Dresden, MusikFabrik Köln, Konzert-

hausorchester Berlin, Plural Ensemble, Slovenská filharmónia, Ensemble ricercata a i. Zameriava sa predovšetkým na interpretáciu súčasnej hudby, no v jej repertoári nechýbajú ani vlastné transkripcie či hudba starších období. Predstavila sa na viacerých festivaloch a koncertných cykloch doma i v zahraničí (Melos-Étos, Nová slovenská hudba, Ostravské dny nové hudby, Medzinárodný festival súčasnej hudby v Krakove, Festival Zoltána Kodályja). Je zakladateľkou tria Dulci Vento, ktoré sa venuje interpretácii stredovekej hudby a hudby východnej Európy 16. až 18. storočia. Popri bohatej koncertnej činnosti vedie hudobné workshopy pre deti a mládež (Nemecko, Portugalsko, Slovensko). Je spoluorganizátorkou a dramaturgičkou (spolu s klaviristom Ivanom Šillerom) Medzinárodných umeleckých kurzov Art Tokaj vo Veľkom Kamenci (2008, 2011). V roku 2011 nahrála vo vydavateľstve Hevhetia profilové CD *Overflowing Crystals*. V súčasnosti pôsobí v Nemecku.

Het Collectief – belgický komorný súbor. Bol založený v roku 1998 v Bruseli a tvorí ho kvinteto hudobníkov: Thomas Dieltjens, Wilbert Aerts, Martijn Vink, Julien Hervé a Toon Fret. Súbor si pomocou nástrojovej kombinácie (klavír, husle, violončelo, klarinet a flauta) vytvoril charakteristický a jedinečný zvuk. Vo svojom repertoári sa hlási k odkazu 2. viedenskej školy, dôsledne skúma a interpretuje hudbu 20. storočia i súčasných experimentálnych smerov. Záujem publika si získal aj odvážnymi spojeniami súčasnej a starej hudby. Okrem množstva koncertných sál v Belgicku koncertoval Het Collectief v Holandsku, Švajčiarsku, Nemecku, Poľsku, Rakúsku, Hong Kongu, Španielsku, Peru či Brazílii. Ich posledná CD nahrávka z roku 2014 má názov *Berg & Zemlinsky Lieder*. Celkovo sa v rámci diskografie súboru objavujú nahrávky skladieb Schönberga, Messiaena či J. S. Bacha.

Hriešik, Maja (1978) – režisérka, dramaturgička a publicistka. Narodila sa v Novom Sade v Srbsku. Od roku 1997 žije a pracuje v Bratislave. V rámci publicistickej činnosti jej knižne vyšli eseje na tému dramaturgie v súčasnom tanci a divadle *Telesnosť európ-*

skeho divadla. V roku 2014 jej spolu s Marošom Hečkom vyšiel románový debut s názvom *Obvinenie*. Maja Hriešik režírovala v rôznych kamenných divadlách, spolupracovala tiež s Debris Company, Azyl production, Divadelnou Nitrou a i. Okrem toho sa aktívne venuje pedagogickej činnosti a pôsobí ako externý pedagóg na VŠMU v Bratislave.

Hudek, Zuzu (1981) – slovenská scénografka a kostýmová návrhárka. Vyštudovala scénografiu na VŠMU v Bratislave. Absolvovala štipendijný pobyt v Krakove a ukončila postgraduálne štúdium scénografie v holandskom Groningene. Vytvorila scénografie a kostýmy k viacerým produkciám na Slovensku a v Holandsku, napr. *Plešatá speváčka* od Eugena Ionesca, *Júl* od Ivana Vyrpajeva alebo *Pokusy o jej život* od Martina Crimpa. K jej vlastným autorským projektom patrí *15minum*, ktoré bolo ocenené holandskou porotou na festivale Jonge Harten. V zahraničí vytvorila ďalšie autonómne projekty, ako performance *ANDEND* (Groningen) a inštaláciu *Boys&Girls* (Palmela, Portugalsko). V roku 2011 vytvorila autorské predstavenie *TRIŠTYRI OPICE* v rámci platformy *Mliečne Zuby* organizovanej Štúdiom 12. V rokoch 2009 – 2011 spolupracovala s Divadelným Ústavom na európskom projekte *Platform 11plus* zameranom na vznik nových divadelných produkcií pre mládež. Ako kostýmový a scénický výtvarník spolupracuje najmä na tanečných produkciách v choreografiách Šárky Ondrišovej a Marty Polákovej a pri predstaveniach Divadla Bez Domova. Má vlastnú divadelnú skupinu Equiteatro.

Chabroň, Jozef (1983) – slovenský dirigent a zbormajster. Študoval zborové dirigovanie u Štefana Sedlického na Konzervatóriu v Žiline, pokračoval na VŠMU u Blanky Juhaňáckovej (zborové dirigovanie) a u Ondreja Lenárda (orchestrálne dirigovanie). Od roku 2006 bol asistentom hlavnej zbormajsterky Slovenského filharmonického zboru Blanky Juhaňáckovej. So SFZ naštudoval Schönbergovu operu *Mojžiš* a Áron pre Viedenskú štátnu operu v spolupráci so zbormajstrom

Norbertom Ballatschom a v sezóne 2010/2011 túto operu naštu-
doval aj pre Opernhaus Zürich. V sezóne 2005/2006 uviedol
s detským speváckym zborom Margarétka muzikál Vlk a červená
čiapočka pre Divadlo P. O. Hviezdoslava v Bratislave a zároveň
od tejto sezóny samostatne pripravil so SFZ rad opier a vokálno-
inštrumentálnych diel pre Operu SND v Bratislave a pre
Slovenskú filharmóniu. Spolupracoval s Trnavským komorným
orchestrom, miešaným speváckym zborom Cantus, s diri-
gentmi, akými sú Peter Schreier, Daniele Gatti, Emmanuel
Villaume, Paul Mauffray, Christoph von Dohnányi a iní.
S Markom Piačekom realizoval operu *Kráľ duchov* na objednávku
festivalu Melos-Étos (2009). V sezóne 2012/2013 dirigoval
samostatný koncert SFZ, na ktorom zaznela *Petite Messe solennelle*
G. Rossiniho. V sezóne 2013/2014 dirigoval samostatné zborové
koncerty z tvorby súčasných slovenských skladateľov (*Apollopera*
M. Piačeka a diela L. Borzíka, V. Gräffingera a J. Iršaja).
V súčasnosti pôsobí ako zbormajster Slovenského filharmo-
nického zboru.

Laubier, Serge de (1957) – francúzsky hudobník, skladateľ a hu-
dobný vedec. Študoval kompozíciu na Konzervatóriu v Paríži
a absolvoval tiež štúdium v odbore inžinier zvuku na École
Nationale Louis Lumière. Do roku 1998 bol zodpovedný za rozvoj
výpočtovej techniky v oblasti hudobných nástrojov v GRM
(Skupine hudobného výskumu) v INA. Momentálne je vedúcim
výskumu v Studio Puce Muse. Je vynálezcom Oktofonického
priestorového procesoru a návrhárom (hudobných) meta-
nástrojov. Taktiež je autorom softwaru MIDI Formers šíreným
Opcode Systemom, za ktorý získal 1. miesto v Národnej súťaži
hudobných softvérov v Bourges v roku 1996. Spolupracuje
s umelcami, akými sú Daniel Kientzy, György Kurtág, Rémi
Dury, Michel Pascal, Joëlle Léandre, Denis Charolles či André
Minvielle. Vo svojich kompozíciách (opery a inštrumentálna
hudba) sa snaží o integráciu priestoru a nových technológií.
Serge de Laubier získal viacero ocenení, okrem iných napríklad
FAUST d'OR (1992), Grand Prix na Festivale videoumenia

v Locarne (1994), 1. cenu na Medzinárodnej súťaži v Brouges (1995) alebo aj špeciálnu cenu poroty na SATIS 2001.

Melos Ethos Ensemble – slovenský komorný súbor založený v roku 2005 zameraný na interpretáciu slovenskej i zahraničnej súčasnej hudby. Súbor prijal meno najvýznamnejšieho medzinárodného festivalu súčasnej hudby na Slovensku so zámerom prezentovať jeho ideu aj v období medzi dvomi festivalmi a vytvárať tak platformu na pravidelné uvádzanie diel slovenských a svetových skladateľov. Melos Ethos Ensemble tvorí sláčikové kvinteto, dychové kvinteto, trúbka, trombón, bicie nástroje a klavír, čo umožňuje dramaturgickú flexibilitu súboru – od jedného hráča až po komorný orchester. Na svojej debutovej nahrávke (Hudobné centrum 2005) predstavil súbor domácich skladateľov mladšej generácie (Jana Kmiťová, Lucia Papanetzová, Boško Milaković, Ľubica Čekovská, Marián Lejava), ku ktorým na albume *Slovaks for the Warsaw Autumn* (Hudobné centrum 2006) pribudli predstavitelia staršej a strednej generácie Ladislav Kupkovič a Martin Burlas. Posledné albumy *Sotto voce* (Azyl 2009) a *ArtMusFair Warsaw* (Hudobné centrum 2010) obsahujú hudbu Martina Burlasa, Jany Kmiťovej, Romana Bergera a Tansy Davies.

Min, Chungki (1971) – juhokórejský skladateľ, dirigent a pedagóg. Študoval na Národnej univerzite v Soule kompozíciu (Byung-Dong Paik) a dirigovanie (Hun-Joung Lim). Jeho dirigentský debut sa uskutočnil v roku 1996 v koncertnej sále Seoul Arts Center uvedením *Druhej symfónie* Gustava Mahlera. Dirigentské skúsenosti získal na mnohých hudobných festivaloch. V roku 2002 sa presťahoval do Rakúska, kde študoval dirigovanie na Univerzite Mozarteum v Salzburgu u Dennisa Russella Daviesa. Štúdium ukončil s vyznamenaním a Medzinárodná Mozartova nadácia v Salzburgu mu udelila cenu B. Paumgartnera. Spolupracoval s orchestrami ako Mníchovská filharmónia, Orchester Mozarteum Salzburg, Brucknerorchester Linz, Bucheon Philharmonic Orchestra a Ensemble TIMF. Od roku 2011 pedagogicky pôsobí na Univerzite Mozarteum

v Salzburgu. Popri dirigentskej praxi vyučuje aj komparatívnu hudobnú analýzu a interpretačnú prax. V roku 2013 bol vymenovaný za dirigenta Orchestra európskych súčasných skladateľov (ECCO).

Mucha Quartet – slovenské sláčikové kvarteto. Aktuálne pôsobí v obsadení Juraj Tomka, Andrej Baran, Veronika Prokešová a Pavol Mucha. V priebehu niekoľkých rokov sa vypracovalo na jedno z najdynamickejších komorných telies, a to nielen v slovenskom kontexte. Mucha Quartet vzniklo v roku 2003 na pôde Konzervatória v Bratislave. Členovia zoskupenia študujú komornú hudbu na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni u Johannesu Meissla, na Escuela Superior de Música Reina Sofía v Madride pod vedením Güntera Pichlera a taktiež na VŠMU v Bratislave v triede Jána Slávika. Sú víťazmi súťaže Josef-Windisch-Wettbewerb 2013 vo Viedni a na svoje konto si pripísali prvenstvo aj na Medzinárodnej súťaži komornej hudby Antonína Dvořáka v Prahe v roku 2014 a na medzinárodnej súťaži Premio Paolo Borciani získali 2. miesto a cenu publika. Kvarteto získalo významné umelecké impulzy na medzinárodných interpretačných kurzoch Internationale Sommerakademie 2012 a 2013 v Reichenau. Zúčastnilo sa na majstrovských kurzoch v rakúskom Schwarzenbergu, francúzskej Académie musicale de Villecroze a na McGill International String Quartet Academy v kanadskom Montreale. Mucha Quartet pravidelne koncertuje na festivaloch a kultúrnych podujatiach doma i v zahraničí. Patria sem napríklad Bratislavské hudobné slávnosti, Komorné dni J. N. Hummela, Albrechtina – (Ne) známa hudba, Musiksommer Reichenau či Schubertiade Schwarzenberg. V roku 2013 vyšlo vo vydavateľstve Diskant ich profilové CD. Významný podiel na repertoári kvarteta majú tvorba slovenských skladateľov a súčasná hudba.

Nagy, Zsolt (1957) – maďarský dirigent. Po ukončení štúdia na budapeštianskej Lisztovej akadémii (István Párkai) pôsobil ako asistent Pétera Eötvösa na Inštitúte pre novú hudbu

Hudobnej akadémie Karlsruhe a ako hosťujúci profesor na Medzinárodnom Eötvösovom Inštitúte v Stuttgarte a Kolíne nad Rýnom. Od roku 1999 je šéfdirigentom a umeleckým poradcom Israel Contemporary Players. Aktívne účinkuje na festivaloch doma i v zahraničí. Spolupracoval s významnými orchestrami ako BBC Symphony Orchestra, Orchestra di Santa Cecilia v Ríme, Orchestra Sinfonica Nazionale della RAI, Jerusalem Symphony Orchestra, Ensemble United Berlin, Helsinki Philharmonic Orchestra, London Sinfonietta a iné. Bol tiež umeleckým riaditeľom majstrovských dirigentských kurzov Janáčkovej filharmónie v Ostrave a majstrovských tried pre mladých skladateľov novej hudby v Jerusalem Music Center. Od roku 2002 je profesorom dirigovania na Conservatoire Supérieur v Paríži. Vo februári 2003 sa podieľal na svetovej premiére Stockhausenovho cyklu *Hoch-Zeiten*, ktorý vznikol na objednávku WDR, rovnako ako na uvedeniach autorových *Gruppen* v Turíne a Prahe. Na svojom konte má viac ako 500 premiér, ako aj množstvo početných rozhlasových a CD nahrávok. Získal špeciálne ocenenie za propagáciu a uvádzanie novej izraelskej hudby.

Paľa, Milan (1982) – slovenský huslista a violista. Študoval na Konzervatóriu J. L. Bellu v Banskej Bystrici a neskôr pokračoval na Hochschule für Musik und darstellende Kunst vo Viedni a Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. Bol účastníkom kurzov Vladimira Spivakova, Jeana Guilloua a Semiona Yarosevica. Ako sólista spolupracoval s orchestrami Štátna filharmónia Brno, Slovenská filharmónia, Symfonický orchester Slovenského rozhlasu v Bratislave, Kyjevský rozhlasový orchester, Petrohradský kongresový orchester, Petrohradský filharmonický orchester, Capella of St. Petersburg a s dirigentmi ako Theodor Guschlbauer, Alexander Černušenko, David Švec, Peter Griбанov a iní. Pravidelne sa venuje interpretácii a nahrávaniu diel slovenských skladateľov 20. storočia i súčasnosti. V rokoch 2010–2013 vyšla jeho edícia piatich CD s názvom *Violin Solo* so skladbami slovenských skladateľov a v roku 2013 CD nahrávka husľových koncertov Alexandra Moyzesa, Andreja Očenáša

a Dezidera Kardoša. Milan Paľa získal v roku 2014 Cenu ministra kultúry SR a Cenu Nadácie Tatra banky za umenie.

Pastirčák, Jonatán (1993) – producent elektronickej a elektroakustickej hudby, DJ, používa umelecké meno Pjoni. Ako desaťročný nadviazal spoluprácu s Adamom Matejom (Ink Midget), s ktorým založil punkovo-kabaretnú kapelu Tucan. Postupom času začali obaja inklinovať k vlastnej elektronickej produkcii. V krátkom čase však opäť spojili sily ako Ink Midget & Pjoni, tentokrát však ako tandem dvoch samostatne pôsobiacich producentov. Odvtedy bol Pastirčák súčasťou mnohých hudobných zoskupení ako napríklad Frutti di Mare, Musica Falsa et Ficta, Ersatzsteile, ::.: & Pjoni, Kapela Snů, Lowii a mnoho ďalších. Skomponoval aj hudbu k niekoľkým divadelným predstaveniam a krátkym filmom. V roku 2012 odišiel študovať zvukové inžinierstvo a hudobnú produkciu na SAE Institute v Londýne. Po ukončení štúdia sa vrátil na Slovensko, kde momentálne pôsobí ako súčasť dua Ľubo Burgr a Pjoni hrajúceho pesničky Ali Ibn Rachid a v audiovizuálnom projekte Isama Zing.

Quasars Ensemble – slovenský komorný súbor. Vznikol v roku 2008 ako pokračovanie dlhoročnej umeleckej činnosti jeho členov, ktorí pôsobia v rozličných profesionálnych hudobných telesách na Slovensku i v zahraničí. Ťažisko repertoáru tvoria diela francúzskych autorov spektrálnej hudby (T. Murail, G. Grisey), M. Jarrella, A. Schnittkeho či S. Sciarrina, ako aj diela slovenských skladateľov. Mnohé z nich vznikli na objednávku súboru (V. Bokes, J. Kmiťová, P. Bachratá, V. Janárčeková, J. Vajó). Medzi priority Quasars Ensemble patrí aj konfrontácia repertoáru baroka a klasicko-romantickej epochy s novými skladbami (projekt Bach v kontexte). Súbor sa predstavil na domácich i zahraničných festivaloch (Nová slovenská hudba, Bratislavské hudobné slávnosti, Melos-Étos, Festival súčasného umenia Košice, Musica Viva Lisabon, Festivals de Outono Aveiro, Arcus Temporum Pannonhalma, Dni hudby krakovských skladateľov, Pražská jar a i.). V roku 2011 vydal Quasars Ensemble vo vydava-

teľstve Hevhetia profilové CD *Contemporary Reflections*, po ktorom nasledovali ďalšie nahrávky s dielami L. Borzíka (Hudobný fond, 2011), A. Schönberga, A. Albrechta, P. Hindemitha a F. Poulenca (Hevhetia 2013). Súbor pravidelne participuje na festivale klasickej hudby Quasars Ensemble & Košice. V súčasnosti je rezidenčným súborom kultúrneho centra Kasárne/Kulturpark v Košiciach. Umeleckým vedúcim a dirigentom telesa je Ivan Buffa.

Romanovská Fliegerová, Anna (1982) – česká huslistka.

Vyštudovala hru na husliach na Pražskom konzervatóriu v triede Karla Příbyla. V štúdiu pokračovala na Pedagogickej fakulte Karlovej univerzity (husle a hudobná výchova), v roku 2014 ukončila doktorandské štúdium dizertačnou prácou na tému „Život a dielo írskoho hudobného skladateľa Johna Buckleyho“.

Absolvovala študijný pobyt na St. Patrick's College of Dublin. Už 15 rokov spolupracuje s Orchestrom BERG. Vďaka uvedeniu diela *Schwarz auf Weiss* Heinerja Goebbelsa v jeseni 2009 začala objavovať tajomný svet japonského nástroja koto. Koto je v krajine svojho pôvodu považované za symbol šťastného manželstva, pretože podľa tradície žena hrou na tento nástroj trávi každú voľnú chvíľu bez manžela.

Rudolf, Robert (1963) – slovenský skladateľ a experimentálny umelec. Študoval kompozíciu na bratislavskom Konzervatóriu (Juraj Pospíšil) a neskôr na VŠMU (Ivan Hrušovský), absolvoval študijné pobyty na École Normale de Musique de Paris (Yoshihisa Taira). Krátkodobo pôsobil ako pedagóg hudobnej teórie na Konzervatóriu v Bratislave i ako dramaturg SOČR v Bratislave, no čoskoro sa začal intenzívne venovať elektroakustickej hudbe. Zúčastnil sa viacerých kurzov elektroakustickej a počítačovej hudby a ďalej sa v tejto oblasti vzdelával na Conservatoire National de Région de Boulogne-Billancourt (kompozícia – Michel Zbar) a na Université Paris VIII (Horacio Vaggione). Jeho záujem o vizuálne umenie ho v 80. rokoch priviedol k spolupráci na multimediálnych projektoch s maliarmi, sochármi či dizajnérm. Od roku 2000 pôsobí v Radio France a tiež ako pedagóg hudobnej teórie a analýzy na konzervatóriu v Noisy-le-Sec.

Sato, Reona (1980) – japonská baletná umelkyňa. Balet študovala pod vedením Shizuka Sodu, v štúdiu pokračovala na Vaganovovej baletnej akadémii v Petrohrade pod vedením Mariny Vasilievovej, Iriny Sitnikovovej a Natalie Dudinskej. Od roku 2004 je členkou a od roku 2010 sólistkou Baletu SND. Stvárnila mnohé titulné a sólové postavy klasického a neoklasického repertoáru: *Labutie jazero* (Pas de trois), *Bajadéra* (Pas de trois), *Korzár* (Odaliska), *Spiaca krásavica* (Briliant, Sólo víla), *Sen noci Svätéhojánskej* (Kvet hrášku), *Ivan Hrozný* (Starická), *Serenáda* (Ruské dievča) a *Štyri ročné obdobia* (Jar – sólo dáma). Z moderného repertoáru sa predstavila v choreografiách Mária Radačovského (*Everest, 68, Warhol, Zmena*), Lukáša Timuláka (*Real Time*), Jiřího Kyliána (*Un ballo, Šesť tancov*), Paula Lightfoota (*Susto*), Jána Ševčíka (*Povolať!*), Igora Holováča (*Anjeli nad mestom*) a Yaroslava Ivanenka (*Narodeniny*). Získala ocenenia na medzinárodných baletných súťažiach v Japonsku, Bulharsku a Rakúsku.

Sinfonietta Bratislava – slovenský komorný orchester. Členmi zoskupenia sú poprední mladí slovenskí a českí koncertní umelci, absolventi umeleckých vysokých škôl na Slovensku i v zahraničí (Brno, Praha, Viedeň, Graz, Paríž, a i.). V súčasnej dobe sú členovia orchestra vyhľadávanými hráčmi v rôznych komorných zoskupeniach. Sinfonietta Bratislava účinkuje v klasickom komornom obsadení 10–12 hráčov pod vedením huslistu Pavla Bogacza ml. Podľa požiadaviek interpretovaných skladieb orchester vystupuje obohatený aj o sekciu dychových, prípadne bicích nástrojov. Napriek zatiaľ pomerne krátkemu pôsobeniu na umeleckej scéne (od roku 2008) sa orchestru darí pravidelne vystupovať v rôznych slovenských mestách. Orchester spolupracoval aj s významnými umelcami, akými sú napríklad Dalibor Karvay, Milan Paľa, Dennette Derbisova McDermott, Douglas Bakenhus, s opernými sólistami Adrianou Kučerovou, Andreou Vizvári a mnohými ďalšími. Pavel Bogacz ml. ako umelecký vedúci zaraďuje do programov koncertov najmä dramaturgicky zaujímavé diela, vďaka čomu si orchester získava množ-

stvo stálych poslucháčov a priaznivcov. Vyznačuje sa farebným, dynamickým predvedením skladieb a vysokou zanietenosťou pri interpretácii hudobných diel.

Slovenský filharmonický zbor – Patrí medzi prominentných reprezentantov slovenského profesionálneho zborového umenia. Do hudobného diania vstúpil v roku 1946 a prvé roky ho viedol jeho iniciátor a zakladateľ dirigent Ladislav Slovák. V súčasnosti plní funkciu zbormajstra Jozef Chabroň. Za polstoročie intenzívnej umeleckej aktivity SFZ vyrástol na teleso mimoriadnych kvalít a dnes sa radí k najlepším európskym ansámbľom svojho druhu. Okrem pravidelnej činnosti na domácej pôde zbor každoročne absolvuje množstvo zahraničných zájazdov. SFZ spolupracoval s prestížnymi zahraničnými orchestrami ako napr. Berlínski a Viedenski filharmonici, Viedenski symfonici, Izraelská filharmónia, Orchestre de Paris. Jeho bohatá diskografia obsahuje nahrávky pre slovenské i zahraničné televízne a rozhlasové stanice, ako aj pre renomované nahrávacie spoločnosti, z ktorých možno spomenúť Opus, Supraphon, Deutsche Grammophon, Hungaroton, Sony, Marco Polo, Naxos, Nuova Era, Decca a mnoho ďalších. V koncertnej sezóne 2014/2015 opäťovne spolupracoval s Viedenskou štátnou operou v produkciách Tannhäusera R. Wagnera a Chovančiny M. P. Musorgského, ako aj s Festivalom Richarda Wagnera vo Welse. Vystúpil tiež na Veľkonočnom festivale duchovnej hudby v Brne s Filharmóniou Brno v dielach F. Poulenca a A. Pärta pod taktovkou Wouteru Padberga. Koncom sezóny sa SFZ predstavil na domácich hudobných festivaloch v Košiciach, Piešťanoch a Nitre.

Solamente naturali – slovenský súbor starej hudby. Vznikol v roku 1995 ako flexibilná kombinácia umelcov, ktorí sa chceli venovať interpretácii hudby 17. a 18. storočia. Zakladateľom a umeleckým vedúcim je huslista Miloš Valent. Členovia súboru majú úroveň sólových hráčov. Špecifickosť súboru vyplýva z ojedinelého prístupu k interpretácii hudby 17. a 18. storočia, pričom zásadné je používanie dobových nástrojov a hľadanie inšpirácie

v historických dokumentoch. Repertoár súboru je široký a ponúka aj neznáme, ojedinelé diela slovenskej proveniencie. Dôležitou súčasťou činnosti Solamente naturali je spolupráca s poprednými zahraničnými umelcami, akými sú Andrew Parrott, Stephen Stubbs, Marek Štryncl, Otto Kargl, Jana Semerádová či Phoebe Carrai, a zbormi Capella Nova Graz, Collegium Marianum. Súbor vystúpil na domácich a zahraničných prestížnych festivaloch (Bostonský festival starej hudby, Händlove slávnosti v Göttingene, Vantaan Barokki Helsinki, Larvik Barokk v Nórsku, Baroque Arts Festival v Sofii). Interpretáciu súboru možno počuť aj na 18 CD realizovaných pre spoločnosti ECM, Brilliant Classics, Pavian Records, Palazzetto Bru Zane. V roku 2012 obnovil súbor cyklus koncertov BACH – Kantáty so Solamente naturali v Malom a Veľkom evanjelickom kostole v Bratislave, ako aj cyklus Musica poetica da camera v SNG.

Šicko, Ján (1977) – grafický dizajnér. Venuje sa tvorbe a výskumu vo sfére vizuálnej komunikácie a nových médií. Okrem práce v oblasti grafického dizajnu a nových médií vedie na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave MediaLab* – laboratórium zamerané na skúmanie hraničných polôh grafického dizajnu. Jeho tvorba zahŕňa animáciu, VJing, mapping, interaktívne inštalácie i počítačové hry. V roku 2009 založil DevKid Studio. Najnovší projekt, post-digitálny hudobný nástroj *Jamky*, používa riečne kamene na vytváranie zvukových kompozícií. Šickova tvorba je rôznorodá, presahuje hranice žánrov, techník či technológií. Spolupracoval so Slovenskou národnou galériou, Slovenským národným múzeom, Slovenským centrom dizajnu, Slovenským národným divadlom, Hudobným centrom, Slovenským rozhlasom, Divadelným ústavom, SĽUK-om, Nadáciou Pontis, Festivalom Konvergencie, Neulogy, Pixelfederation a ďalšími. Za svoje práce získal množstvo ocenení.

Šušková, Eva (1979) – slovenská sopranistka. Štúdium spevu absolvovala na Cirkevnom konzervatóriu a na VŠMU v Bratislave

(Viktória Stracenská), kde absolvovala aj doktorandské štúdium (Peter Mikuláš). Paralelne s pedagogickými (pedagóg na Katedre hudobnej výchovy na PdF UK) a organizačnými aktivitami (cyklus *(Ne)známa hudba* združenia Albrechtina, *VOICEsion* a detský projekt *Človekofón*) sa profiluje ako výrazná osobnosť komorného a koncertného umeleckého života, nevynímajúc rôznorodé formy hudobného divadla. V slovenských operných domoch a na zahraničných scénach stvárnila niekoľko významných postáv ako Tatiana, Desdemona, Rusalka, Suzel, či Fiordiligi. Scénicky tiež naštudovala Schönbergovu monodrámu *Pierrot Lunaire*. Na konte má i uvedenie a nahrávku Hummelovej opery *Mathilde de Guise*, ale aj kreáciu premiér šiestich pôvodných slovenských opier (Beneš, Kubička, Solovic). Orientuje sa v širokom repertoári, pričom odborná kritika najviac vyzdvihuje jej interpretačný vklad v dielach klasikov 20. storočia. Vďaka úzkej spolupráci s viacerými skladateľmi sa stala vyhľadávanou interpretkou nových diel. Ako sólistka sa predstavila na mnohých významných európskych festivaloch (Gaida, Lost & Found, Pražské premiéry, BHS, Melos Étos, Zémplení fesztivál, Neuen Musik in Bamberg, Konvergenzie, Dni starej hudby, a i.), kde spolupracovala s orchestrami a súbormi Prague Modern, Quasars Ensemble, Solamente naturali, Slovenská filharmónia, Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, Slovenský komorný orchester a ďalšími. Nahrávala pre Brilliant Classics, Phaedra, Dynamic, Slovenský rozhlas, Hudobný fond a Diskant. V roku 2013 získala Cenu Nadácie Tatra banky za umenie v kategórii Mladý tvorca. V aktuálnom roku jej v Hudobnom fonde vyšlo CD s názvom *secret VOICE* s dielami súčasných slovenských skladateľov zamerané najmä na prácu s hlasom v nevšedných polohách.

Takeshi McGregor, Mark – kanadský flautista. Štúdium absolvoval na The University of British Columbia, Conservatoire de Musique v Montreale a The University of Sydney, zúčastnil sa tiež na Stockhausen Courses vo Kürtene (Nemecko). Medzi jeho učiteľov patrili Sonja Boon, Denis Bluteau, Camille Churchfield, Margaret Crawford, Wilbert Hazelzet a i. Účinkoval na festiva-

loch v Severnej Amerike, Európe i Austrálii. V súčasnosti je prvým flautistom Avent Ensemble vo Victorii a tvorí duo s klaviristom Rachelom Kiyom Iwaasaom. McGregor premiérovo uviedol množstvo skladieb kanadských i svetových autorov, napríklad dielo *Ypsilon* od Karlheinz Stockhausena zaznelo v Severnej Amerike prvýkrát práve v jeho podaní. V roku 2007 získal od Canada Council of Arts grant na špecializovaný mesačný kurz s renomovaným flautistom Pierreom Yvesom Artaudom v Paríži. V súčasnosti pôsobí na Vancouver Academy of Music a VSO School of Music. Jeho prvé sólové CD *Different Stones: Canadian Music for Multiple Flutes* vyšlo v roku 2009 a druhé s názvom *Sins & Fantasies* v roku 2013.

Thiollet, Cédric – francúzsky divadelný herec a hudobný producent. Ako herec spolupracoval v divadle La Comédie Française v Shakespearovej hre Kupec benátsky. Participoval tiež na mnohých pouličných predstaveniach a hudobných produkciách, ako napríklad Stravinského Príbeh vojaka so Zsoltom Nagyom a Lionelom Bringuierom. Ako producent zorganizoval množstvo koncertov v západnej Európe a v Číne. Ich repertoár obsahoval diela klasickej i jazzovej hudby a tiež Qun Jun, 700-ročnú tradičnú čínsku operu. Thiollet sa dlhodobo zameriava aj na divadelnú improvizáciu. Absolvoval aj dvojročné štúdium inštrumentálneho divadla na Parížskom konzervatóriu u Frédérica Stochla. Thiollet sa v súčasnosti zameriava na produkciu CD klasickej hudby pre flautu a klavír (Raquela Magalhaes a Sanja Bizjak), ktoré je venované európskym skladateľom 20. storočia.

Ensemble TIMF – juhokórejský komorný súbor. Bol založený v roku 2001 so snahou prezentovať ideu festivalu Tongyeong International Music Festival a podporiť tak súčasnú kórejskú hudbu. Umeleckým vedúcim súboru je Choe Uzong. Vystúpil na prestížnych medzinárodných festivaloch: Letné kurzy v Darmstadte, Varšavská jeseň, ARCO Arts Fair v Madride, Aspekte Salzburg, Klarafestival v Belgicku, St. Gellert Festival

v Maďarsku a i. Jeho repertoár siaha od klasickej po súčasnú hudbu, no nachádzajú sa v ňom aj skladby z oblasti filmovej hudby a operné diela. Ensemble TIMF spolupracoval s mnohými významnými skladateľmi ako Steve Reich, Heiner Goebbels či Unsuk Chin a pravidelne uvádza i kompozície súčasných kórejských skladateľov.

Valent, Miloš (1960) – slovenský huslista. Je absolventom Konzervatória v Žiline, kde študoval hru na husliach u Bohumila Urbana. V štúdiu pokračoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave v triede Bohdana Warchala. Záujem o starú hudbu spôsobil, že jeho prvým pôsobiskom sa stal súbor Musica aeterna. Svoje vedomosti si rozširoval aj pôsobením v zahraničných súboroch starej hudby. Od roku 1993 pravidelne spolupracuje so súborom Tragicomedia a od roku 1997 je koncertným majstrom orchestra Teatro Lírico. Účinkoval v rôznych zahraničných zoskupeniach, pôsobil ako koncertný majster v brémskom ansámblí Fiori Musicali, spoluúčinkoval v londýnskom Tiramì Su, De Nederlandse Bachvereniging Utrecht, Musicalische Compagny Berlin, v pražských súboroch Musica Florea či Ritorenello. Pedagogicky pôsobil na Musikhögskolan v Malmö, Conservatoire de Musique v Ženeve, Hochschule für Kunst v Brémach a na Týnskej škole v Prahe. V roku 1995 založil vlastný komorný súbor Somalente naturalì, v ktorom dodnes pôsobí ako umelecký vedúci.

Veselý, Ondrej (1989) – slovenský gitarista, skladateľ a aranžér. Vzdelanie získal pod vedením Martina Krajča, Jozefa Zsapku, Petra Remeníka, Adama Marca a Lukáša Borzíka. V akademickom roku 2012/2013 študoval na prestížnom Conservatorium Maastricht (Holandsko) pod vedením Carla Marchioneho. V hudobnom prejave sa vyznačuje dôrazom na prirodzenú muzikalitu vychádzajúcu z pochopenia špecifického naturelu a rétoriky hudobného textu interpretovaných skladieb. Jeho interpretačné zameranie je priamo spojené so slovenskou hudobnou kultúrou a jej skladateľskými osobnosťami akými sú Jozef Kolkovič, Iris

Szeghy, Marián Budoš, Viera Janárčeková, Vítázoslav Kubička, Peter Machajdík, Július Fajak a i., s ktorými aj osobne spolupracuje na rôznych projektoch. Jeho interpretačná aktivita vyústila i do priamej spolupráce so skladateľmi z Belgicka, Talianska, Brazílie, Švédska, USA a Austrálie, z ktorých mnohí mu dedikovali svoje diela. Dlhodobu taktiež spolupracuje s brazílsko-americkou skladateľkou Clarice Assad.

Vocale ensemble SoLa – slovenské vokálne zoskupenie.

Vzniklo ako teleso flexibilného obsadenia okolo sopranistky Hildy Gulyásovej. Pozostáva z mladých talentovaných sólistov, schopných spievať zborové aj sólové party v duchu interpretačnej praxe 18. storočia. Vocale ensemble SoLa pravidelne účinkuje v cykle BACH – Kantáty so Solamente naturali, i pri uvádzaní iných vokálno-inštrumentálnych diel.

Vrábel, Peter (1969) – slovenský dirigent. Žije a pracuje v Prahe. Svoju koncertnú kariéru začal pomerne skoro, už ako študent pražskej Akadémie múzických umení spolupracoval s radom komorných a symfonických orchestrov a s Kühnovým detským zborom. V roku 1995 založil Orchester Berg a vytvoril koncepciu hudobného smerovania tohto telesa – jeho nápady a podnety k zaujímavým projektom sú pre orchester stálym a neoceniteľným prínosom. Je neúnavným propagátorom novej hudby, aktívne spolupracuje so súčasnou českou skladateľskou špičkou a prostredníctvom najrôznejších projektov vytvára inšpiratívny tvorivý priestor pre vynikajúcich umelcov mladej generácie. Má veľmi široký umelecký záber a koncerty dopĺňa i hudbou starších období; zaoberá sa i dobovou interpretáciou. Vytvoril veľké množstvo nahrávok pre Český rozhlas, svoje všestranné schopnosti využil tiež pri nahrávaní albumu jazzového klaviristu Franka Mantootha či filmovej hudby. Je tiež hosťujúcim dirigentom v Národnom divadle v Prahe. Je držiteľom Ceny Gideona Kleina a v roku 2010 získal od Českej hudobnej rady (sekcia Medzinárodnej hudobnej rady pri UNESCO) ocenenie za podporu kvality a šírenia českej hudby.

**DOKUMENTÁCIA 1991 / 1993 / 1995 / 1997 / 1999 / 2001 /
2003 / 2005 / 2007 / 2009 / 2011 / 2013**
(skladatelia – diela – interpreti)

Acezantez: *Ružacvijet* (97, Acezantez)

Acher, Ivan: *Typornamento* (13, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

Adamík, Josef: *Tance labilní a nepravděpodobné* (91, Agon Orchestra)

Adams, John: *Koncert pre husle a orchester* (95, SF/P. Keuschnig, dir/K. Nikkanen, vn), *Shaker Loops* (99, ŠKO Žilina/J. Powolny, dir), *Harmonielehre* (11, SF/L. Botstein, dir),

Adès, Thomas: *Tance z opery „Powder Her Face“* (11, SOSR/A. Tali, dir), *Living Toys* (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir)

Ager, Klaus: *An die Stille* (93, I. Fábera, ob/Trávníčkovovo kvarteto), *Blätter* (03, M. Bajuszová, pf)

Aiblinger, Peter: *Verkündigung** (97, Ensemble Wien 2001)

Andriessen, Louis: *Ouverture pour Orphée* (93, E. Chojnacka, cmb), *La Voce* (95, F.-M. Uitti, vc), *Registers* (97, Z. Krauze, pf), *On Jimmy Yancey* (03, Orkest de Volharding), *Mausoleum* (09, VENI ensemble/M. Lejava, dir), *De Staat* (09, VENI ensemble/M. Lejava, dir)

Aperghis, Georges: *Les 7 crimes de l'amour* (05, Aleph Ensemble)

Arizaga, Rodolfo: *Diferencias del tercer tiempo* (01, H. Sparnaay, bcl)

Avni, Tzvi: *Mizmorei Tehilim* (91, Slovenskí madrigalisti/L. Holásek, zbm)

Baán, Jozef: *Mirrors* (01, Arte Quartett)

Baciewicz, Grażyna: *Koncert pre violončelo a orchester č. 1* (09, SOSR/Ł. Borowicz, dir/M. Zdunik, vc), *Koncert pre husle a orchester č. 3* (09, SOSR/Ł. Borowicz, dir/M. Paľa, vn)

Bæk, Kári: *Askur & Embla* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)

Bagin, Pavol: *Pastorále* (93, M. Jurkovič, fl), *Poetické nálady** (95, Slovenské filharmonické trio)

Balakauskas, Osvaldas: *Arkada* (05, Gaida Ensemble)

Barber, Samuel: *Andromache's Farewell* (07, C. Farley, s/SOSR/J. Serebrier, dir)

Barrett, Richard: *Ne songe plus à fuir* (95, F.-M. Uitti, vc)

Bartoň, Hanuš: *Míjení času* (01, Mondschein Ensemble)

Bartulis, Vidmantas: *De profundis* (03, Opera Aperta)

Batterham, Andrew: *Out There* (13, M. Štrbák, org)

Bázlik, Miro: *Ária* (91, EA), *Koncertantná hudba* (91, SF/W. Michniewski, dir), *Piesne na čínsku poéziu* (91, M. Beňačková, a/kom. súbor), *Dychové kvinteto* (95, Nové slovenské dychové kvinteto), *Apparition d'après Stéphane Mallarmé** (97, Melos Ensemble/A. Popovič, dir/H. Lednárová, s), *Introitus** (99, SOSR/R. Stankovský, dir/A. Kohútková, s), *Septetto resonancen on B-A-C-H + poesie J. E. Vincze** (01, Ensemble SurPlus), *Prelúdiá pre klavír** (07, D. Buranovský, pf), *Kánonické variácie na jeden chorál** (11, S. Kopčák, b/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir)

Beneš, Juraj: *Intermezzo pre 6 fláut* (91, Flauti di Bratislava), *O virtù mia* (91, S. Kopčák, b/J. V. Michalko, org), *Il sogno di Poppea* (91, A. Csengery, s/M. Kurtág, pf), *Waltz for Colonel Brumble* (93, Bratislavské komorné združenie/D. Gazon, dir), *Requiem** (95, Státní filharmonie Brno/Brněnský filharmonický sbor/R. Bernas, dir/I. Matyášová, s/M. Beňačková, ms/I. Pasek, t/F. Ďuriač, b), *Intermezzo 3* (97, M. Skuta, pf/N. Skuta, pf), *Chanson triste** (97, Opera Aperta), *Lunovis** (97, Detský a mládežnícky zbor SRO), *Cantata No. 2 (déjeuner)* (97, Ensemble 2e2m), *Haiku** (99, N. Higano, s/E. Ginžery, zmb), *Hudba pre J. S.* (99, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir), *Going To** (01, Violončelové sexteto), *Koncert pre klavír a orchester** (01, SOSR/R. Rewakowicz, dir/N. Skuta, pf), *Koncert pre klavír a orchester č. 3** (05, SF/J. Valčuha, dir/V. Lacková, pf), *2. sláčikové kvarteto* (07, Moyzesovo kvarteto), *Nocturná* (07, V. Lacková, pf), *Quartetto d'archi No. 3* (09, Moyzesovo kvarteto), *Préférence per 9 strumenti* (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)

Benjamin, George: *At First Light* (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir)

Berger, Roman: *Exodus IV* (91, J. V. Michalko, org), *Adagio pre Jana Branného* (91, M. Jokašovic, vn/N. Popovic, pf), *Epitaf pre Mikuláša Koperníka* (91, EA), *De profundis* (91, S. Kopčák, b/J. Salay, pf/E. Prochác, vc/mg. pás), *Memento po smrti Mira Filipa* (93, Státní filharmonie Brno/A. Tamayo, dir), *November Music* (95,

D. Buranovský, pf; 07, I. Buffa, pf), *Korczak in memoriam* (01, Moyzesovo kvarteto/Voci Festose), *Päť štúdií* (07, I. Buffa, pf), *Sonáta 1960* (07, I. Buffa, pf; 09, D. Varínska, pf), 3. *sonáta "da camera"* in *memoriam Frico Kafenda* (07, I. Buffa, pf), *Semplice* (07, I. Buffa, pf), *Musica pro defunctis* (07, SF/Zs. Nagy, dir), *Tenebrae** (11, S. Kopčák, b/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *Transformácie* (13, SF/Zs. Nagy, dir), *Exodus I – Musica profana, Dies irae* (13, J. V. Michalko, org)

Berio, Luciano: *Folk Songs* (91, S. v. Osten, s/Agon Orchestra/ Musica viva Pragensis/B. Kulínský, dir), *Sequenza VIII* (93, T. Grindenko, vn), *Sinfonia* (03, SF/Zs. Nagy, dir/Synergy Vocals), *O King* (07, Melos Ethos Ensemble/E. Šušková, s/D. Gazon, dir), *Quartetto* (13, Stadler Quartet), *Glosse* (13, Stadler Quartet)

Betko, Miloš: *Office on the Road** (97, Ensemble Wien 2001), *Pohyb podľa Dionýza D.** (99, SOSR/R. Stankovský, dir), *Vektor (Vektorové mizanscény)* (07), *Sem-A-Tam (Vektorové mizanscény)* (07), *Zladená Lady* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Bicât, Nick: *Libera me, Domine z Requiem – Songs in Memory* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott, dir)

Birtwistle, Harrison: *Silbury Air* (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir)

Bokes, Vladimír: *Línie pre 12 spevákov* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, zbm), 3. *dychové kvinteto* (93, Bratislavské dychové kvinteto), *Prelúdiá a fúgy pre klavír* (95, S. Zamborský, pf), *Variácie na tému Jána Egryho** (95, Bratislavské dychové okteto/A. Popovič, dir), *Inquieto* (97, Ensemble 2e2m), *Musica stricta** (99, Concorde), *Capriccio pre flautu a klavír* (99, M. Štreitová, fl/N. Skuta, pf), *Prelúdiá a fúgy* (99, N. Skuta, pf), *Ária Margaréty** (01, G. Jašková, cl/H. Sparnaay, bcl), *Symfónia č. 6** (03, SF/Zs. Nagy, dir), „...nur eine weile...” (05, Trio Dounia), *Csárdás Enikőnek* (05, E. Ginzery, zmb), *Sekvencia** (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Sonáta pre klavír č. 4* (09, D. Varínska, pf), *Postlúdium k storočníci Eugena Suchoňa* (11, Quasars Ensemble/I. Buffa, dir)

Bolcsó, Bálint: *Ária* (11, VENI ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir)

Borden, David: *The Continuing Story of Counterpoint – Part 2* (93, Double Edge)

Boroš, Tomáš: *Pantomíma zvuku* (97, študenti VŠMU), *Resumé** (09, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir), *Bausteine – Skladačky* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Boržík, Lukáš: *Vergangene Zeiten** (07), *nie si a si** (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)

Bosseur, Jean-Yves: *Création En Quete de Tango* (99, Intervalles)

Boucouchliiev, André: *Tombeau* (97, Collegium for Contemporary Music)

Boulez, Pierre: *Don* (93, Státní filharmonie Brno/A. Tamayo, dir/J. Mende, s), *Dérive* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir; 05, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir), *Domaines* (05, Aleph Ensemble)

Bowles, Paul: *Night Waltz* (93, Double Edge)

Bräm, Thüring: *Einhorn* (05, Amaltea)

Brandmüller, Theo: *Bilder der Nacht* (05, E. Ginzery, zmb), *Bilder der Nacht „Lass den Balkon geöffnet“* (13, E. Ginzery, zmb)

Brough, Harvey: *Vespers z Valet in Pace* (07, M. Klátik, t/S. Urdová, org/Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott)

Bruynèl, Ton: *Dust* (01, S. Sparnaay, org/mg. pás)

Bryars, Gavin: *Glorious Hill* (95, Hilliard Ensemble)

Buck, Ole: *Fiori di Ghiaccio* (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir)

Buffa, Ivan: *Sláčikové kvarteto* (07, Zwiebelovo kvarteto), *Labyrinth* (11, VENI ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir)

Burgr, Ľubomír: *Bože, Bože, prečo si mi odpustil?** (97, študenti VŠMU), *Mimo obrazu** (03, Opera Aperta)

Burlas, Ivan: *Jarná pieseň* (93, K. Roško, tr/M. Skuta, pf/Reiterovo kvarteto/M. Vach, dir)

Burlas, Martin: *Súmrak bohov* (93, M. Burlas, klávesy/D. Baláž, gramof., meotar/V. Sláma, bicykel), *Krásna udalosť** (95, EA), *Záznam siedmeho dňa* (95, VENI ensemble; 05, Gaida Ensemble), *Zbytočný záchvev** (99, Opera Aperta/V. Zboroň, spk), *Die unendliche Melodie** (01, Mondschein Ensemble), *Rupturológia* (07, Jozef Lupták, vc), *Lament* (09, Moyzesovo kvarteto), *Pocit istoty a polčas rozpadu** (11, Bratislavské gitarové kvarteto), *Amnesia* (13, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

- Burt, Francis:** 2. sláčikové kvarteto (95, Arditti String Quartet)
- Bussotti, Sylvano:** 5 skladieb pre D. Tudora – 1 skladba (97, Z. Krauze, pf)
- Cage, John:** *Aria* (91, S. v. Osten, s/Agon Orchestra/Musica viva Pragensis/B. Kulínský, dir), 5 *Melodies* (93, A. Malkus, pf), *The Composed Improvisation* (93, W. Konink, tamb.pic), *Two2* (93, Double Edge), *Etudes Boreales I & II* (95, F.-M. Uitti, vc), *She is Asleep* (99, B. Griffith, v/N. Skuta, ppf), *Six Melodies* (05, Trio Dounia), *First Construction (in Metal)* (07, Les Percussions de Strasbourg), *Sonáty a interlúdiá pre preparovaný klavír* (09, N. Skuta, pf), *Variations III* (09, The Bad Boys Collective), *Etudes Boreales* (09, The Bad Boys Collective), *Child of Tree* (09, The Bad Boys Collective), *Music of Changes Book 1* (09, The Bad Boys Collective), *Ryoanji* (09, The Bad Boys Collective), *Four6* (09, The Bad Boys Collective)
- Calleja, Jorge:** *Tierra de Pantanos* (13, M. Štreitová, fl)
- Cameron, Allison:** *The Chamber of Statues* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *Rainsnout* (95, VENI ensemble/A. Popovič, dir)
- Campana, José Luis:** *Création pour quatuor* (99, Intervalles)
- Caprioli, Alberto:** *À quinze ans* (91)
- Cardew, Cornelius:** *Material* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
- Casken, John:** *Sharp Thorne* (95, Hilliard Ensemble)
- Cenova, Julia:** *Das Wasser schläfert mich ein* (97, Collegium for Contemporary Music)
- Cifariello Ciardi, Fabio:** *Finzione* (93, A. Jablokov, vn/X. Chabot, réžia, IRCAM)
- Clément, Dominique:** *Dépeches III* (05, Aleph Ensemble)
- Corbett, Sidney:** *Supplications of Yasha the Penitent* (11, P. Katina, ac),
- Corrette, Michel:** *Combat Naval* (03, J. Tiensuu, cmb)
- Cowell, Henry:** *The Aeolian Harp* (99, Z. Krauze, pf)
- Crumb, George:** *Vox Balaenae* (93, Trio Salomé; 05, Amaltea), *Black Angels* (07, Zwiebelovo kvarteto)
- Čekovská, Ľubica:** *Brownov Pohyb** (97, študenti VŠMU), *Fractal* (01, D. Buranovský, pf/ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir), *Two Portraits** (03, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir/M. Skuta, pf),

Adorations (09, SOSR/Ľ. Borowicz, dir), *Fragment a elégia* (09, E. Pavláková, ac), *Dorian Gray** (13, Opera SND/Ch. Ward, dir)

Dalbavie, Marc-André: *Chant, récitation, danse* (07, Les Percussions de Strasbourg)

Davies, Tansy: *neon* (09, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir)

Dediu, Dan: *Latebrae* (03, I. Pristašová, vn/P. Šesták, vl/M. Skuta, pf)

Deleuze, Jean-Pierre: *...et les sonances montent du temple qui fût* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)

Demierre, Jacques: *Bleu* (95, L'art pour l'art/B. Griffith, s)

Denisov, Edison: *2. komorná symfónia* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)

Detoni, Dubravko: *Assonance* (97, J. Lupták, vc/N. Skuta, pf), *Phonomorphia II* (97, F. Došek, pf/D. Detoni, pf), *Vergessene Musiken* (97, Moyzesovo kvarteto), *Fairy Tale* (97, Acezantez), *Walzer* (97, Acezantez)

Dimitrova, Tzveta: *Diptychon* (03, M. Kozub, cl/T. Dimitrova, pf)

Dinescu, Violeta: *Scherzo da fantasia III* (97, I. Pristašová, vn/J. Lupták, vc)

Dlouhý, Dan: *Nejistoty* (95, DAMA DAMA)

Domanský, Hanuš: *Ad libitum* (93, Duo clarinettina/F. Rek, bat/T. Gaál, pf), *Sonáta-fantázia pre klavír* (99, J. Palovičová, pf)

Dorochoy, Georgij: *Deconstruction* (13, SOSR/Ch. Min, dir)

Duchnowski, Cezary: „I“ (13, Orkiestra Muzyki Nowej/Sz. Bywalec, dir)

Durieux, Frédéric: *Devenir* (93, R. Šebesta, cl/X. Chabot, réžia/ IRCAM)

Đuriš, Juraj: *Portrét* (95, EA)

Eben, Petr: *Nedělní hudba* (91, J. V. Michalko, org), *Festive Voluntary* (97, J. Kalfus), *Jób* (99, J. V. Michalko, org/L. Chudík, spk), *Krajiny patmoské* (99, J. V. Michalko, org/L. Cabejšek, bat)

Eckert, Gerald: *Gefaltetes Moment* (01, Ensemble SurPlus)

Eötvös, Peter: *zeroPoints* (07, SF/Zs. Nagy, dir)

Evans, Tecwyn: *Dedica* (13, M. Štrbák, org)

Falik, Jurij: *Kompozícia* (07, J. Lupták, vc)

Faltus, Leoš: *Jméno růže* (91, DAMA DAMA)

Fedele, Ivan: *Donax* (95, X. Chabot, fl/EA)

Feldman, Morton: *Last Pieces* (93, M. Schroeder, pf), *Piano* (93, M. Schroeder, pf), *Only* (95, Hilliard Ensemble), *King of Denmark* (97, Collegium pre súčasnú hudbu), *The Viola in my Life* 1 (01, Ensemble SurPlus)

Ferneyhough, Brian: *Bone Alphabet* (93, W. Konink, bat)

Ferrari, Luc: *Programme commun* (93, E. Chojnacka, cmb)

Filas, Juraj: *Fresco* (13, M. Melcová, org)

Finnissy, Michael: *Stomp* (11, P. Katina, ac),

Firsova, Elena: *Koncert-elégia pre violončelo a orchester č. 4* (11, J. Bárta, vc/ŠKO Žilina/Sz. Bywalec, cond)

Flammer, Ernst Helmuth: *Etude 1 a Farbenmusik z cyklu Superverso per organo* (95, Ch. M. Moosmann, org)

Ford, Ronald: *High Rise* (01, A. Gabryš, cb)

Fox, Christopher: *Straight Lines in Broken Times* (99, Opera Aperta)

Francesconi, Luca: *Sláčikové kvarteto č. 1* (13, Stadler Quartet)

Freitag, Erik: *V hodine smrti Alfonsa Alfreda Schmidta*, scéna z opery *Da Capo al Capone* (01, Ensemble Wiener Collage)

Fribec, Krešimir: *Makedonia* (97, Acezantez)

Friedl, Reinhold: *Xenakis [a]live!* (09, zeitkratzer)

Frith, Fred: *Seven Circles* (97, D. Wandewalle, pf)

Fujikura, Dai: *Vanished Whisper** (01, H. Sparnaay, bcl / S. Sparnaay, org)

Fundal, Karsten: *The Wings of a Butterfly* (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir)

Furrer, Beat: *Presto* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)

Fürst, Paul Walter: *Tromboncussion* (99, Percussion Plus)

Gabryš, Ryszard: *An die Freude* (01, A. Gabryš, cb)

Gabunija, Nodar: *Elégia pre sláčikový orchester* (99, Ľvovskí virtuózi)

Gál, Bernhard – Bešlić-Gál, Belma: *Flut* (13, M. Štreitová, fl)

Gander, Bernhard: *schlechte charakterstücke* (13, Österreichisches Ensemble für Neue Musik)

Garcia, Pablo: *Piano T* (03, I. Buffa, pf)

Gardner, Stephen: *You Never Know What's Round the Corner* (99, Concorde)

Gašparík, Róbert: *Deep-Blue Rockturne** (97, študenti VŠMU), *The Strong Experience* (05, Albrechtovo kvarteto)

Georgescu, Corneliu Dan: *Sláčikové kvarteto č. 3* (99, Moyzesovo kvarteto)

Gerhardt, Frank: *Nachtwärts Musik* (91, B. Sitzius, pf)

Gilbert, Anthony: *Rose Luisante* (11, P. Katina, ac)

Gismonti, Egberto: *Cherubin* (99, Intervalles)

Glass, Philip: *Pád domu Usherovcov* (99, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir/P. Tyc, réžia)

Globokar, Vinko: *Échanges* (95, V. Globokar, tn), *Corporel* (95, V. Globokar, tn), *Cris des Alpes* (95, V. Globokar, alpský roh), *Kolo* (95, Coro Zerocento/K. Seidmann/V. Globokar, tn)

Godár, Vladimír: *Sonáta na pamäť Viktora Šklovského* (91, J. Slávik, vc/D. Varínska, pf), *Barkarola** (93, SKO/J. Čižmarovič, vn/B. Warchal, dir), *Meditácia pre sólové husle, sláčikový orchester a tympany** (95, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/J. Čižmarovič, vn), *Ricercar per quattro stromenti* (97, Opera Aperta), *Emmeleia** (99, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/I. Pristašová, vn), *Partita pre 54 sláčikových nástrojov, čembalo, tympany a trubicové zvony* (05, SF/J. Valčuha, dir)

Goebels, Heiner: *Samplersuite* zo „Surrogate Cities“ (11, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)

Gordon, Michael: *I buried Paul* (11, Österreichisches Ensemble für Neue Musik/T. Engel, dir)

Górecki, Henryk Mikołaj: *Już się zmierzcha*, sláč. kvarteto č. 1 (93, Sliezske kvarteto), *3. symfónia* (93, SF/A. Borejko, dir/E. Izykowska, s), *Hudbička IV. – Trombónový koncert* (95, A. Hrubovčák, tn/J. Luptáček ml., cl/J. Lupták, vc/V. Godár, pf), *2. sláčikové kvarteto – Quasi una fantasia* (95, Moyzesovo kvarteto), *Recitativy a arióza – Lerchenmusik* (95, J. Luptáček, cl/J. Lupták, vc/V. Godár, pf), *Amen* (95, Detský a mládežnícky zbor SRo/Echo), *Beatus vir* (95, SF/Technik/Tempus/A. Borejko, dir/P. Mikuláš, b), *Refrain* (97, SF/P. Keuschnig, dir), *Kleines Requiem für eine Polka* (03, Orkiestra Muzyki Nowej/Sz. Bywalec, dir/J. Maksymiuk, pf), *Amen pre zbor a cappella* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave / A. Parrott, dir)

Graham, Peter: *Get Out Of Whatever Cage You Are In* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir), *MOENS aneb Dvořákův problém* (01, Mondschein Ensemble)

Grisey, Gérard: *Tempus ex machina* (01, Krakowska grupa perkusyjna), *Tempus ex machina* (07, Les Percussions de Strasbourg), *Vortex Temporum* (09, Quasars Ensemble/I. Buffa, dir)

Groll, Peter: *Megane** (07, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir), *Fontana MIX* (11, VENI ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir)

Gruska, Jonáš: *Kolokoly** (13), *Odrazy* (13, J. Gruska/K. Zavoloka)

Grygar, Milan: *Lineární partitura* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

Gubajdulina, Sofia: *De profundis* (93, E. Moser, bajan), *Sedem slov* (93, Mladí bratislavskí sólisti/D. Gazon, dir/K. Georgian, vc/E. Moser, bajan), *In croce* (93, K. Georgian, vc/E. Moser, bajan), *Concordanza* (95, Moskovský sùbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir), *Introitus* (03, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/N. Skuta, pf), *Fata Morgana: Die tanzende Sonne* (03), *Quaternion* (03), *Am Rande des Abgrunds* (03, J. Podhoranský, vc/E. Prochác, vc/J. Slávik, vc/J. Lupták, vc/J. Alexander, vc/K. Kleinová, vc/K. Zajacová, vc/C. Rácz, vc), *Garten von Freunden und Traurigkeiten* (03, C. Šikula, fl/A. Antalová, ar/A. Lakatoš, vl), *Offertorium* (03, SOSR/P. Gribanov, dir), *Silenzio* (05, Trio Dounia)

Gubler, Rico: *Klarste Durchsicht* (01, Arte Quartett), *Loudspeakers* (01, Arte Quartett)

Guðmundsson, Hug: *Haf* (13, M. Štrbák, org)

Guillou, Jean: *Colloque č. 2* (01, J. Guillou, pf/Z. Ferjenčíková, org), *Colloque č. 5* (01, J. Guillou, pf/Z. Ferjenčíková, org), *HYPERION or the Rhetoric of the Fire* (01, J. Guillou, org), *Cantiliana* (01, M. Štreitová, fl/M. Farkaš, pf), *Sonáta I.* (01, M. Farkaš, pf), *Fête* (01, M. Paľa, vn/M. Kovařík, org), *Co-incidence* (01, M. Paľa, vn), *Alice au Pays de l'Orgue* (01, Z. Ferjenčíková, org/D. Jamrich, spk)

Guy, Barry: *Un coup de dés* (95, Hilliard Ensemble)

Haas, Georg Friedrich: *...kein Ort für Begegnung* (99, Percussion Plus)

Hajdu, Georg: *MindTrip Reloaded* (13, European Bridges Ensemble)

Hakim, Naji: *Rondo, Aria, Toccata* zo suity *Shasta* (03, J. Tiensuu, cmb)

Hamel, Peter Michael: *Kafka-Weiss-Dialoge* (91, M. Radič, vl/E. Prochác, vc)

Hamilton, Andrew: *Tree* (99, Concorde)

Harrison, Bryn: *Inner Voice* (11, P. Katina, ac)

Hartzell, Eugene: *Kto hovorí, že zločin sa nevypláca?* – scéna z opery *Da Capo al Capone* (01, Ensemble Wiener Collage)

Harvey, Jonathan: *Curve with Plateaux* (95, F.-M. Uitti, vc)

Haselböck, Lukas: *Dva kusy* (03, A. Gál, vc/I. Buffa, pf)

Hatrik, Juraj: *Canto responsoriale* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, dir/Slovenskí madrigalisti/L. Holásek, zbm), *Sonata-ciaccona* (91, B. Sitzius, pf; 09, D. Varínska, pf), *Ponorená hudba* (93, Mladí bratislavskí sólisti/F. Lynch, s/D. Gazon, dir), *Moment musical avec J. S. Bach* (95, A. Kohútková, s/V. Samec, fl/J. Budzák, cr/A. Jablokov, vn/R. Šašina, cb/M. Lapšanský, pf), *An die Musik* (97, P. Krajniak, vn/J. Lupták, vc/R. Šebesta, cl/N. Skuta, pf), *Stratené deti* (99, Moyzesovo kvarteto/G. Beláček, b), *Bolo raz jedno ticho* (99, Animae Trio), *Dievča a strom* (01, H. Varga Bach, s/K. Hlistová, vn/I. Sovová, vn/J. Hatrik, pf), *Due movimenti per tre** (03, Una anima), *Vízia (Vektorové mizanscény)* (07), *Klzsisko 1951 (Vektorové mizanscény)* (07), *Ikaros** (11, M. Zwiebel, vn/SOSR/A. Tali, dir),

Haubenstock-Ramati, Roman: *Les symphonies des timbres* (91, SOSR/M. Bamert, dir)

Heiniö, Mikko: *Tri fínske ľudové piesne* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir)

Hellstenius, Henrik: *Sokk* (99, G. Drausvoll/mg. pás)

Henze, Hans Werner: *El Rey de Harlem* (97, Ensemble Musica temporale/A. Mounk, dir/S. V. Osten, s)

Hespos, Hans Joachim: *Santur* (03, E. Ginzery, zmb), *Psallo Solo* (13, E. Ginzery, zmb)

Holliger, Heinz: *Päť skladieb pre organ a mg pás* (95, Ch. M. Moosmann, org)

Holt, Simon: *Lilith* (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir)

Horváth, Balázs: *Magnety I/c (Crux)* (11, VENI ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir),

Hosokawa, Toshio: *Slow Dance* (05, Melos Ethos

Ensemble/M. Lejava, dir)

Hölszky, Adriana: *Avance* (97, Ensemble Musica

temporale/A. Mounk, dir)

Hrušovský, Ivan: *Preludio, Continuum* z cyklu *Canti* (91, Slovenský

komorný zbor/P. Procházka, zbm), *Idée fixe* (91, M. Piaček, fl),

Combinationi sonore per 9 stromenti (93, Bratislavské komorné

združenie/D. Gazon, dir), *Tri etudy* (93, Finnish Radio Chamber

Choir/E.-O. Söderström, dir), *2. sonáta pre husle a klavír** (95,

Ensemble Wiener Collage), *Lamento* (97, P. Šaray, vn/M. Banda,

vl), *Sedem bagatel pre klavír* (S. Čápová-Vizváryová, pf), *Sláčikové*

kvarteto č. 3 (97, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto č. 3* (07,

Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto č. 1* (09, Moyzesovo

kvarteto)

Huber, Klaus: *Plainte – lieber spaltet mein Herz II* (95, L'art pour l'art)

Huber, Nicolaus Anton: *Ohne Hölderlin* (01, Ensemble SurPlus),

Herbstfestival (03, Schlagquartett Köln)

Hyde, Joseph: *Songlines* (03)

Chaloupka, František: *The Book of Sand* (11, VENI

ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir)

Chin, Unsuk: *snagS & Snarls* (13, V. Coladonato, s/SOSR/Ch. Min,

dir)

Chini, André: *Le chant des coquillages* (99, Kroumata Ensemble)

Chudovský, Daniel: *Idiosynkrázia I.* (13, laureáti Rajeckej

hudobnej jari 2013)

Chutková, Lucia: *Desertshore* (09, E. Pavláková, ac)

Ikeda, Ryoji: *datamatics [ver. 2.0]* (11, R. Ikeda),

Iršai, Jevgenij: *Gospodi vozvach* (95, Moyzesovo kvarteto), *Anagram*

na meno Ernst Bloch (99, Lvovskí virtuózi), *Nenávisť* (03, M. Paľa,

vn/J. Iršai, pf), *4.48 – Kyrie eleison** (05, Aleph Ensemble), *Caspase*

*Ten** (09, D. Varínska, pf), *Bahagobu** (11, P. Katina, ac)

Ištvan, Miloslav: *2. sláčikové kvarteto* (91)

Ives, Charles: *The Unanswered Question* (93, VENI

ensemble/T. Battista, dir), *2. symfónia* (95, Státní filharmonie

Brno/R. Bernas, dir), *Study 20 – Even Durations Unevenly Divided* (97,

D. Vandewalle, pf)

Janárčeková, Viera: *Aber alles war Musik* (91), *Sláčikové kvarteto č. 6* (03, Kvarteto Corona), *wabi – sabi* (05, Trio Dounia), *Noneto** (09, Quasars Ensemble/I. Buffa, dir)

Járdányi, Pál: *Lúbstné piesne* (91, A. Csengery, s)

Jarrell, Michael: *Conversions* (03, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir)

Jasiński, Marek: *Beatus vir* (97, Detský a mládežnícky zbor SR0/J. Rychlá, zbm)

Jekimovskij, Viktor: *Avicennovo zrkadlo* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)

Jeney, Zoltán: *Soliloquium No 1* (91, Z. Gyöngyösi, fl), *Self quotations* (95, Componensemble), *Miserere mei, Deus* (99), *Forgácsok* (03, E. Ginzer, zmb)

Jirucha, Jan: *Rondo – Kvarteto pre Ľudovíta Fullu* (Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

Kabeláč, Miloslav: *8 invencií* (91, Krakowska grupa perkusyjna)

Kadera, František: *Fantasia a fuga f mol* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Kagel, Mauricio: *Recitativarie* (95, L'art pour l'art/B. Griffith, s, cmb), *La Voce* (95, L'art pour l'art), *Serenáda* (95, L'art pour l'art), *Trio v troch častiach* (99, Animae Trio), *Phantasiestück* (01, Mondschein Ensemble), *Schattenklänge* (01, H. Sparnaay, bcl), *Unguis Incarnatus est* (05, Aleph Ensemble), *Fürst Igor, Strawinski* (09, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir/N. Isherwood, b), *In der Matratzengruft* (09, musik Fabrik/A. Tali, dir/M. Hill, t)

Kaipainen, Jouni: *Lacrimosa* (93, Finnish Radio Chamber Choir/ E.-O. Söderström, dir), *Andamento – Trio II* (99, Storstrøms Kammerensemble)

Kančeli, Gija: *Nočné modlitby z cyklu Život bez Vianoc* (95, Moyzesovo kvarteto), *Ranné modlitby, Denné modlitby, Večerné modlitby, Nočné modlitby z cyklu „Život bez Vianoc“* (07, Cappella Istropolitana/J. Čižmarovič), *Time... and again pre husle a klavír* (07, M. Bajuszová, pf/J. Čižmarovič, vn), *In L'istesso tempo pre klavírne kvarteto* (07, J. Čižmarovič, vn/J. Slávik, vc/M. Radič, vl/V. Godár, pf), *Oplakané vetrom* (07, M. Radič, vl/SOSR/J. Serebrier, dir), *Nach dem Weinen* (07, J. Lupták, vc)

Kapyrin, Dmitrij: *Pastorále* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)

Karajev, Faradž: *...a crumb of music for George Crumb* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)

Karkowski, Zbigniew: *White* (09, zeitkratzer)

Kasparov, Jurij: *Nad večným pokojom* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir/V. Popov, fg)

Kaufmann, Dieter: *Paganihilismo* (99, E. Denisova, vn, mg. pás; 01, Ensemble Wiener Collage), *Grand Jeu* (01, R. Jurčo, ac, mg. pás)

Kazandžiev, Vasil: *Epizódy* (97, Collegium pre súčasnú hudbu)

Kelemen, Mirko: *Tantana* (97, Acezantez)

Kezbere, Sabine: *Monologue* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)

Kinsella, John: *Symphony for Five* (99, Concorde)

Klusák, Jan: *Malá hlasová cvičení na texty F. Kafku* (91), *Přísluví pro hluboký hlas a dechové nástroje* (91), *Sonáta pro housle a dechové nástroje* (91)

Kmiťová, Jana: *Štyri miniatúry* (97, študenti VŠMU), *Sláčikové kvarteto č. 2** (03, Albrechtovo kvarteto), *Kamea* (05, Gaida Ensemble), *Rana* (05, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Metamerie** (09, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir/M. Paľko, fu), *Fragmenty I, II, III* (09, E. Pavláková, ac), *Sláčikové kvarteto č. 3 „Strmé mosty“* (13, Stadler Quartet), *Jesienky – výber* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013), *S veršíkom – výber* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Knajfel, Alexander: *Lamento* (07, Jozef Lupták, vc)

Knapik, Eugeniusz: *Sláčikové kvarteto* (93, Sliezske kvarteto)

Knittel, Krzysztof: *Nibiru* (97, ŠKO Žilina/J. Powolny, dir)

Kofroň, Petr: *Enhexe* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir), *Magor* (11, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir), *Transfigurace Manfréda pro dvě voči* (Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

Kollert, Jiří: *Domino* (95, DAMA DAMA)

Kolkovič, Jozef: *Elégia* (03, Orkiestra Muzyky Nowej/ Sz. Bywalec, dir), *Tiché slzy otcov* (05, R. Gašpar, cb/A. Jaro, cb/P. Jurčenko, cb/R. Sokol, cb/R. Vizváry, cb), *Smrť orchidey** (11, Österreichisches Ensemble für Neue Musik/T. Engel, dir),

Kolman, Peter: *E 15* (91, EA), *Monumento per 6 000 000* (91,

SF/W. Michniewski, dir), *Panegyrikos* (93, Bratislavské komorné združenie/D. Gazon, dir), *Koncert pre orchester** (95, SF/P. Keuschnig, dir), *Hudba pre 14 sláčikových nástrojov* (03, Komorní sólisti Bratislava/D. Gazon, dir), *Sláčikové kvarteto č. 2 „Refrén“* (09, Stadler Quartet), *Tri eseje pre orchester** (13, SF/Zs. Nagy, dir), *Molizácia* (13, E. Ginzery, zmb/M. Štreitová, fl)

Komorous, Rudolf: *Olympia* (91, Agon Orchestra), *Chanson* (91, Agon Orchestra), *Sweet Queen* (91, Agon Orchestra)

Koňakovská, Lucia: *Sólo pre violončelo* (07, K. Zajacová, vc)

Kopelent, Marek: *Hudba pro 5* (91, Agon Orchestra), *Chant du merle au détenu* (91, S. v. Osten, s/Agon Orchestra), *Zátiší* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir), *Sláčikové kvarteto č. 3* (03, Kvarteto Corona)

Košut, Michal: *Trio** (95, Sonata a tre), *Šaty pro Desdemonu* (95, N. Higano, s/P. Vrbínčík, vl), *Imprese* (01, N. Higano, s/E. Ginzery, zmb)

Kouneva, Penka: *Rága* (03, J. Tiensuu, cmb)

Kozarenko, Alexandr: *Sinfonia estravaganza* (99, Lvovskí virtuózi)

Krajčí, Mirko: *Laudate Dominum** (93, Mladí bratislavskí sólisti/D. Gazon, dir), *Proroctvá** (97, V. Račková, fl/J. Šimonovič, spk/Detský a mládežnícky spevácky zbor SRO/J. Rychlá, zbm), *Prelúdium, toccata a fúga** (99, Animae Trio)

Krák, Egon: *Panoptikum* (93, T. Gaál, pf), *Sonate en deux expressions caractéristiques françaises* (95, J. Slávik, vc/D. Varínska, pf; 97, Ensemble 2e2m), *Lettre de mon moulin** (99, Intervalles/D. Benčová, gui/A. Rusnák, vbf)

Krauze, Zygmunt: *Voices for ensemble* (91, Agon Orchestra), *Arabesque* (97, ŠKO Žilina/J. Powolny, dir/Z. Krauze, pf), *Stone Music* (99, Z. Krauze, pf), *Gloves Music* (99, Z. Krauze, pf), *Quatuor pour la Naissance* (97, Opera Aperta), *Koncert pre klavír a orchester č. 1* (01, SOSR/R. Rewakowicz, dir/Z. Krauze, pf)

Kretz, Johannes: *Mining* (13, European Bridges Ensemble)

Kroupová, Ol'ga: *Judit** (09, SOSR/Ł. Borowicz, dir)

Krška, Pavol: *Concertino 2* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Křenek, Ernst: *Tape and Double* (01, N. Skuta, M. Skuta, pf/mg. pás)

Kubička, Vítazoslav: *Vlci* (97, Bratislavské klarinetové kvarteto), *Lesné víly a iná háved'* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Kulenty, Hana: *E for E* (93, E. Chojnacka, cmb)

Kupkovič, Ladislav: *Mäso kríža* (91, Krakowska grupa perkusyjna), „...“ (91, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto A dur* (91, Moyzesovo kvarteto), *Malá rokoková symfónia B dur** (93, SKO/B. Warchal, dir)

Kurtág, György: *Játékok* (91, M. Kurtág, pf; 05, Amaltea; 05, E. Ginzery, zmb; 05, I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf; 09, žiaci ZUŠ/I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf), *Zlomky J. Attilu* (91, A. Csengery, s), *Znamenja/Signs* (91, J. Fehérváry), *Hommage à J. S. B.* (91), *Hommage to John Cage*; *Pilinszky János: Gerard de Nerval; Ligatura-Message to Frances-Marie* (95, F.-M. Uitti, vc); *Hommage à R. Sch.* (95, Componensemble; 97, Opera Aperta), *Capriccio* (99, C. Klenyán, clb), *Hozzám már hűtlen lettek a szavak...* (99, C. Klenyán, clb), *Tre pezzi per clarinetto e cimbalom* (99, C. Klenyán, cl/E. Ginzery, zmb), *Tre altre pezzi per clarinetto e cimbalom* (99, C. Klenyán, cl/E. Ginzery, zmb), *Splinters/Triesky* (99, E. Ginzery, zmb), *Sedem piesní* (99, A. Csereklyei, s/E. Ginzery, zmb), *Officium breve in memoriam Andreae Szervánszky* (99, Moyzesovo kvarteto), *Egy tély alkony emlékére* (01, N. Higano, s/E. Ginzery, zmb/F. Török, vn), *Secreta in memoriam László Dobszay* (13, Stadler Quartet), *Six moments musicaux* (13, Stadler Quartet)

Kutavičius, Bronius: *Anno cum tettigonia – 2. sláčikové kvarteto* (93, Sliezske kvarteto)

Kühnl, Claus: „...im horizont hätten fahnen zu stehen“ (91, B. Sitzius, pf)

Lachenmann, Helmut: *Dal niente – Interieur III* (97, Collegium pre súčasnú hudbu), *Pression* (01, E. Prochác, vc), *Sláčkové kvarteto č. 3 „Grido“** (09, Stadler Quartet)

Lane, Richard: *Reflection* (13, M. Melcová, org)

Lang, David: *Pierced* (11, P. Šimčík, vc/M. Berki, pf/M. Ruehl, vbf/ŠKO Žilina)

Láng, István: *ConcerDUOtante* (13, A. Fejér, tp/E. Ginzery, zmb)

Lejava, Marián: *Opera Aperta Quintet** (03, Opera Aperta), *Quaoar** (03, Schlagquartett Köln), *Flat Lands and Plains* (05, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir), *Tri kusy pre dva klavíry* (05, I. Šiller,

pf/A. Mudroňová, pf), *Dickinson Songs* (07, S. Adamíková, s/Z. Biščáková, pf)

Letňan, Július: *Štyri skice pre dve flauty* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Liddle, Elizabeth: *Whale Rant* (95, Hilliard Ensemble)

Ligeti, György: *Capriccio č. 1, Capriccio č. 2, Invention, Musica ricercata, Etudes pour piano* (91, P.-L. Aimard, pf), *Lontano* (91, SF/W. Michniewski, dir), *Tri rané piesne* (91, A. Csengery, s), *Ėjszaka, Reggel* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, pf), *Hungarian Rock* (93, E. Chojnacka, cmb), *2. sláčikové kvarteto* (95, Arditti String Quartet), *Monument – Selbstporträt – Bewegung* (95, D. Varínska, pf/N. Skuta, pf; 97, M. Skuta, pf/N. Skuta, pf), *Trio* (95, Ensemble Wiener Collage), *3 bagately – č. 2* (97, Z. Krauze, pf), *Ramifications* (03, Komorní sólisti Bratislava/D. Gazon, dir), *Continuum* (03, J. Tiensuu, cmb), *Independence* (05, Amadinda Percussion Group), *Síppal, dobbal nádihegedűvel* (05, Amadinda Percussion Group/K. Károlyi, s), *Tri skladby pre dva klavíry* (05, I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf), *Komorný koncert pre 13 hráčov* (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *1. sláčikové kvarteto* (07, Zwiebelovo kvarteto), *Atmosphères* (13, SOSR/Ch. Min, dir)

Lin, Mei-Fang: *Time-Tracks* (05, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir)

Locklair, Dan: *Cluster's Last Stand (on the Ground)* (03, J. Tiensuu, cmb)

Logothetis, Anestis: *Styx* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

1. Lombardi, Luca: *Essay* (01, A. Gabrys, cb)

Loudová, Ivana: *Canto amoroso* (97, J. Slávik, vc)

Lutosławski, Witold: *Koncert pre klavír a orchester* (91, SF / W. Michniewski, dir / E. Poblocka, pf), *Dve klavírne etudy* (93, N. Skuta, pf), *Variácie na Paganiniho tému* (93, A. Solárik, P. Pažický, pf), *Sláčikové kvarteto* (93, Sliezské kvarteto), *Epitaph* (93, J. Ďurďina, ob / O. Šebesta, pf), *Grave* (93, J. Lupták, vc / N. Skuta, pf), *Sacherovská variácia* (93, J. Lupták, vc), *Partita* (93, J. Rissin, vn / O. Rissin-Morenova, pf), *4. symfónia* (95, SF/P. Keuschnig, dir), *Melodie ludowe – 2 skladby* (97, Z. Krauze, pf), *Symfónia č. 3* (03, SF/Zs. Nagy, dir), *Lańcuch I* (13, Orkiestra Muzyki Nowej/Sz. Bywalec, dir)

Lützow-Holm, Ole: *Contour* (01, Ensemble SurPlus)

Mahler, Gustav: *Kvarteto a mol* (99, Opera Aperta)

Matsushita, Isao: *Hi-Ten-Yu* (05, SOSR/Zs. Nagy, dir/L. Hudacsek, bat)

Machajdík, Peter: *logo** (95, EA, detská trúbka), *Wrieskalotkipaoxq* (01, Arte Quartett), *The Immanent Lines in Blue Deep* (13, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

Mâche, François-Bernard: *Nuit blanche* (91, EA), *Korwar* (93, E. Chojnacka, cmb), *Trois chants sacrés; Figures; Phénix; Aulodie* (95, Ensemble Accroche Note), *Aera* (07, Les Percussions de Strasbourg)

MacMillian, James: *Three Dawn Rituals* (01, Mondschein Ensemble)

Malovec, Jozef: *Poéma pre sólové husle* (91, P. Michalica, vn), *Orthogenesis* (91, EA), *Avvenimento ricercado* (93, Trávníčkovovo kvarteto/Bereníkovovo kvarteto/Nové slovenské kvinteto), *Hudba pre bas a komorný orchester* (95, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/J. Galla, b), *Tre bagatelli* (13, Stadler Quartet)

Malovec, Pavol: *Invocazione II.* (95, J. Čižmarovič, vn)

Man, Roderik de: *Écoute, écoute* (01, H. Sparnaay, bcl/mg. pás)

Manoury, Philippe: *Jupiter* (93, C. Novak, fl/X. Chabot, réžia, IRCAM)

Mansurian, Tigran: *Koncert č. 3 pre violončelo a 13 dychových nástrojov* (93, Bratislavské komorné združenie/D. Gazon, dir/K. Georgian, vc)

Marez Oyens, Tera de: *Nam San* (93, W. Konink, mb)

Marthinsen, Niels: *A Bright Kind of High* (99, Storstrøms Kammer ensemble/H. V. Christensen, dir)

Martin, Frank: *Die Weise von Liebe und Tod* (01, SOSR/R. Rewakowicz, dir/B. Balleys, ms)

Martinček, Dušan: *Coexistences** (95, Ensemble Wiener Collage), *Sláčikové kvarteto* (07, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto* (09, Moyzesovo kvarteto)

Martinček, Peter: *D, Es, C, H* (05, M. Benková, vn/A. Magyarová, vn)

Martynov, Vladimir: *Partita* (93, T. Grindenko, vn)

Mashayekhi, Nader: *mise en scène* (97, Ensemble Wien 2001)

Matej, Daniel: *Musica aeterna* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *Make love not art** (95, VENI ensemble/A. Popovič, dir), *Rock*

*Me, Baby! No. 1 (in the style of old masters)** (95, VENI ensemble/A. Popovič, dir), *(Three) Songs & Refrains** (95, Hilliard Ensemble), *Wenn wir in höchsten Nöten sein...** (99, Opera Aperta), *Machaut (after Ma fin est mon commencement by Guillaume de Machaut)* (01, Krakowska grupa perkusyjna)

Mayzumi, Toshiro: *Bunraku* (93, K. Georgian, vc)

Mažulis, Rytis: *Mensurations* (03, Opera Aperta), *Bézier Spline Canon* (05, Gaida Ensemble)

McKay, Deirdre: *through still pollen* (99, Concorde)

McPherson, Gordon: *Western Darlings* (03, Orkest de Volharding)

Medek, Ivo: *Zlomený kríž – 1. část* (91, DAMA DAMA/synt/M. Vašek, pf)

Meis, Susanne: *Orthopädische Lieder* (99)

Mellnäs, Arne: *Intimate Games* (99, ŠKO Žilina/J. Powolny, dir)

Mence, Selga: *The Songs* (01, N. Skuta, pf/M. Skuta, pf)

Mengjiqi, Mendi: *Valle* (91, Krakowska grupa perkusyjna), *Shota* (01, Krakowska grupa perkusyjna)

Merzbow (Akita, Masami): *Groove Attack* (09, zeitkratzer)

Messiaen, Olivier: *Réveil des oiseaux* (91, SOSR/M. Bamert, dir/P. Crossley, pf), *Quatuor pour la fin du temps* (91, Quaderni Perugini), *Un sourire* (93, Státní filharmonie Brno/A. Tamayo, dir), *Visions de l'Amen* (95, D. Varínska, pf/N. Skuta, pf), *Cantéyodjayâ – 3 fragmenty* (97, Z. Krauze, pf), *Le Merle noir* (05, Amaltea), *Vingt regards sur l'enfant-Jésus* (07, R. Muraro, pf)

Mettraux, Laurent: *Trio pre husle, violončelo a klavír** (99, Animae Trio)

Mihalič, Alexander: *Composition* (91, EA), *Ce 7** (93, Trio Salomé), *Fractals* (95, EA), *Phaestos Disk A II** (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir), *Fractals III** (03, I. Buffa, pf)

Miki, Minoru: *Marimba Spirituals* (01, Krakowska grupa perkusyjna)

Milakovič, Boško: *Stolen Beauty* (03, Orkest de Volharding), *Losing My Religion...* (07)

Milučký, Marián: *Implantácie* (97, študenti VŠMU)

Mochizuki, Misato: *All That Is Including Me* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)

Møller Pedersen, Gunnar: *Periphery* (99, Paul Terracini, tr)

Monk, Meredith: *Phantom Waltz* (93, Double Edge)

Moody, Ivan: *Canticum canticorum II* (95, Hilliard Ensemble)

Mosolov, Alexandr: *Dve prelúdiá* (93, A. Malkus, pf)

Murail, Tristan: *Territoires de l'oubli* (09, Quasars Ensemble/I. Buffa, dir)

Müller-Weinberg, Achim: *Elégia pre sólové husle* (91, P. Michalica, vn), *Sláčikové kvarteto č. 3* (97, Moyzesovo kvarteto)

Münz, Harald: *Parkfiguren* (99)

Nancarrow, Conlon: *3. sláčikové kvarteto: Kánon 3-4-5-6* (95, Arditti String Quartet)

Nathan, Eric: *Paestum** (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)

Neuwirth, Olga: *Spleen* (97 E. Molinari, bcl)

Niggemann, Kai: *From the Distance There Is Harmony* (13, European Bridges Ensemble)

Nishimura, Akira: *Keczak* (01, Krakowska grupa perkusyjna)

Nono, Luigi: *La fabbrica illuminata* (91, Agon Orchestra), *Con Luigi Dallapiccola* (91, Krakowska grupa perkusyjna), *Fragmente – Stille, An Diotima* (05, Minguet Quartett)

Nordin, Jesper: *Calm Like a Bomb* (03, G. Szathmáry, vn)

Nørgård, Per: *Hanne Meltling, Tortoise Tango* (99, Storstrøms Kammerensemble), *Out of This World* (03, Komorní sólisti Bratislava/D. Gazon, dir)

Numan, Toek: *Pavane Lachrimae* (01, H. Sparnaay, bcl/S. Sparnaay, org)

Nussbaumer, Georg: *AnArmonica* (97, Ensemble Wien 2001)

Nyman, Michael: *Concert pre čembalo a sláčikový orchester* (99, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir)

Ognjanović, Ivana: *Lonesome Skyscraper* (13, European Bridges Ensemble)

Ohana, Maurice: *Trois Contes de l'Honorable Fleur* (97, Ensemble 2e2m)

Oliveira-Bachratá, Petra: *Piano Trio* (97, študenti VŠMU), *Ontogenesis* (99, M. Štreitová, fl), *Subjective risk** (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava)

Onna, Peter van: *Momentum* (01, H. Sparnaay, bcl)

Orbán, György: *Duo č. 2* (91)

O'Leary, Jane: *Into the Wordless* (99, Concorde)

Padding, Martijn: *Remote Place* (03, Orkest de Volharding)

Pagh-Paan, Youngghi: *Tsi-Shin-Kut* (03, Schlagquartett Köln)

Paľko, Michal: *Fujover the Fountain Square* (11, VENI

ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir), *Trinášť fotiek* (13, laureáti
Rajeckej hudobnej jari 2013)

Papanetzová, Lucia: *Imaginácie* (03, M. Bajuszová, pf), *Záhír* (05, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Tiene, sonáta pre husle a klavír* (07, M. Paľa, vn/V. Šarišský, pf), *Imaginácie* (09, E. Pavláková, ac)

Parík, Ivan: *Piesne o padajúcom listí* (91, B. Sitzius, pf), *Sonáta-kánon* (91), *Hudba pre Miloša Urbáska* (93, Sliezske kvarteto), *Listy* (95, I. Černecká, pf), *Dve árie na fragmenty textu Stabat Mater* (97, J. Pastorková, s/L. Marcinger, pf), *Missa Brevis** (01, Moyzesovo kvarteto/Voci Festose), *Triptych** (03, SOSR/P. Gribanov, dir/N. Higano, s), *Hudba pre Miloša Urbáska pre sláčikové kvarteto* (07, Moyzesovo kvarteto), *Hudba k baletu* (13, SOSR/Ch. Min, dir)

Parsch, Arnošt: *Květy* (91), *Kresby* (95, Sonata a tre)

Pärt, Arvo: *Berliner Messe* (93, Collegium iuvenae Poseniensis/Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir), *Magnificat* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir), *Summa* (95, Hilliard Ensemble), *And one of the Pharisees...* (95, Hilliard Ensemble), *Festina Lente* (95, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir), *Te Deum* (97, Komorní sólisti Bratislava/Camerata

Bratislava/J. Rozehnal, dir), *Trisagion* (01, Komorní sólisti Bratislava/A. Popovič, dir), *...which was the son of...* (01, Camerata Bratislava/J. Rozehnal, dir), *Orient & Occident* (01, Komorní sólisti Bratislava/A. Popovič, dir), *The Woman with the Alabaster Box* (01, Camerata Bratislava/J. Rozehnal, dir), *Tribute to Caesar* (01, Camerata Bratislava/J. Rozehnal, dir), *Cecilia, vergina romana* (01, Komorní sólisti Bratislava/Camerata Bratislava/A. Popovič, dir), *Magnificat* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Beatitudines* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Cantate Domino canticum novum* (Psalm 95) (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Festina lente pre sláčikový orchester a harfu* (07, SKO, A. Parrott, dir), *La Sindone* (11, SF/L. Botstein, dir)

Peitsalo, Peter: *Tri básne na Williama Blakea* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir)

- Penderecki, Krzysztof:** *Credo* (99, SF/Krakovský filharmonický zbor/Bratislavský chlapčenský zbor/K. Penderecki, dir/A. Kohútová, s/J. Valášková, s/M. Beňačková, a/A. Zdunikowski, t/R. Ťukowski, b), *Koncert pre violu a orchester* (11, J. Veverica, vl/SOSR/A. Tali, dir),
- Piaček, Marek:** *Flauto dolce '91* (91, EA/M. Piaček, fl), *Melodies and Rhythms for Shoko and Hidemi* (93, M. Piaček, fl/K. Seidmann, pf), *Ešte viac čarovných okamihov** (95, Bakalárske dychové trio), *Učiteľka očami detí* (95, VENI ensemble/A. Popovič, dir), *Jar prišla...* (99, R. Šašina, cb/D. Šašinová-Satury, pf), *Kráľ duchov** (09, Musica falsa et ficta/MIO-MIO/Voice over noise/Pink big pig/Frutti di mare/Upokojenci/Audiobrati/Klangversuch/Marek Piaček revival band/Prvá dunajská improvizácia/S. Beňačka, b/J. Chabroň, pf), *Z korešpondencie – Z môjho života* (Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
- Piazzolla, Astor:** *Histoire du tango Nr. 1–3* (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir), *Koncert pre bandoneón, sláčikový orchester a bicie nástroje* (01, B. Lenko, bandoneón/ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir)
- Piños, Alois:** *Euforie* (91, DAMA DAMA/M. Vašek, pf/D. Forró, sth/L. Couralová, vc)
- Podprocký, Jozef:** *Dve chorálové meditácie* (99, J. Klein, cl), *Quasi una Fantasia** (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Rébusy II.** (11, P. Katina, ac),
- Popovič, Branka:** *out of nowhere* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)
- Pospíšil, Juraj:** *2. klavírne trio* (91, Hummelovo trio), *Malá suite pre trúbku in B a klavír** (95, T. Svitek, tr/V. Kelly, pf)
- Przybylski, Dariusz:** *Schübler Choräle für Orgel – I. Wachet auf, ruft uns die Stimme, IV. Ach bleib bei uns, Herr Jesu Christ* (13, M. Štrbák, org)
- Psathas, John:** *Zeal** – výber (93, Double Edge)
- Pudlák, Miroslav:** *The Last Word** (93, Trio Salomé), *Drobné radosti* (01, Mondschein Ensemble)
- Radak, Xenia:** *7-9-11* (97, Acezantez)
- Rančigaj, Ljubo:** *Metamorfoze* (03, I. Pristašová, vn/E. Prochác, vc/M. Skuta, pf)
- Rasmussen, Sunleif:** *Sunshine and Shadows* (01, Moyzesovo kvarteto)

Rautavaara, Einojuhani: *Credo* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir)

Reed, Lou: *Metal Machine Music, Part 1* (09, zeitkratzer)

Reich, Steve: *Drumming* (91, Krakowska grupa perkusyjna), *Piano Phase* (97, M. Skuta, pf/N. Skuta, pf), *The Four Sections* (05, SF/J. Valčuha, dir/Amadinda Percussion Group), *Clapping Music* (05, Z. Rácz, bat/S. Reich, bat), *Tehillim* (05, Amadinda Percussion Group/Z. Rácz, dir/I. Fodor, s/M. Horváth, s/K. Károlyi, s/K. Lóczy, s), *Music for 18 Musicians* (05, Amadinda Percussion Group/VENI ensemble/Komorní sólisti Bratislava/Duo Percufonia), *Drumming – 1. část* (05, Amadinda Percussion Group), *Pendulum Music* (05), *Different Trains* (05, Zwiebelovo kvarteto)

Resch, Gerard: *Gesten und Schleifen* (03, A. Bošková, fl/B. Černakovič, vn/A. Gál, vc/I. Buffa, pf)

Reudenbach, Michael: *Standlinien 1, 2, 3* (95, Ch. M. Moosmann, org)

Rihm, Wolfgang: *Hölderlin-Fragmente* (91, S. v. Osten, s), *Sláčikové kvarteto č. 9* (01, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto č. 3 „Im Innersten“* (05, Minquet Quartett)

Riley, Terry: *Chanting the Light of Foresight* (01, Arte Quartett)

Romitelli, Fausto: *Professor Bad Trip* (11, Österreichisches Ensemble für Neue Musik/T. Engel, dir)

Ropek, Jiří: *Partita „Adoro te devote“* (97, J. Kalfus, org)

Rosing-Schow, Niels: *Granito y Arco Iris* (99, Storstrøms Kammer ensemble/H. V. Christensen, dir)

Roy, Camille: *Parmi l'arbre* (05, Aleph Ensemble)

Rudolf, Robert: *Scar* (95, EA), *Hamro for 4* (01, Arte Quartett)

Rybář, Ján: *Psychóza* (03, I. Buffa, pf)

Rzewski, Frederic: *Lost and Found* (93, W. Konink, bat), *Coming Together* (97, Ensemble Musica temporale/A. Mounk, dir/S. v. Osten, s), *The Road* (97, D. Vandewalle, pf)

Saariaho, Kaija: *Suomenkielinen sekakuorokappale* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir), *Laconisme de l'aile* (95, X. Chabot, fl), *Noa-Noa* (95, X. Chabot, fl/el. zariadenie), *Lonh* (03, K. Varkondová, s), *Die Aussicht* (05, Amaltea), *Lichtbogen* (05, Gaida Ensemble/R. Šervenikas, dir; 13, J.-B. Barrière, C/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *Aile du songe* (13, C. Hoitenga, fl/

SE/Zs. Nagy, dir), *Tempest Songbook* (13, E. Šušková, s/L. Peintre, br/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *Terrestre* (13, C. Hoitenga, fl/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *Sombre* (13, L. Peintre, br/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *La passion de Simone** (13, La Chambre aux échos)

Saint-Denis, Patrick: *Trombe* (13, M. Štreitová, fl)

Sakač, Branimir: *Barasou* (97, Acezantez)

Salva, Tadeáš: *Balada pre sólové violončelo* (91), *Slovenské concerto grosso č. 1/b* (93, Trávníčkovó kvarteto/Cappella Istropolitana), *Balada* (95, EA), *Sedem kresieb* (97, ŠKO/J. Powolny, dir)

Samuel, Rhian: *Fel Blodeuyn* (13, M. Melcová, org)

Sandström, Sven-David: *Spring Music* (99, Kroumata Ensemble)

Sári, József: *Five sound models* (95, Componensemble)

Sáry, László: *Magnificat* (91, A. Csengery, s), *Hommage à Philip Glass* (01, E. Prochác, vc)

Scelsi, Giacinto: *Olehö* (91, S. v. Osten, s/Agon Orchestra), *Tri štúdie* (91 Quaderni Perugini), *Suita č. 10 „KA“* (93, M. Schroeder, pf), *Ygghur* (95, F.-M. Uitti, vc), *3. sláčikové kvarteto* (95, Arditti String Quartet), *I presagi* (97, Agon Orchestra/J. Wyttenbach), *Anahit* (97, Agon Orchestra/J. Wyttenbach/C. Fournier, vn), *Yamaon* (97, Agon Orchestra/J. Wyttenbach, dir/J. Schmidt, b), *Ko-Lho* (99, B. Wystraete, fl/A. Marschutz, cl), *Quattro pezzi su una sola nota* (Agon Orchestra/J. Wyttenbach, dir), *C'est bien la nuit* (01, A. Gabryš, cb), *Canti del Capricorno* (05, Aleph Ensemble), *Pranam II* (11, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir),

Sciarrino, Salvatore: *Centauro marino* (99, Opera Aperta)

Seidmann, Kristian: *Komorná hudba* (93, Ensemble Zerocento)

Seneši, Marcel: *Štúdia pre dva klavíry* (05, I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf)

Serei, Zsolt: *Seven minutes for twenty years* (95, Componensemble)

Semerák, Oldřich: *Prelude, Chorale and Fugue* (97, J. Kalfus, org)

Sharp, Elliott: *Tessalation Row* (11, Österreichisches Ensemble für Neue Musik/T. Engel, dir)

Schnebel, Dieter: *Lieder ohne Worte* (99)

Schnittke, Alfred: *Sonáta pre violončelo a klavír* (91, E. Prochác, vc/M. Pivka, pf), *Pianissimo* (91, SOSR/M. Bamert, dir), *4. koncert*

pre husle a orchester (93, SF/A. Borejko, dir/T. Grindenko, vn), 2. sonáta (*Quasi una sonata*) (93, T. Grindenko, vn/A. Malkus, pf), *Malé tragédie* – verzia pre súbor sólistov J. Kasparov (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir), *Sonáta pre husle a komorný orchester* (95, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/J. Čížmarovič, vn), *Klavírne kvarteto* (99, Opera Aperta), *Triová sonáta* (99, ŠKO Žilina/ L. Svárovský, dir), *Koncert pre violončelo a orchester č. 1* (99, SOSR/R. Stankovský, dir/J. Bárta, vc), *Gospodi, Gospodi Iisuse* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Hymny pre violončelo a komorný súbor* (07, J. Lupták, vc/A. Antalová, ap/J. Izsáková, cmb/R. Gašpar, cb/P. Kajan, fg/P. Kosorin, tp/M. Štrpka, cmp), *Hymnus I pre violončelo, harfu and tympany* (07, J. Lupták, vc/ A. Antalová, ap/P. Kosorin, tp), *Hymnus II pre violončelo a kontrabas* (07, J. Lupták, vc/R. Gašpar, cb), *Hymnus III pre violončelo, fagot, čembalo, trubicové zvony a tympany* (07, J. Lupták, vc/J. Izsáková, cmb/ P. Kajan, fg/P. Kosorin, tp/ M. Štrpka, cmp), *Hymnus IV pre violončelo, fagot, kontrabas, čembalo, harfu, tympany a trubicové zvony* (07, J. Lupták, vc/A. Antalová, ap/J. Izsáková, cmb/R. Gašpar, cb/P. Kajan, fg/P. Kosorin, tp/M. Štrpka, cmp)

Schönberg, Arnold: *Begleitungsmusik zu einer Lichtspielszene* (91, SOSR/M. Bamert, dir)

Schumann, Robert: *Märchenerzählungen* (97, Opera Aperta)

Schulhoff, Erwin: *Duo pre husle a violončelo* (05, Trio Dounia)

Schupp, Sjeng: *Loops/Den Pijp/Beat* (03, Orkest de Volharding)

Schweinitz, Wolfgang von: *Sehr kleiner Drachen* (99)

Siegel, Wayne: *Concerto for Trumpet and Ensemble „Millenium Café“* (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir)

Sierra, Roberto: *Con Salsa* (03, Orkest de Volharding)

Sikora, Elżbieta: *On the Line* (93, F. Lynch, s/A. Burges, zvuk. inž.)

Silvestrov, Valentin: *Dedikácia pre husle a orchester* (97, SF/P. Keuschnig, dir/I. Pristašová, vn), *Serenáda* (99, Lvovskí virtuózi), *Tichá hudba* (11, ŠKO Žilina)

Singier, Jean-Marc: *Apendice* (93, Trio Salomé)

Siska, Ďádm: *2'45“* (13, European Bridges Ensemble)

Sixta, Jozef: 2. sláčikové kvarteto (91, Moyzesovo kvarteto), *Kvarteto pre 4 flauty* (91, Flauti di Bratislava), *Piano-Sonata* (93,

M. Schroeder, pf), *Variácie pre 13 nástrojov* (93, Bratislavské komorné združenie/D. Gazon, dir), 2. *symfónia** (97, SF/P. Keuschnig, dir), *Sláčikové kvarteto č. 1* (07, Moyzesovo kvarteto), *Sláčkové kvarteto č. 1* (09, Stadler Quartet)

Skempton, Howard: *Small Change* (11, P. Katina, ac), *Pendulum* (11, P. Katina, ac), *Under the Elder* (11, P. Katina, ac), *Cakes and Ale* (11, P. Katina, ac),

Slavický, Milan: *Invocation IV* (03, I. Pristašová, vn/R. Šebesta, cl/M. Skuta, pf)

Slezák, Andrej: *Aquarius* (11, SF/L. Botstein, dir), *Pangaea** (13, SOSR/Ch. Min, dir)

Slonimskij, Sergej: *Symfónia č. 8* (03, SOSR/P. Gribanov, dir), *Chromatičeskij rasspev* (07, J. Lupták, vc)

Sluka, Luboš: *Via del silenzio* (97, J. Kalfus, org)

Smolka, Martin: *Půjčovna ricercarů* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

Spassov, Bojidar: *Ode* (99, J. Lupták, vc), *Fiato continuo I* (99, T. Janošík, fl/mg. pás), *Wasserfälle* (99, M. Skuta, pf), *Asylphonia* (99, EA/T. Waliczky, počítačová animácia)

Staar, René: *Gemini A1, A5*, A7** (95, Ensemble Wiener Collage), *The Fortunes of War* – scéna z opery *Da Capo al Capone* (01, Ensemble Wiener Collage)

Staud, Johannes Maria: *Lagrein* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)

Steinecker, Anton: *Notturmo* (97, študenti VŠMU), *Kvinteto pre cimbal a sláčikové kvarteto* (03, Moyzesovo kvarteto/E. Ginzery, zmb), *Notturmo VI. – Ticho* (05, E. Ginzery, zmb), *Notturmo VII. – Enikin sen* (05, E. Ginzery, zmb)

Steptoe, Roger: *Sonatine III* (13, J. V. Michalko, org)

Stockhausen, Karlheinz: *Harlequin; Tierkreis* (93, Moving Music Theatre/I. Stuart, cl, tanec/F. Best, s, tanec/P. Alvares, pf), *Klavierstück IX – začiatok* (99, Z. Krauze, pf), *KLANG – časť 9. Stunde: Hoffnung* (09, musikFabrik/A. Tali, dir)

Stravinskij, Igor: *Ave Maria (Bogorodica Devo)* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott, dir)

Suzuki, Kotoka: *Umidi Soni Colores* (03)

Szeghy, Iris: *De profundis* (93, M. Beňačková, ms/J. Ďurdina, ob/P. Selecký, vl), *Svätojánske mystérium* (95, DAMA DAMA), *Oratio et gratias actio pro sanitate matris meae** (95, Hilliard Ensemble), *In between* (97, Ensemble 2e2m), *Ha meghalok** (99, Percussion Plus), *Psalms* (99, B. Griffith, v), *Ave Maria* (99, B. Griffith, v/A. Lakatoš, vl/J. Lupták, vc/R. Šašina, cb), *Preludio e danza* (01, H. Sparnaay, bcl), *Musica folclorica (Hommage à Bartók)* (01, Ensemble SurPlus), *Vielleicht, dass uns etwas aufginge* (03, ŠKO Žilina, L. Svárovský, dir/S. Nopper, s), *Anrufung des Großen Bären* (05, Amaltea), *Canticum* (09, E. Pavláková, ac), *Neniae** (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir), *Jarná sonáta – III. Vtáky, IV. Chvála jari* (13, M. Štrbák, org)

Szemző, Tibor: *Čajka – chorálová variácia č. 2* (97, Moyzesovo kvarteto)

Szigetvári, Andera – Collinson, Stewart: *ShadowPlace* (13, European Bridges Ensemble)

Szokolay, Sándor: *Due motetti* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, zbm)

Szőllősy, András: *Fragmenty pre mezzosoprán, flautu a violu* (91, A. Csengery, s/Z. Gyöngyösi, fl/J. Fehérváry, vl), *Elegy* (95, Componensemble)

Szymański, Paweł: *Bagatela pre A. W.** (95, Ensemble Wiener Collage)

Ščetinskij, Alexander: *Tvárrou k hvieзде* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir), *Slovo kazateľa* (97, Moyzesovo kvarteto/N. Higano, s), *A prima vista** (05, SOSR/Zs. Nagy, dir)

Šimai, Pavol: *Sen a ráno* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, zbm), *Laetitia recognitionis** (95, Moyzesove kvarteto), *Škul'avi svedkovia* (99, Percussion Plus), *Vittoria* (05, SOSR/Zs. Nagy, dir), *Sonáta* (09, D. Varínska, pf)

Šimandl, Karel: *Modlitby* (95, DAMA DAMA)

Šmurak, Alexej: *In the Chasm of Ouzel* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)

Šostakovič, Dmitrij: *Antiformalističeskij rajok* (91)

Štědroň, Miloš: *Konduktý a moteta* (91, Due Boemi)

Takemitsu, Toru: *Les yeux clos* (91, B. Sitzius, pf), *Nostalghia* (95, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/J. Čižmarovič, vn), *Rain-Tree* (99, Kroumata Ensemble), *How slow the Wind* (01, ŠKO Žilina / L. Svárovský, dir), *Requiem* (11, SOSR/A. Tali, dir),

Tavener, John: *The Last Sleep of the Virgin* (95, Moyzesovo kvarteto), *Song for Athene* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Chant* (07, M. Stáhel, vc), *Eternal Memory (Večná památ)* pre violončelo a sláčikový orchester (07, M. Stáhel, vc/ SKO/A. Parrott, dir), *Thrinós* (07, Jozef Lupták, vc)

Tenney, James: *Chromatic Canon* (93, Double Edge), *Quiet Fan for Erik Satie* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *Critical Band* (09, zeitkratzer)

Tiensuu, Jukka: „M“ (03, Komorní sólisti Bratislava/D. Gazon, dir/J. Tiensuu, cmb), *Etudy* (03, J. Tiensuu, cmb), *Fantango* (03, J. Tiensuu, cmb), *Veto* (03, J. Tiensuu, cmb), *Ikisyyt* (11, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir), *Vie* (13, SF/Zs. Nagy, dir)

Tómasson, Haukur: *Quartet II* (99, Storstrøms Kammerensemble/Henrik Vagn Christensen, dir)

Tormis, Veljo: *Kullervo's Message* (95, Hilliard Ensemble), *Orja palk* (95, Hilliard Ensemble)

Tüür, Erkki-Sven: *Requiem* (97, Bratislavskí komorní sólisti/ Camerata Bratislava/J. Rozehnal, dir)

Tyranny, „Blue“ Gene: *The De-Certified Highway of Dreams* (93, Double Edge)

Tzortzis, Nicolas: *Femme-tête-temps* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)

Uitti, Frances-Marie: *Ricercar* (95, F.-M. Uitti, vc)

Urbanner, Erich: *Quasi una Fantasia** (95, Ensemble Wiener Collage)

Ustvol'skaja, Galina: 12 prelúdií (93, M. Schroeder, pf), 5. klavírna sonáta (93, M. Schroeder, pf), *Sonáta pre husle a klavír* (93, J. Rissin, vn/O. Rissin-Morenova, pf), *Duo pre husle a klavír* (93, J. Rissin, vn/O. Rissin-Morenova, pf), *Symfónia č. 4* (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Symfónia č. 5* (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir)

Vajó, Juraj: *Bez názvu* (97, študenti VŠMU), *Kvarteto pre flautu, violu, violončelo a klavír** (03, M. Štreitová, fl/P. Zwiebel, vl/A. Gál, vc / I. Buffa, pf), *San Michele* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)

Varèse, Edgard: *Densité 21,5* (99, B. Wystraete, fl), *Octandre* (05, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir), *Ionisation* (07, Les Percussions de Strasbourg), *Amériques* (07, SE, Zs. Nagy, dir)

Vasks, Pēteris: *Te Deum* (13, J. V. Michalko, org)

Vidovszky, László: *Soft errors* (95, Componensemble)

Viñao, Alejandro: *Chant d'Ailleurs; Borges y el Espejo* (93, F. Lynch, s/A. Burges, zvuk. inž.), *Trojkoncert* (93, Trio Salomé)

Volans, Kevin: *Leaping Dance* (95, D. Varínska, pf/N. Skuta, pf)

Vostřák, Zbyněk: *Maharásvátí* (91, Agon Orchestra)

Vustin, Alexander: *Hudba pre 10* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)

Wajsar, Petr: *Minimini* z cyklu *Albumblätter I* (Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

Wallin, Rolf: *Stonewave* (99, Kroumata Ensemble)

Walter, Caspar Johannes: *Luftspiegelung* (03, Schlagquartett Köln)

Webern, Anton: *Pät částí pre sláčikové kvarteto* (91, Moyzesovo kvarteto), *Variácie – 2 fragmenty* (97, Z. Krauze, pf), *Kvarteto pre husle, klarinet, tenorsaxofón a klavír* (03, Opera Aperta)

Weir, Judith: *King Harald's Saga* (93, F. Lynch, s/A. Burges, zvuk. inž.)

Widmann, Jörg: *Sláčikové kvarteto č. 3, „Poľovnícke“* (05, Minquet Quartett)

Wielecki, Tadeusz: *Concerto à Rebours* (03, ŠKO Žilina, L. Svárovský, dir/K. Bakowski, vn), *Tafle* (05, SOSR/Zs. Nagy, dir)

Wolff, Christian: *Bratislava** (95, VENI ensemble/A. Popovič, dir), *Eisler Ensemble Piece* (99, Opera Aperta), *Balancing* (11, P. Katina, ac),

Wüthrich-Mathez, Hans: *Weinenarie* (95, B. Griffith, s)

Wysocki, Zdzisław: *Etudy pre komorný súbor III–VI** (95, Ensemble Wiener Collage)

Wystraete, Bernard: *Vacilacao e danca* (99, Intervalles)

Xenakis, Iannis: *Dikhtas* (93, T. Grindenko, vn/A. Malkus, pf), *Jonchaies* (93, Státní filharmonie Brno/A. Tamayo), *Naama* (93, E. Chojnacka, cmb), *Nuits* (93, Finnish Radio Chamber Choir/ E.-O. Söderström, dir), *Rebonds* (93, W. Konink, bat), *Tetora* (93, Sliezske kvarteto), *Kottos* (95, F.-M. Uitti, vc), *Tetras* (95, Arditti String Quartet), *Gmeeoorh* (95, Ch. M. Moosmann, org), *Theraps* (01, A. Gabryś, cb), *Rebonds* (05, Z. Rácz, bat), *Persephassa* (05, Amadinda Percussion Group/L. Tömösközi, bat/M. Szabó, bat), *Charisma* (05, Aleph Ensemble)

Xu, Yi: *Tui* (93, A. Viskup/X. Chabot, réžia, IRCAM)

Yuasa, Joji: *Bass Clarinet Solitude* (01, H. Sparnaay, bcl)

Yun, Isang: *Königliches Thema* (91, Quaderni Perugini), *Intermezzo* (93, K. Georgian, vc)

Zagar, Peter: *Stabat mater* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, zbm), *Hudba k videu* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *Štyri kusy pre sláčiky** (93, Mladí bratislavskí sólisti/D. Gazon, dir), *Sláčikové kvarteto* (95, Moyzesovo kvarteto), *Blumentálsky tanec č. 1** (99, Percussion Plus), *Blumentálsky tanec č. 2** (99, Opera Aperta), *Rondo pre violončelo a komorný orchester** (01, J. Lupták, vc/ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir), *Pieseň pre Emóke** (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)

Zach, Ján: *Krátka hudba* (93, I. Maršálek, vn/S. Sokol, pf), *Štyri lyrické kusy* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Zeljenka, Ilja: *Polymetrická hudba* (91), *2. klavírne kvinteto* (91), *Zariekania* (91, Moyzesovo kvarteto/M. Beňačková, a), *3 monológy pre sólové violončelo* (91), *Sonáta pre husle a klavír* (93, P. Michalica, vn/T. Gaál, pf), *Rozmar* (95, Ensemble Accroche Note), *Sourire** (95, Ensemble Accroche Note), *Sonatina pre klavír** (97, D. Šašinová-Saturny, pf), *Toccata** (97, M. Skuta/N. Skuta, pf), *Marecania* (97, Collegium pre súčasnú hudbu), *Prologo e Barbaro per percussioni** (99, Kroumata Ensemble), *Sonáta pre klarinet a klavír* (99, M. Drlička, cl/N. Skuta, pf), *Concertino pre klavír a sláčikový orchester** (99, Ľvovskí virtuózi/M. Lapšanský, pf), *Sláčikové kvarteto č. 7* (01, Moyzesovo kvarteto), *Klavírna sonáta č. 15** (03, M. Bajuszová, pf), *Sláčikové kvarteto č. 12* (05, Albrechtovo kvarteto), *Sonáta č. 23*

pre klavír* (07, M. Bajuszová, pf), *Sonáta pre violončelo a klavír* (07, M. Bajuszová, pf/J. Slávik, vc), *Oświęcim* (07, Spevácky zbor mesta Bratislavy/SOSR/L. Holásek, zbm/J. Serebrier, dir), *Elégia pre sólové husle a sláčikový orchester* (07, I. Pristašová, vn/SKO/A. Parrott, dir), *Tri slová** (11, S. Kopčák, b/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *Mutácie* (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)

Zemek, Pavel: *Chvála manželství* (91, J. Horák, clb/DAMA DAMA)

Zimmerlin, Alfred: *Raumspielsuite* (95, M. Schröder, gui)

Zorn, John: *Carny* (97, D. Vandewalle, pf)

Zouhar, Vít: *Zdá se mi zato pokaždé...* (95, Sonata a tre)

Zubel, Agata: *Not I* (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)

*svetová premiéra

Hlavný organizátor

Z poverenia Ministerstva kultúry SR

Partneri

Albrechtina

Government of Canada
Embassy of Canada

Gouvernement du Canada
Ambassade du Canada

MUSIC INFORMATION
CENTRE LITHUANIA

LATVIJAS MŪZIKAS
INFORMĀCIJAS CENTRS

Arts Council Korea

Ensemble **TIMF**

WORLD
CULTURE
NETWORKS

ecpnm

european conference
of promoters of new music

International Society for Contemporary Music
Société Internationale pour la Musique Contemporaine
Internationale Gesellschaft für Neue Musik

iamic:

International Association of
Music Information Centres

SOZA

hudobný život

ROZHLAS A TELEVIZIA
SLOVENSKA

:RÁDIO DEVÍN :RÁDIO_FM

bigmedia

PREMIUM OUTDOOR

JCDecaux

JANDL

MARKETING & COMMUNICATION SPECIALIST

{OPERA

SLOVAKIA

RADQA

PREDPREDAJ .sk

in.ba

Račianske
mýto

4

Šancová

Prážská

7

Štefánikova

Mýtna

Radlinského

Križna

Námestie Slobody

Hodžovo námestie

Obchodná

Panenská

6

Staromestská

Zochova

5

Hrad

Spitálska

29. augusta

Štúrova

Hviezdoslavovo nám.

1

Dostojevského rad

3

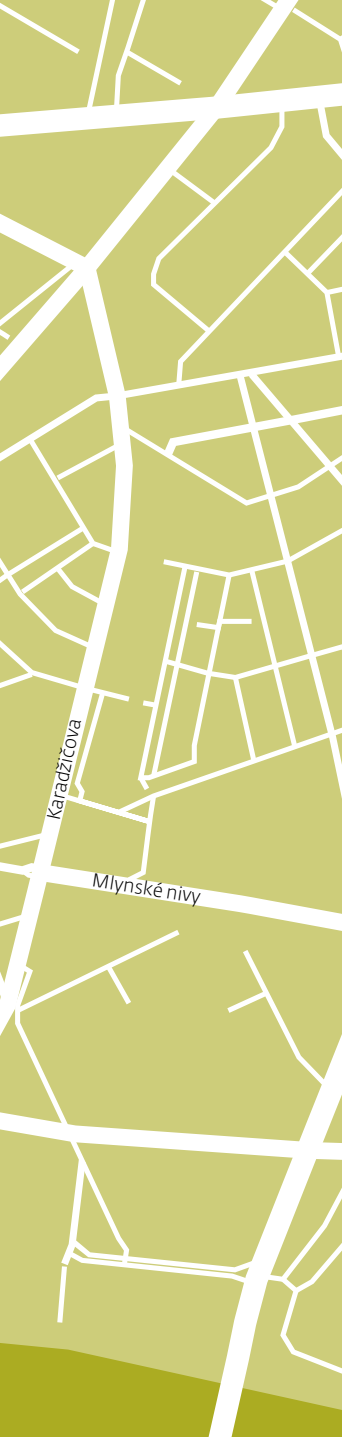
Pribinova

Vajanského nábrežie

2

Most SNP

Dunaj

MIESTA PODUJATÍ

- ① Slovenská filharmónia**
Nám. Eugena Suchoňa
- ② Moyzesova sieň**
Vajanského nábr.
- ③ Štúdio SND - Nová budova
Slovenského národného divadla**
Pribinova ul.
- ④ A4 – Nultý priestor**
Šancová ul.
- ⑤ Dvorana VŠMU**
Zochova ul.
- ⑥ Veľký evanjelický kostol**
Panenská ul.
- ⑦ Kino Film Europe**
Štefánikova ul. 25

PREDAJ VSTUPENIEK

predpredaj.zoznam.sk

Informácie

www.melosetos.sk

Editori ďakujú všetkým autorom, interpretom a vydavateľstvám za poskytnutie biografických údajov, komentárov k skladbám a ďalších potrebných informácií.

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená.

2

SCANDI

severská filmová lekcia
nordic film lesson

20. – 24. 1. 2016

www.scandi.filmeurope.eu

Ars musica

Každý pracovný deň

9.00

Exkluzívne koncerty zo sveta

Pondelok

19.00

Operné Rádio Devín

Sobota

19.00

RÁDIO DEVÍN – VYPNITE

Hudba v centre

Hudobné centrum podporuje hudobné umenie a hudobnú kultúru doma aj v zahraničí.

Svoje poslanie naplňa prostredníctvom rôznych činností a akcií:

- spravuje hudobný archív, databázy o hudobnej kultúre, fonotéku, videotéku
- vydáva publikácie o hudbe, hudobniny, CD, DVD a časopis Hudobný život
- organizuje hudobné festivaly Melos-Étos a Stredoeurópsky festival koncertného umenia
- sprostredkúva koncerty slovenských aj zahraničných umelcov
- organizuje cyklus koncertov Nedeľné matiné v Mirbachovom paláci.

Hudobné centrum je členom významných medzinárodných hudobných organizácií.

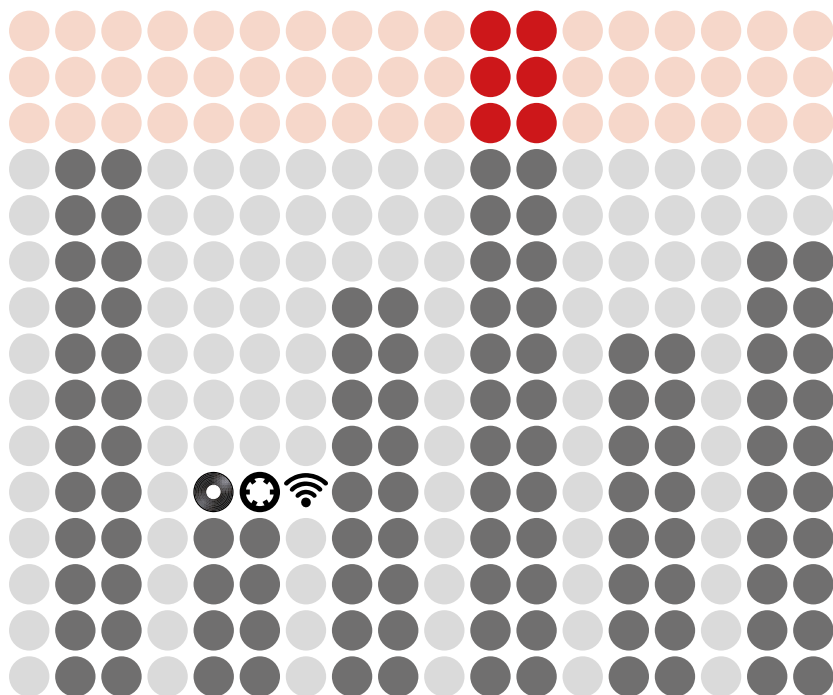
AUDIOKULTÚRA

Texty o modernej hudbe

editori

Christoph Cox, Daniel Warner

„Pozorne počúvať je dôležitejšie než vytvárať zvuky.“ *Alvin Lucier*

hudobné **entrüm**
MUSIC CENTRE SLOVAKIA

edícia preklady

Nájdete vo vybraných kníhkupectvách alebo na **www.hc.sk**

**Programový bulletin
medzinárodného festivalu
Melos-Étos 2015**

Vydalo Hudobné centrum,
Michalská 10
815 36 Bratislava

Riaditeľka: Oľga Smetanová

Redakcia a autorské texty:

Robert Kolář
Juraj Bubnáš

Redakčná spolupráca:

Eva Planková
Juraj Hasík
Peter Behýl

Dizajn obálky:

JANDL, marketing a reklama, s. r. o.

Autor grafického návrhu a layout:

Milan Machajdík, IQ DESIGN Studio, s. r. o.

Tlač:

Ultra Print, s. r. o.

www.hc.sk